

Impactul economic al sectorului privat de sănătate din România

Utilizare restricționată

21 Mai 2024 | Raport final

The EY logo consists of the letters 'EY' in a bold, white, sans-serif font. A yellow diagonal line is positioned above the 'Y', extending from the top right towards the center of the 'Y'.

Building a better
working world

Condiții de acces

Către orice persoană care dorește să acceseze informațiile incluse în acest raport

Studiul a fost elaborat de Ernst & Young Service SRL ("EY") și este furnizat către Patronatul Furnizorilor de Servicii Medicale Private ("Palmed" sau "Clientul"). Studiul urmărește să estimeze impactul economic și social al furnizorilor privați de servicii medicale în economie.

Orice persoană ("dumneavoastră") care accesează informațiile incluse în acest Studiu, ia la cunoștință și confirmă condițiile prezentate mai jos:

Condiții

1. Analiza se bazează pe datele furnizate de Client și informațiile publice disponibile până la data elaborării acestui Studiu, precum și pe date colectate în urma unui sondaj efectuat în rândul membrilor PALMED. Este posibil ca evenimente cu impact material să se fi produs ulterior acestei date ale căror efecte să nu fie reflectate în acest raport.
2. EY nu își asumă nicio responsabilitate, obligație sau angajament de orice fel către dvs. și nici față de orice altă terță parte căreia îi este comunicat Studiul nostru sau căreia îi pot parveni informații din acest Studiu. Este responsabilitatea dumneavoastră unică de a decide dacă Studiul servește scopului dumneavoastră propriu. Orice utilizare a Studiului sau a informațiilor cuprinse în cadrul acestuia se face pe propria dumneavoastră răspundere și reprezintă riscul dumneavoastră propriu.
3. Studiul a fost efectuat conform scopului serviciilor agreat cu Patronatul Furnizorilor de Servicii Medicale Private și este destinat utilizării de către Client, astfel că este posibil să nu acopere aspecte relevante și specifice pentru dvs.
4. Studiul nu poate fi copiat, nu se pot face referiri la acesta și nu poate fi dezvăluit, în întregime sau în parte, fără acordul prealabil scris al EY.
5. EY păstrează drepturile de autor ale Studiului atașat și toate celelalte drepturi de proprietate intelectuală care decurg din acest lucru.
6. Acest document este guvernat de legislația din România. Orice diferență care ar putea apărea în legătură cu prezentul document va fi soluționată exclusiv de instanțele din România.

Ernst & Young Service SRL

Bucharest Tower Center,
Etaj 22
Blvd. Ion Mihalache nr. 15-17, Sector 1
011171 Bucuresti, România
Tel: +40 (0)21 402 4000
Fax: +40 (0)21 310 7193
office@ro.ey.com

Cristian Vețeanu

Director
cristian.veteanu@ro.ey.com

Eliza Cristian

Manager
eliza.cristian@ro.ey.com

Utilizare supusă acceptării condițiilor de acces

Patronatul Furnizorilor de Servicii Medicale Private – PALMED

În atenția: Cristian Hotoboc, Președintele PALMED
Str. Rucăr nr. 36,
Sector 1, București

Impactul economic al sectorului privat de sănătate din România

21 Mai 2024

Stimate Domn,

În conformitate cu actul adițional nr. 2 având data de 31 august 2023 (“Actul adițional”) la scrisoarea de angajament pentru servicii în legătură cu analiza impactului în economie al furnizorilor privați de servicii medicale (“Contractul”, “Angajamentul” sau „Scrisoarea de angajament”) semnată în data de 5 aprilie 2021, încheiată între Ernst & Young Service S.R.L. (“EY”) și Patronatul Furnizorilor de Servicii Medicale Private - PALMED (“PALMED” sau “Clientul”), am pregătit următorul studiu actualizat (“Studiul”).

Studiul este furnizat către PALMED exclusiv pentru scopul menționat în Scrisoarea de Angajament (“Scopul”) și urmărește să analizeze impactul economic și social al furnizorilor privați de servicii medicale în economie. Scopul și natura serviciilor, inclusiv ipotezele și limitările aferente, sunt incluse în Scrisoarea de angajament încheiată între părți.

În legătură cu scopul menționat mai sus, activitatea noastră s-a bazat în principal pe date și informații furnizate de Client sau date publice disponibile până la data emiterii acestui Studiu. Noi nu am efectuat proceduri de verificare a veridicității informațiilor. Prin urmare, în cadrul angajamentului stabilit, nu vom exprima o opinie cu privire la aceste informații.

De asemenea, în cadrul analizei, au fost prelucrate și interpretate datele rezultate dintr-un chestionar la care au răspuns 54,1% (din perspectiva cifrei de afaceri realizate în anul 2022) dintre membrii PALMED. Informațiile de natură calitativă și cantitativă, rezultate din prelucrarea chestionarului, au fost prezentate în cadrul analizei la nivel agregat.

EY nu exprimă o opinie sau asigurare cu privire la ipotezele utilizate în acest Studiu (parțial sau în ansamblu), astfel că EY nu își asumă nicio responsabilitate privind realizarea rezultatelor proiectate.

EY a agreeat că PALMED poate face cunoscut Studiul către alte persoane în cursul activităților sale curente, în baza următoarelor condiții:

- ▶ Primitorii iau la cunoștință și confirmă că EY nu își asumă nicio responsabilitate, obligație sau angajament de orice fel către nicio terță parte căreia îi este comunicat Studiul nostru sau căreia îi pot parveni informații din acest Studiu.
- ▶ Primitorii accepta condițiile de acces incluse la începutul acestui studiu („Condiții de acces”).
- ▶ Acest document este guvernat de legea română. În măsura în care acest lucru este permis din punct de vedere legal, toate litigiile care apar în temeiul prezentei scrisori sau în legătură cu prezenta scrisoare vor fi soluționate în instanțele din România.

Raportul este destinat citirii și utilizării în integralitatea sa. Separarea unei secțiuni sau pagini din Raport este interzisă și invalidează Raportul. O astfel de separare sau modificare este permisă doar cu acordul scris al EY.

Ernst & Young Service SRL

Bucharest Tower Center,
Etaj 22
Blvd. Ion Mihalache nr. 15-17, Sector 1
011171 Bucuresti, România
Tel: +40 (0)21 402 4000
Fax: +40 (0)21 310 7193
office@ro.ey.com

Cristian Vețeanu

Director
cristian.veteanu@ro.ey.com

Eliza Cristian

Manager
eliza.cristian@ro.ey.com

Puteți pune la dispoziția publicului versiunea finală a Raportului prin intermediul internetului, pe site-ul PALMED sau prin intermediul altor publicații, sub rezerva următoarelor condiții cumulative:

- Veți publica întregul raport ca document unic, fără modificări sau redactare, ca fișier portabil în document format (pdf), în forma pe care o furnizăm noi;
- Sunteți de acord că nu ne asumăm nicio responsabilitate față de dumneavoastră pentru consecințele utilizării sau utilizării abuzive a Raportului de către orice altă parte;
- Ne veți notifica imediat (i) atunci când Raportul urmează să fie pus la dispoziție pentru prima dată prin intermediul world wide web și (ii) adresa web corespunzătoare pentru această versiune.

Prezentul Studiu, precum și porțiuni din acesta, nu trebuie utilizat, nici nu trebuie să vă bazați pe el în orice alt scop decât cel prezentat și nu va fi discutat cu orice altă parte fără respectarea condițiilor prezentate anterior. Nu ne asumăm nicio responsabilitate față de dumneavoastră pentru consecințele utilizării abuzive a Studiului, inclusiv a oricăror informații confidențiale conținute în acesta.

Nici EY și nicio altă persoană care semnează sau este asociată prezentului Studiu, nu va avea obligația să acorde suplimentar consultanță, să depună mărturie sau să apară în instanță sau în cadrul unor acțiuni în justiție. În timp ce fiecare parte a Studiului nostru analizează aspecte diverse ale activității noastre de analiză de piață, întregul Studiu trebuie citit pentru o înțelegere deplină a observațiilor și concluziilor noastre.

Având în vedere scopul analizei noastre, studiul nu ține cont de evenimente sau circumstanțe apărute ulterior realizării acestui document și nu avem nicio responsabilitate de a actualiza Studiul pentru a reflecta astfel de evenimente sau circumstanțe.

Studiul prezintă un rezumat al informațiilor, opiniilor, părerilor și analizelor utilizate în procesul de analiză. Documentația suport în ceea ce privește datele, raționamentele și analizele sunt păstrate în fișierele EY.

Prezentul studiu face obiectul condițiilor limitative prezentate în acest document și termenilor și condițiilor contractului de angajament.

Vă mulțumim pentru colaborare. Vă stăm la dispoziție pentru orice întrebări sau detalii referitoare la acest Angajament, precum și pentru potențiale viitoare proiecte.

Cu stimă,

Cristian Vețeanu,

Director Ernst & Young Service S.R.L.

Cuprins

1
Sumar executiv

Pagina 6

2
Contextul
macroeconomic

Pagina 12

3
Sectorul serviciilor
de sănătate

Pagina 17

4
Servicii de asistență
stomatologică

Pagina 36

5
Abonamentele
medicale

Pagina 40

6
Prezentarea
activității PALMED

Pagina 49

7
Analiza impactului
direct

Pagina 58

8
Analiza impactului
indirect și indus

Pagina 61

9
Anexe

Pagina 68

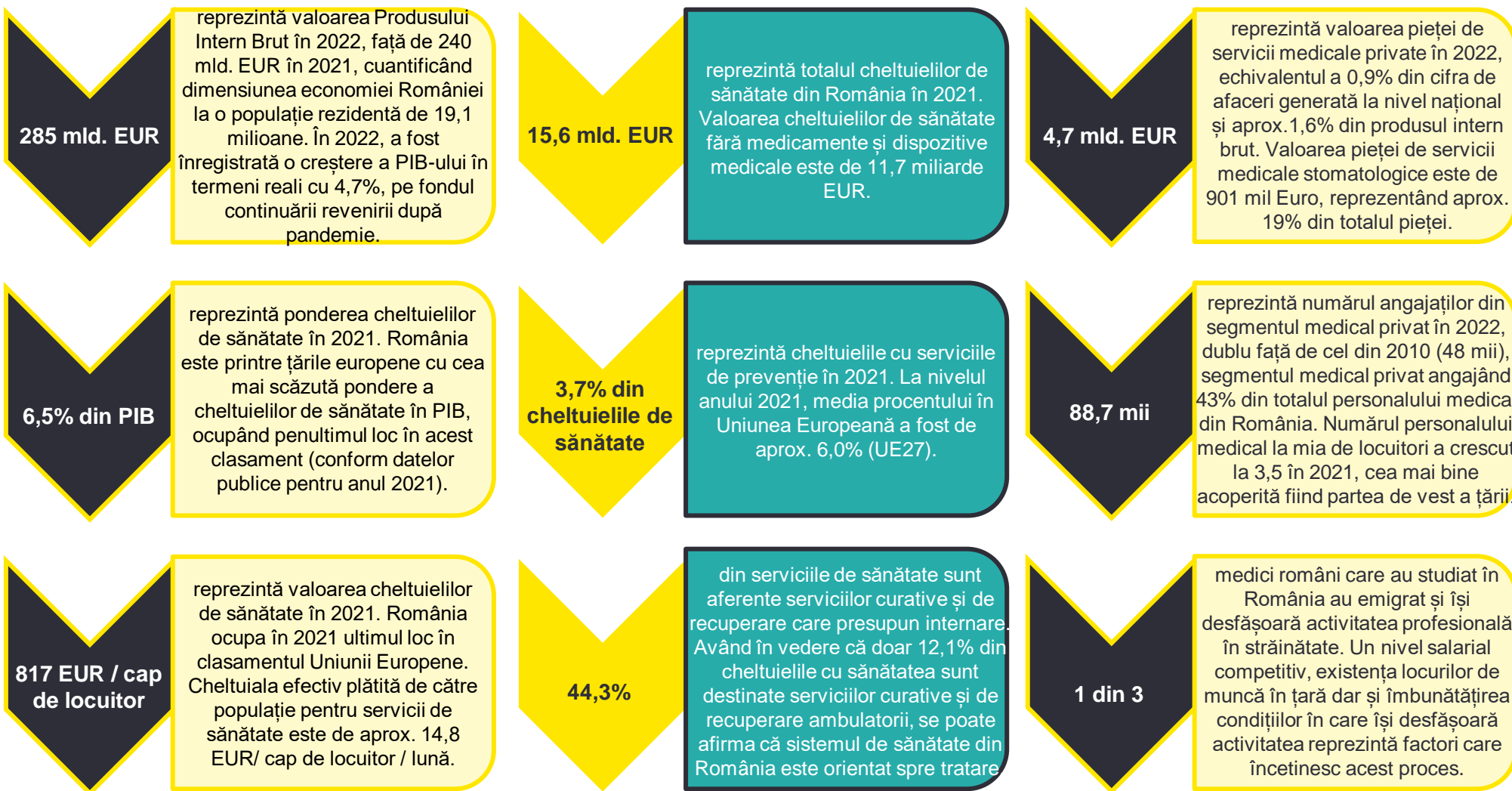

1

Sumar executiv

1 Sumar executiv

Sistemul medical din România continuă a fi insuficient finanțat, clasându-se în partea de jos a listei UE când vine vorba de % din PIB sau cheltuieli per capita pentru sănătate. Sistemul încă înclină spre tratament, lăsând prevenția într-un rol secundar, însă, creșterea veniturilor populației și extinderea accesului la educație/informații medicale, au dus la măsuri preventive cu o dezvoltare constantă, în anii recentți.

Echivalent în lei

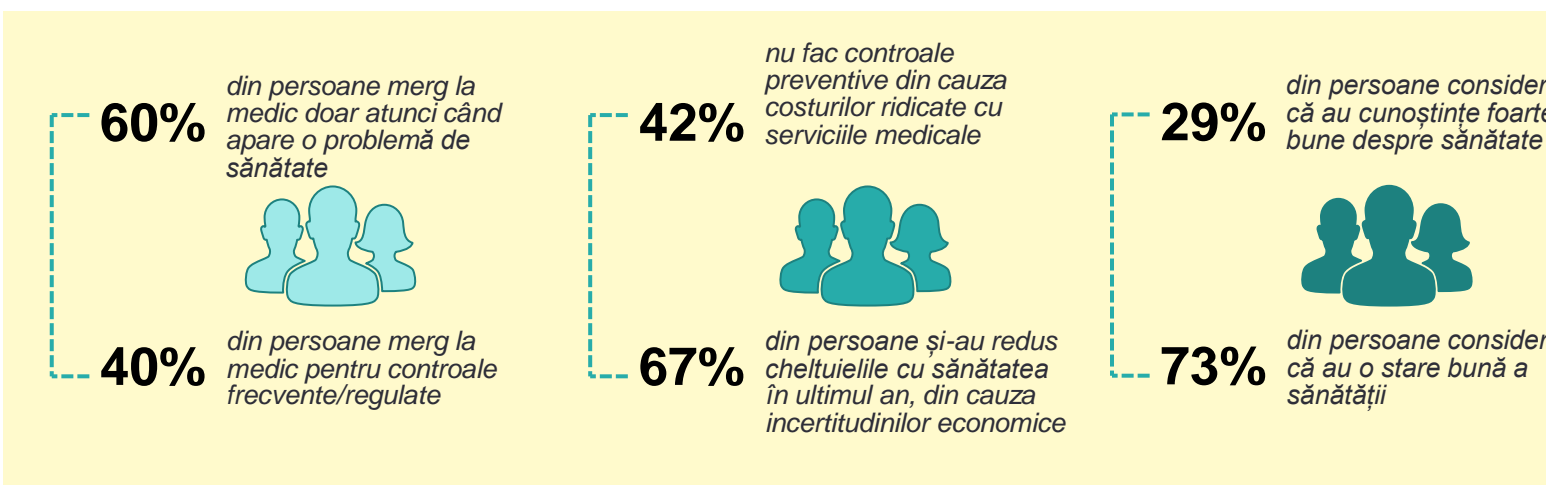
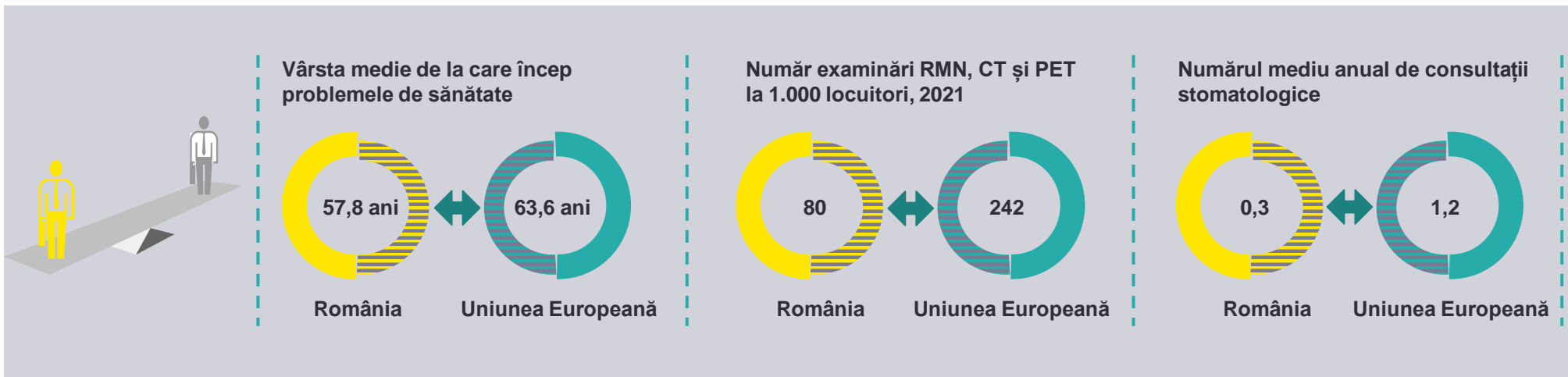
Cheltuieli de sănătate din România în 2021: 76,9 mld lei
Cheltuieli / cap de locuitor în 2021: 4.022 lei

PIB 2022: 1.410 mld lei
Valoarea pieței de servicii medicale private în 2022: 23.024 mil lei

1 Sumar executiv

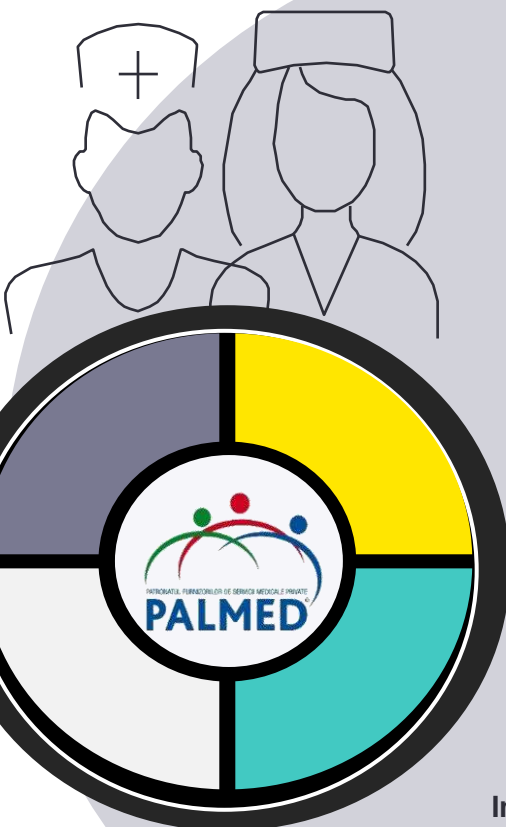
România se confruntă cu o creștere a decalajului față de UE în ceea ce privește vârsta medie de la care încep să apară problemele de sănătate, numărul de examinări RMN, CT și PET sau numărul de consultații stomatologice anuale. Deși sistemul românesc rămâne orientat cu precădere spre tartare, un actor cheie în sensibilizarea populației la importanța prevenției a fost sectorul medical privat, cu un rol important în extinderea accesului la serviciile medicale și în derularea de campanii de informare.

România și-a îmbunătățit poziția în privința plăților directe pentru sănătate ale gospodăriilor în anul 2021, comparativ cu 2020, iar aceste tipuri de cheltuieli, deși sunt doar la 67% din media europeană, încep să se apropie gradual de aceasta. Corelat cu nivelul redus al cheltuielilor din sistemul de sănătate din România, se evidențiază subfinanțarea acestui sector la nivel local.

Membrii PALMED reprezintă jucători semnificativi pe piața locală și implicit în economia națională. Membrii au o acoperire geografică vastă prin intermediul locațiilor proprii și al clinicilor partenere, având o cotă de piață estimată de 23% la nivelul anului 2022.

Analiza pieței bazată pe informațiile din surse publice a fost consolidată de o analiză cantitativă, derivată din agregarea și interpretarea rezultatelor obținute în urma distribuirii unui chestionar către membrii PALMED. Chestionarul a inclus întrebări relevante pentru activitatea membrilor PALMED, iar răspunsurile au provenit de la companii care însumează 54% din totalul cifrei de afaceri a membrilor PALMED.

PALMED susține furnizorii privați de servicii medicale din România și dreptul pacienților la servicii medicale de calitate la un preț accesibil, încă de la înființare (2007). PALMED este format din 72 membri.

Prevenție și tratament - 2022

- ✓ 5 milioane consultații în policlinici;
- ✓ 35,5 milioane teste de laborator;
- ✓ 1,7 milioane abonați.

Cifra de afaceri în 2022

- ✓ 1,1 miliarde EUR este cifra de afaceri totală a membrilor PALMED, reprezentând 23% din piața furnizorilor privați de servicii medicale.
- ✓ 592 mil. EUR este cifra de afaceri totală a membrilor respondenți PALMED, reprezentând 13% din piața furnizorilor privați de servicii medicale.

Investiții

- ✓ În anul 2022, membrii respondenți PALMED au investit peste 130 milioane EUR în infrastructura medicală, reprezentând 23% din investițiile din sistemul medical privat. Investițiile au crescut semnificativ în anul 2022, comparativ cu anul 2021, atunci când valoarea investițiilor s-a ridicat la 50 mil. EUR.
- ✓ Infrastructura medicală s-a dezvoltat continuu, prin achiziționarea echipamentelor medicale și extinderea spațiilor construite și închiriate. Piața medicală privată din România este fragmentată și în plină dezvoltare.

Lanțul de valoare

- ✓ Principalii furnizori se referă la achizițiile de reactivi și consumabile de laborator, precum și la echipamente incluse în planurile de investiții.
- ✓ Baza de clienți provine dintr-o gamă largă de sectoare.

Personalul

- ✓ Peste 19 mii persoane sunt angajate de membrii PALMED, reprezentând 16% din numărul total de angajați din sectorul de servicii medicale private și aproximativ 0,2% din numărul total de angajați din România în 2022.
- ✓ Peste 6,8 mii persoane sunt angajate de membrii respondenți PALMED la nivelul anului 2022.
- ✓ Salariul mediu brut în România a fost de aprox. 1.300 EUR în anul 2022.

Impozite și contribuții

Valoarea impozitelor și a contribuțiilor plătite în anul 2022 de membrii PALMED este de aprox. 59 milioane EUR, reprezentând 0,1% din totalul impozitelor încasate la bugetul de stat. 85% din această sumă provine de la companii respondente în cadrul sondajului efectuat în rândul Palmed.

Efecte asupra sistemului de sănătate din România

- ✓ 90% din veniturile din activități spitalicești private nu sunt decontate prin CNAS.

1 Sumar executiv

Furnizorii privați de servicii medicale antrenează și un impact indirect și indus la nivelul economiei. Astfel, pentru fiecare Euro de cifră de afaceri proprie, aceștia antrenează 4,7 EUR cifră de afaceri la nivelul întregii economii, pentru companiile aflate în aval sau amonte pe lanțul valoric. Similar, fiecare Euro de valoare adăugată brută creată de aceștia, generează suplimentar 1,8 EUR valoare adăugată în economie, iar pentru fiecare milion de Euro venit suplimentar, 54 locuri de muncă noi sunt create în România.

Metodologia

Metodologia aplicată pentru a estima impactul se bazează pe analiza de intrări-ieșiri dezvoltată de Wassily Leontief, care arată interdependența dintre sectoarele economiei.

Folosind matricea de intrări-ieșiri dezvoltată de WIOD (Matricea de Intrări-Ieșiri, finanțată de Comisia Europeană), se pot determina multiplicatori diferiți pentru captarea efectelor **directe, indirecte și induse**.

Lanțul de aprovizionare

Industrii din aval (serviciile aferente membrilor PALMED reprezintă consum intermediar în special pentru gospodării, dar și pentru toate sectoarele economiei (prin medicina muncii/ tratamente boli profesionale), dar și input specific în sectoare precum: imobiliare, producție alimente, produse textile, producția de mașini, servicii de asistență legală, marketing, arhitectură, retail, dezvoltări IT, furnizare de licențe și software)

Industrii din amonte (furnizorii aferenți membrilor PALMED; achizițiile de la acești parteneri se constituie în consum intermediar pentru realizarea serviciilor medicale: furnizarea de medicamente, consumabile, reactivi de laborator (comerț), producția de alimente, medicamente, produse textile, servicii de transport și depozitare, dezvoltare IT, furnizare de licențe și software etc).

Efectele directe, indirecte și induse

Venituri suplimentare generate în România

1 EUR cifră de afaceri realizată de către furnizorii privați de servicii medicale generează o cifră de afaceri de **4,7 EUR** pe întregul lanț valoric, datorită efectelor indirecte și induse.

1 EUR valoare adăugată direct de către furnizorii privați de servicii medicale generează **1,8 EUR** suplimentar în termeni de valoare adăugată brută în economia României.

Valoarea adăugată brută

Locuri de muncă suplimentare

1 milion EUR cifra de afaceri realizată de furnizorii privați de servicii medicale generează **54 de locuri de muncă** în economia României, inclusiv în sectorul medical.

Degrevarea segmentului public medical

Activitatea generată de segmentul privat de sănătate a condus la degrevarea segmentului public medical de cheltuieli aferente serviciilor decontabile, dar pentru care nu s-au făcut decontări de la Casa Națională de Asigurări.

1 Sumar executiv

Amprenta economică a furnizorilor privați de servicii medicale se extinde dincolo de efectele direct observabile pe baza cifrelor raportate de către companii. Din perspectiva contribuției la PIB, considerând efectele pe întregul lor lanț valoric, acești furnizori au generat aprox. 3% din PIB-ul României în 2022. Fiecare loc de muncă creat de aceștia determină ca 1 loc de muncă suplimentar să fie generat în economie, iar contribuția la Bugetul de Stat a fost 876 milioane de Euro (aprox. 1,3% din veniturile fiscale 2022).

Impactul direct al furnizorilor privați de servicii medicale în economia României

1% din PIB-ul României

Valoarea adăugată brută generată de furnizorii privați de servicii medicale este estimată la **2.930 milioane EUR** în 2022, fiind echivalentul a **1% din PIB-ul României** în 2022.

1.444 EUR

În 2022, salariul mediu brut la nivelul sistemului medical din România a fost de **1.444 EUR/lună**, nivel superior mediei naționale a salariului brut (1.304 EUR/lună).

88.726 locuri de muncă

Furnizorii privați de servicii medicale au generat oportunități de angajare la un nivel mediu de salarizare competitiv. La finalul anului 2022, furnizorii privați de servicii medicale aveau **aprox. 89 mii angajați**. În 2022, numărul angajaților furnizorilor privați de servicii medicale, cod CAEN 86, a reprezentat 77% din totalul numărului de angajați din sectorul medical privat și 33% din totalul numărului de angajați din sectorul medical (public și privat).

1,0% din taxele colectate în România

1% din valoarea impozitelor colectate la nivel național reprezintă aportul furnizorilor privați de servicii medicale, generat din valoarea taxelor și contribuțiilor, însumând echivalentul a **669 milioane EUR**.

Amprenta economică (impactul direct + indirect + indus) pe care furnizorii privați de servicii medicale o au în economia României

3% din PIB-ul României

Valoarea adăugată brută generată pe întregul lanț valoric este de **8.324 milioane EUR**, reprezentând aprox. **3% din PIB-ul României** în 2022.

21,9 miliarde EUR

Furnizorii privați de servicii medicale antrenează **21,9 miliarde EUR** cifră de afaceri la nivelul întregii economii, pentru companiile aflate în aval sau amonte pe lanțul valoric (**4,1% din cifra de afaceri** agregată la nivelul economiei).

1,3 % din valoarea taxelor colectate în România

Cifra de afaceri generată de-a lungul lanțului valoric (21.880 milioane EUR) determină o creștere a profiturilor la nivelul întregii economii cu 1.189 milioane EUR, ceea ce antrenează 876 milioane EUR impozite colectate la nivelul bugetului de stat (1,3% din valoarea taxelor generate la nivel național).

1 loc de muncă generează 1 nou loc de muncă

Fiecare loc de muncă creat de furnizorii privați de servicii medicale determină ca **1 loc de muncă** suplimentar să fie creat în economia României.

The background image shows a man in a dark suit standing on a wooden balcony, looking out at a city skyline at night. The balcony has a white tripod structure in the foreground. The city lights are visible through the glass railing of the balcony.

2

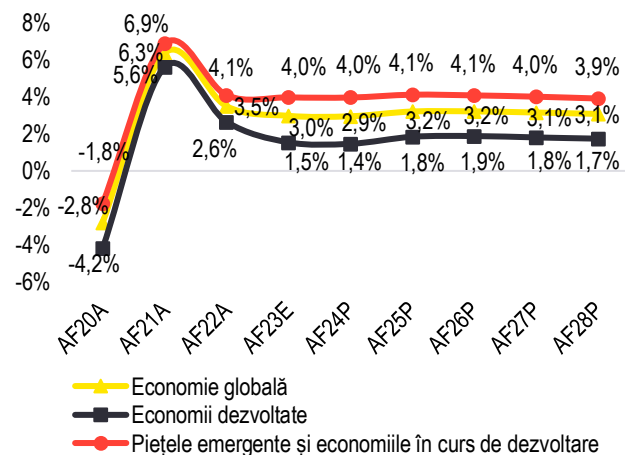
Contextul macroeconomic

2 Contextul macroeconomic

FMI estimează o creștere semnificativă a economiei globale în anul 2024, de 2,9%. Așteptările sunt ca evoluțiile economice să fie temperate pe termen scurt, pe fondul tensiunilor geopolitice. Pe termen mediu, FMI anticipează o stabilizare a ratei inflației la nivel global la o valoare de 3,1% pe an.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Rata de creștere a PIB real la nivel global

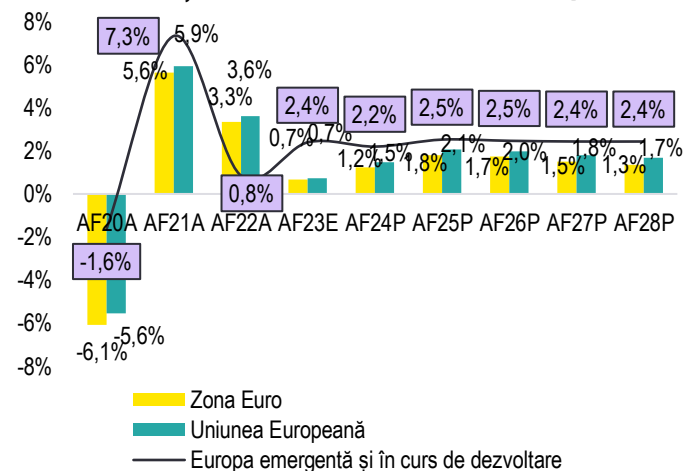

Sursa: FMI, WEO – Octombrie 2023

În cursul anului 2023, evoluția PIB real a înregistrat **o creștere de 3,0% la nivel global**, iar ultimele evenimente de natură politică (războiul izbucnit în Ucraina și tensiunile din Orientul Mijlociu) fac ca perspectivele să fie prudente pe termen scurt; efectele negative generate de conflict, printre care blocajele din lanțurile de aprovizionare și creșterea prețurilor energiei, vor tempera evoluțiile economice, iar **în 2024, conform FMI, economia globală va înregistra o creștere estimată de 2,9%.**

La nivel european, s-a înregistrat, de asemenea, o creștere semnificativă a PIB-ului. Cu toate acestea, situația din Ucraina aduce o încetinire economică, iar **previziunile de creștere ale FMI pentru Zona Euro rămân la 1,2% pentru anul 2024.**

Rata de creștere a PIB real la nivel european

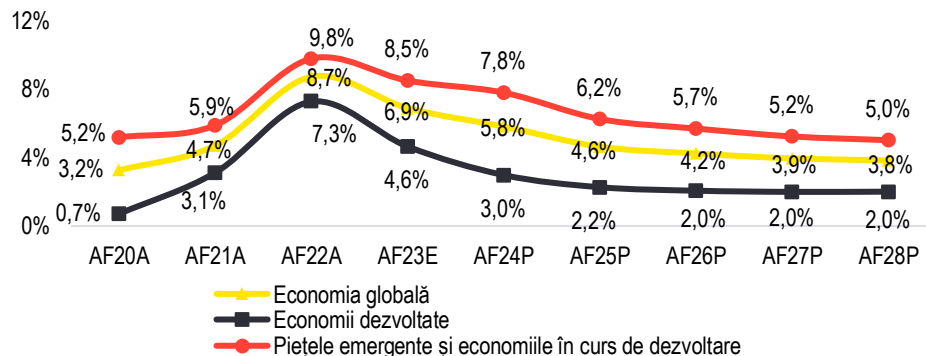

Sursa: FMI, WEO – Octombrie 2023

Anii 2022 și 2023 au fost marcați de o creștere semnificativă a inflației la nivel global. Pe termen mediu, **FMI anticipează o stabilizare a ratei inflației la 3,8% pe an.** Situația din Ucraina a influențat mai ales inflația din economiile emergente, așteptându-se valori de 7,8% în 2024.

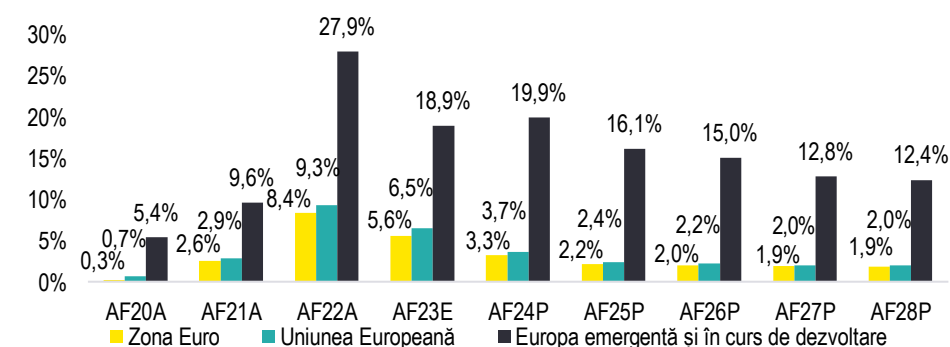
FMI anticipează că economiile emergente vor înregistra o decelerare a ratei inflației în următoarea perioadă. **În Zona Euro, inflația anuală preconizată pentru 2024 este de aprox. 3,3%**, conducând astfel media ratei inflației UE până la 3,7% pentru același an.

Rata medie a inflației la nivel global

Sursa: FMI, WEO – Octombrie 2023

Rata medie a inflației la nivel european

Sursa: FMI, WEO – Octombrie 2023

Comisia Națională de Prognoză (CNP) evidențiază o creștere în termeni reali a PIB-ului României de 2,8% pentru anul 2023, estimând o accelerare a economiei în 2024, rata de creștere economică estimată fiind de 4,2%.

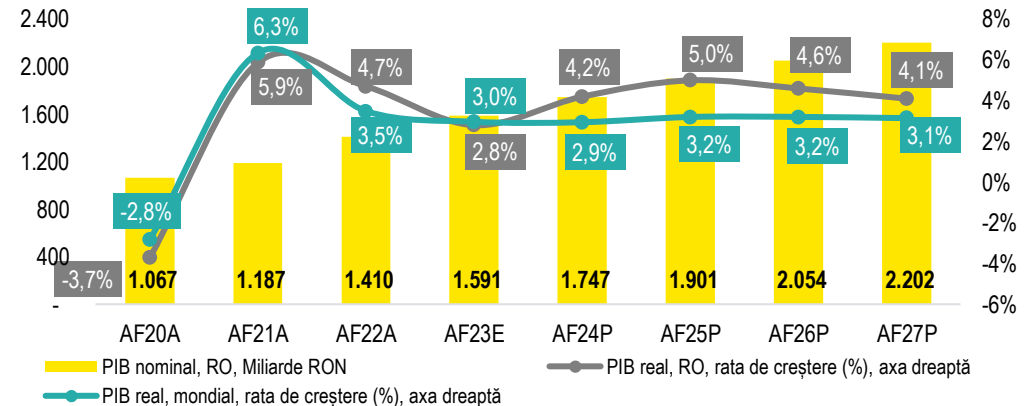
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

PIB Real

Pe fondul incertitudinilor cauzate de tensiunile din Ucraina, cât din cauza ratei inflației, care rămâne la valori ridicate pe o perioadă mai îndelungată decât se aștepta, **datele indică o încetinire a creșterii previzionate pentru anul 2023**, întrucât inflația erodează veniturile reale ale consumatorilor, în timp ce costurile întreprinderilor cresc. Conform FMI, după 2024, se așteaptă o rată de creștere care să tindă la o valoare normalizată (4,1%) pe termen mediu.

După o rată de creștere a PIB-ului României de 5,9% în 2021 și de 4,7% în 2022, **CNP evidențiază o creștere reală a PIB-ului României de 2,8% în 2023**. Evoluția istorică pozitivă a fost în principal susținută de politici fiscale pro-ciclice. Cu toate acestea, economia României a dovedit o reziliență considerabilă în fața efectelor aduse de războiul din Ucraina.

Evoluția PIB

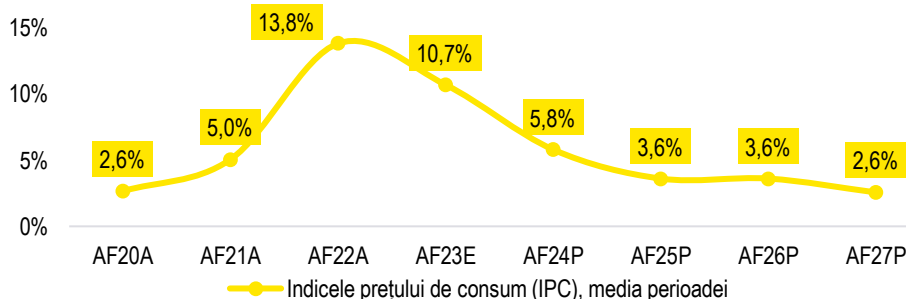

Sursa: FMI, WEO Octombrie 2023

Inflația

Fondul Monetar Internațional estimează o tendință de dezinflație pe termen scurt, ajungând până la 5,8% în 2024. Trendul ascendent recent înregistrat a fost **determinat în principal de efectele războiului din Ucraina**, precum creșterea prețului combustibilului sau problemele din lanțurile de aprovizionare.

Variația indicelui prețurilor de consum, (%)

Sursa: FMI, WEO Octombrie 2023

Cursul de schimb valutar

Pe parcursul ultimilor trei ani, moneda națională s-a depreciat în raport cu principalele valute. În 2022, cursul de schimb mediu EUR/RON s-a situat în jurul valorii de 4,93, crescând ușor până la 4,95 în 2023. **Pe termen scurt, agenda politică încărcată face dificilă implementarea unor reforme fiscale și structurale, care să susțină aprecierea monedei locale.** În următorii ani se estimează o depreciere a monedei naționale în raport cu euro, ajungând în 2024 la un curs mediu anual EUR/RON de 5.

Cursul de schimb valutar, (EUR/RON)

Sursa: BNR, CNP – Octombrie 2023

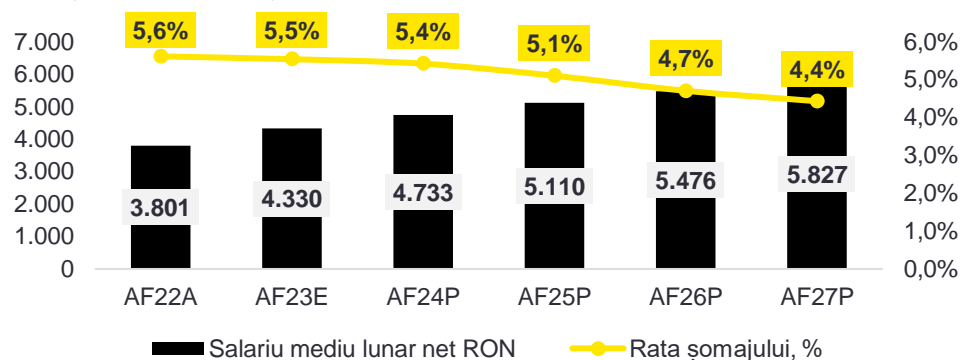
Conform estimărilor Comisiei Naționale de Prognoză, salariul mediu va crește în 2024 cu 9,3%, față de 13,9% în 2023. Rata șomajului a rămas stabilizată în jurul valorii de 5,6% în 2022, pe fondul revenirii economice după ridicarea restricțiilor pentru combaterea pandemiei Covid-19.

Indicatorii economici și sociali

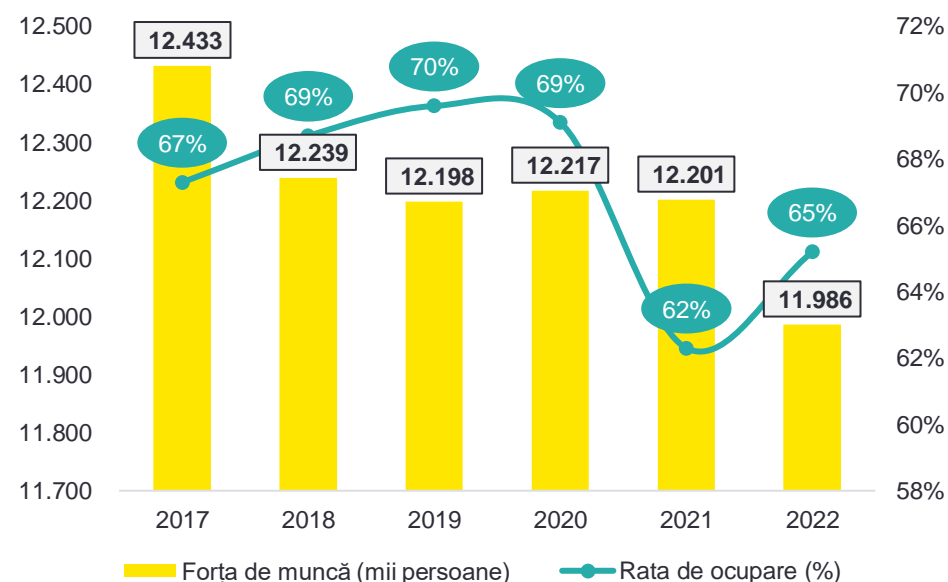
Conform estimărilor Comisiei Naționale de Prognoză, salariul mediu va crește în 2024 cu 9,3%, față de 13,9% în 2023.

Rata șomajului a fost de 5,6% în 2022, iar în 2023 de 5,5%. Conform estimărilor CNP, **se așteaptă ca pe termen mediu, rata șomajului să își continue trendul descendent, ajungând spre valoarea de 4,4% în 2027.**

Rata șomajului (%) și salariul mediu lunar (RON)

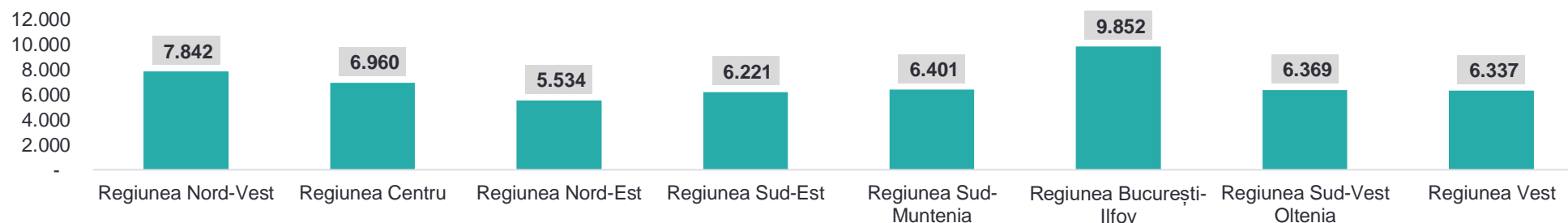
Forța de muncă în România

Sursă: CNP – Octombrie 2023

Sursă: INS

Venitul mediu lunar al gospodăriilor (Trimestrul II, 2023)

Sursă: INS

The background image shows a man in a dark suit standing on a wooden balcony, looking out over a city at night. The city lights are visible through the glass railing. A large, semi-transparent number '3' is overlaid on the left side of the image.

Sectorul serviciilor de sănătate

3 Sectorul serviciilor de sănătate

România se situează în rândul țărilor europene cu o pondere redusă a cheltuielilor pentru sănătate în PIB. Sistemul nostru de sănătate se confruntă cu provocări, având nevoie de îmbunătățiri pentru a asigura viabilitatea pe termen lung.

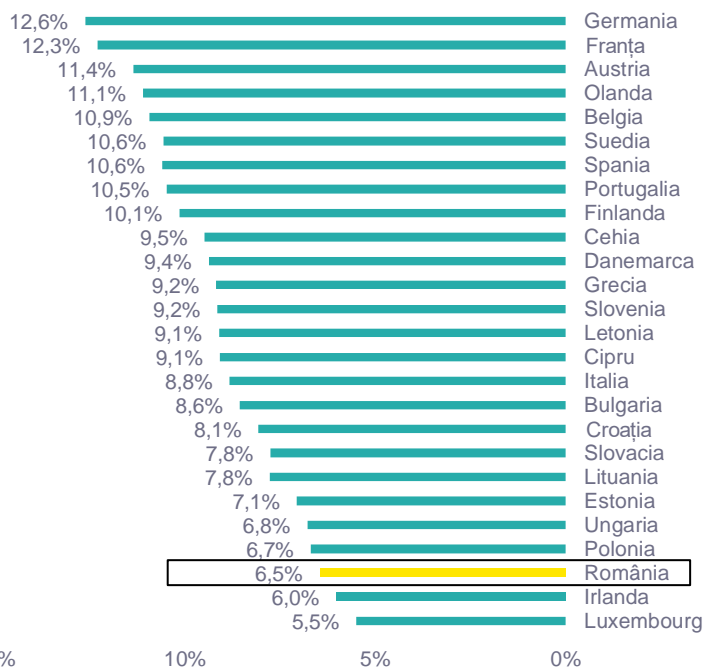
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Sistemul de sănătate din România

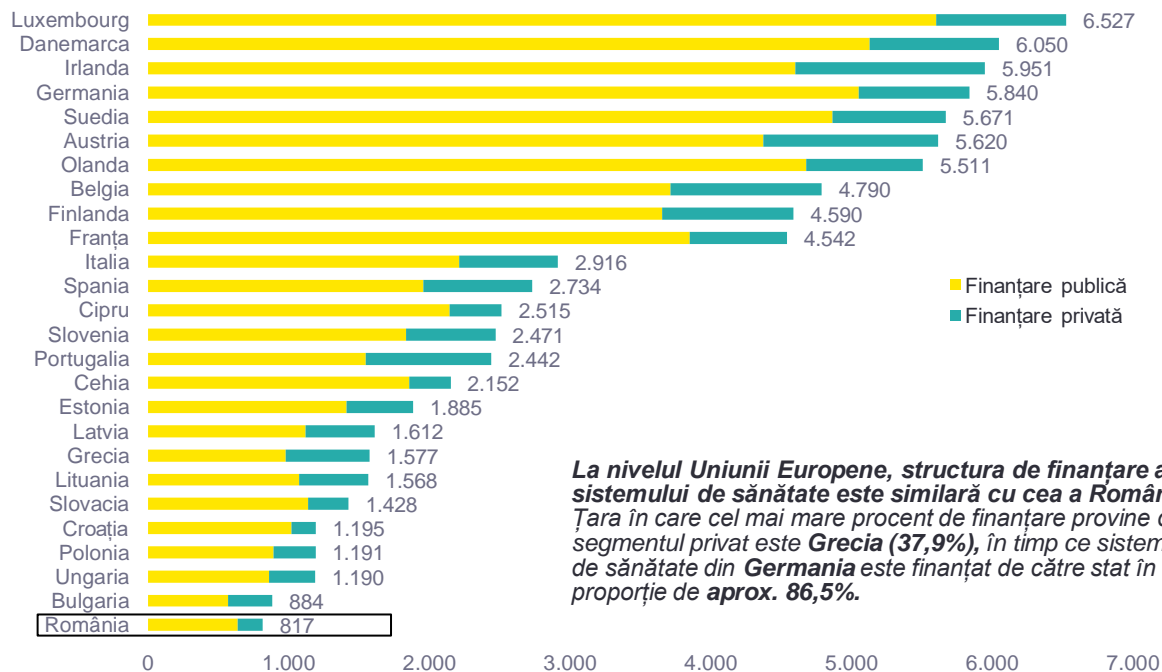
- Sistemul de sănătate din România este **fundamentat pe modelul de asigurări sociale de sănătate, statul având un rol major**, prin intermediul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (CNAS) și al Ministerului Sănătății.
- **În România, ponderea din PIB alocată cheltuielilor pentru sănătate este printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană.** Comparativ cu media UE de aprox. 9,1% din PIB, România a alocat sănătății în anul 2022 un procent de 6,5% din Produsul Intern Brut al țării.

- **În prezent, sunt necesare îmbunătățiri în sistemul românesc de sănătate pentru a asigura viabilitatea pe termen lung.** Printre provocări se numără îmbătrânirea demografică, care conduce la o cerere crescută de servicii de asistență medicală, odată cu restrângerea bazei de resurse, determinate de migrația externă puternică a persoanelor apte de muncă, care contribuie la segmentul public într-o proporție semnificativă.
- Modificările structurale anterior menționate au tendința de a adânci declinul de resurse care sunt deja oricum limitate.
- Dintre cele mai stringente probleme ale sistemului de sănătate, amintim:
  - Finanțarea – fonduri insuficiente comparativ cu nevoile existente și alocarea lor ineficientă;
  - Gestionarea și administrarea sistemului de sănătate necesită îmbunătățiri;
  - Sistemul de sănătate se axează în principal pe componenta de vindecare, iar componenta de prevenție are o importanță secundară.

Cheltuielile din sistemul de sănătate (% din PIB, 2022)

Cheltuielile din sistemul de sănătate (EUR/cap de locuitor), 2022

La nivelul Uniunii Europene, structura de finanțare a sistemului de sănătate este similară cu cea a României. Țara în care cel mai mare procent de finanțare provine din segmentul privat este **Grecia (37,9%)**, în timp ce sistemul de sănătate din **Germania** este finanțat de către stat în proporție de **aprox. 86,5%**.

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Din punct de vedere al cheltuielilor de sănătate pe cap de locuitor, România ocupă penultimul loc din clasamentul Uniunii Europene. Totuși, la nivel național, în perioada 2012-2021, acestea au înregistrat un avans semnificativ.

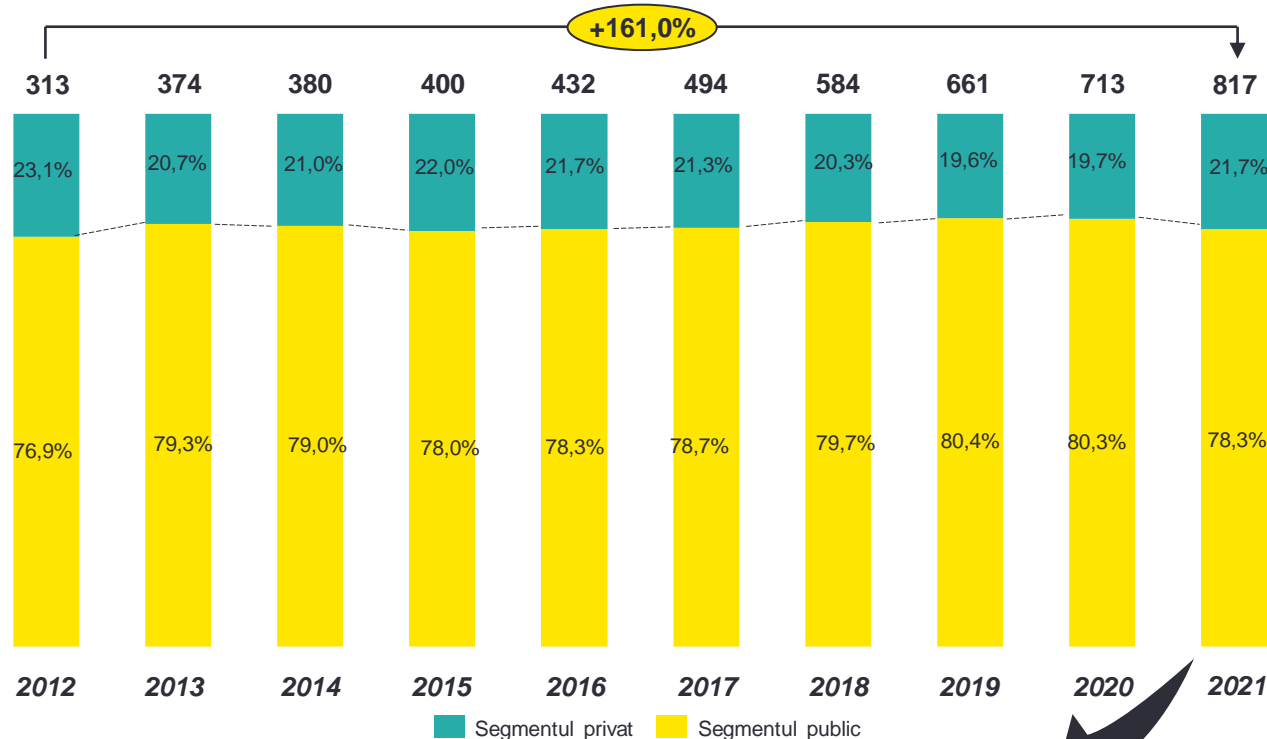
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Nivelul cheltuielilor din sistemul de sănătate la nivel național și modul în care acestea evoluează de-a lungul timpului depinde de o gamă largă de factori economici, demografici, precum și de modalitățile de finanțare și structura organizatorică a sistemului de sănătate. Având în vedere acești factori, există variații semnificative ale nivelului și evoluției cheltuielilor pentru sănătate în Europa.

În anul 2021, cheltuielile din sistemul de sănătate la nivel european, și chiar global, au fost afectate în continuare de efectele create de pandemia COVID-19, chiar dacă la un nivel mai redus. **Apariția acestei crize a condus la nevoia de implementare rapidă a unor soluții pentru combaterea pandemiei în sectorul sănătății – achiziționarea testelor, precum și a materialelor de protecție (ex: măști, mănuși), creșterea capacității de diagnosticare, precum și asigurarea unei capacități sporite de tratare a pacienților în unitățile spitalicești, cu efecte resimțite inclusiv după diminuare semnificativă a crizei.**

Pe de altă parte, efectul asupra cheltuielilor din sistemul de sănătate în acest context este incert, întrucât multe țări au înregistrat reduceri accentuate privind solicitarea pentru serviciile non-COVID, precum asistența medicală primară sau consultații și intervenții chirurgicale voluntare. Pe fondul temperării acestei crize, s-a încercat revenirea către un mod de lucru care exista anterior evenimentului.

Cheltuielile din sistemul de sănătate, România (EUR / cap de locuitor)

România ocupă ultimul loc în clasamentul Uniunii Europene în ceea ce privește valoarea cheltuielilor de sănătate pe cap de locuitor.

Pe de altă parte, **în perioada analizată, cheltuielile pe cap de locuitor aproape s-au triplat**, în timp ce populația României se află pe un trend descendent, generat de o migrație externă puternică și un spor natural negativ.

Cheltuiala directă realizată de populație este de aprox. 14,8 EUR / lună, aceasta sumă contribuind la degrevarea segmentului public de sănătate prin prestarea de servicii de către segmentul privat medical.

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Cea mai mare pondere a cheltuielilor pentru sănătate provine din surse publice (aprox. 80%), plățile directe ale populației pentru accesarea serviciilor medicale private, cât și a abonamentele sau asigurările medicale aferente reprezentând diferența de aprox. 20% din totalul cheltuielilor pentru sănătate.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Din punct de vedere al sursei de finanțare, **cea mai mare pondere a cheltuielilor pentru sănătate provine din surse publice**, acest procent fiind de aprox. 80%.

Segmentul privat finanțează în proporție de aprox. 20% sistemul de sănătate, având o contribuție semnificativă prin intermediul plăților directe ale populației pentru accesarea serviciilor medicale, dar și prin intermediul abonamentelor medicale sau al asigurărilor voluntare.

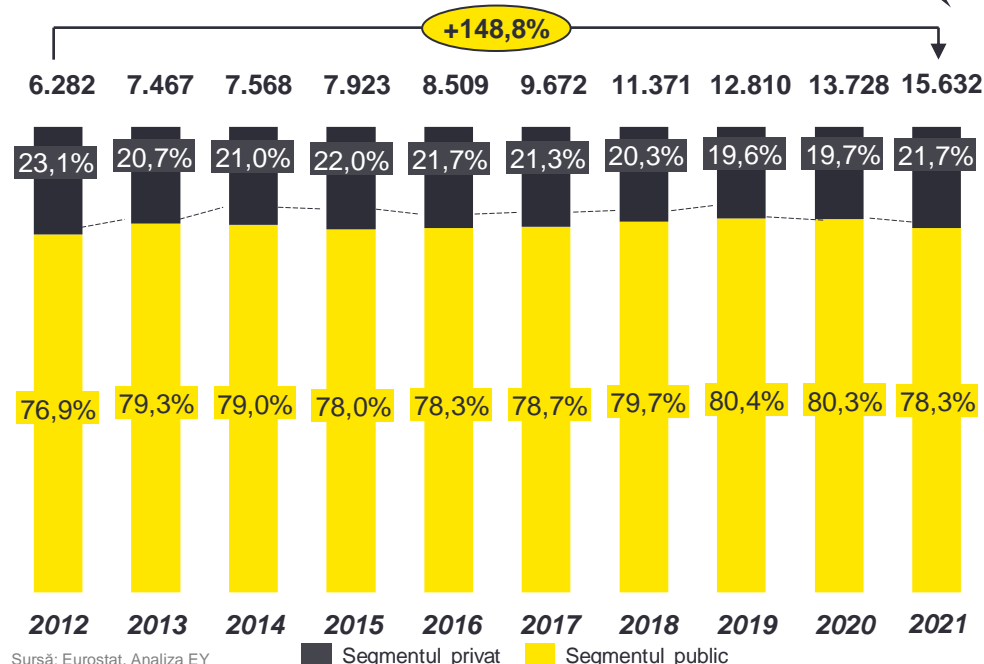
România a cunoscut un fenomen accentuat al emigrației în perioada analizată (-0,9 milioane). Cheltuielile de sănătate din segmentul public au crescut ca valoare (creștere medie anuală de 11,5%), dar proporția în totalul cheltuielilor s-a redus. Rata medie anuală de creștere a cheltuielilor din segmentul privat a fost de 10,5%.

În 2021, valoarea cheltuielilor de sănătate fără produse farmaceutice și dispozitive medicale = 11.694 milioane EUR.

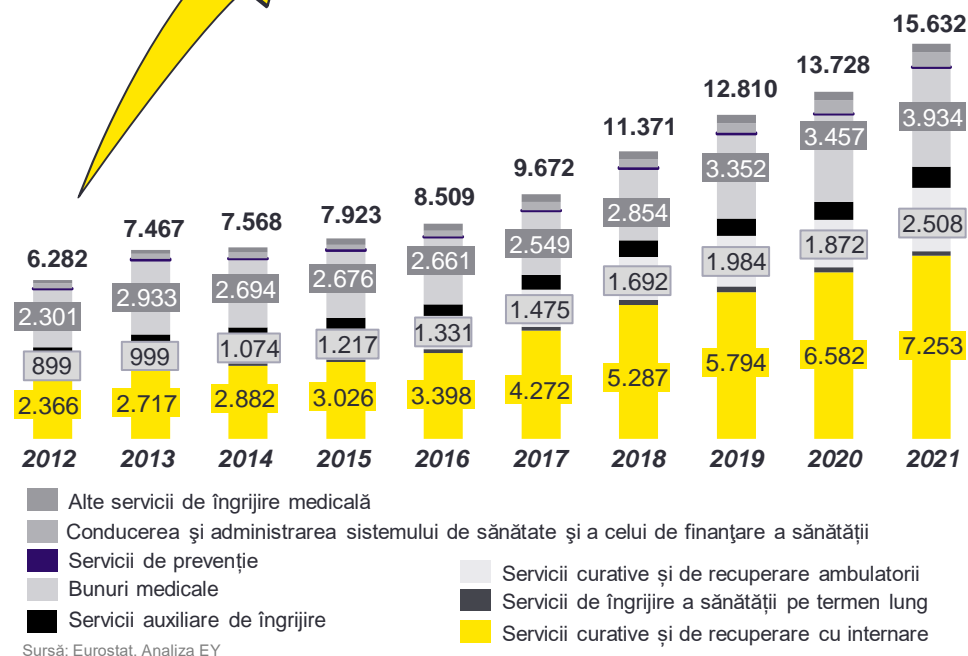

Ponderea cea mai mare este reprezentată de serviciile curative și de recuperare cu internare spitalicești: **46,4% abordare spre componenta de tratare**, fiind în scădere comparativ cu anul precedent (47,9% în 2020)

Cheltuielile din sistemul de sănătate în funcție de sursă (milioane EUR)

Cheltuielile din sistemul de sănătate în funcție de destinație (milioane EUR)

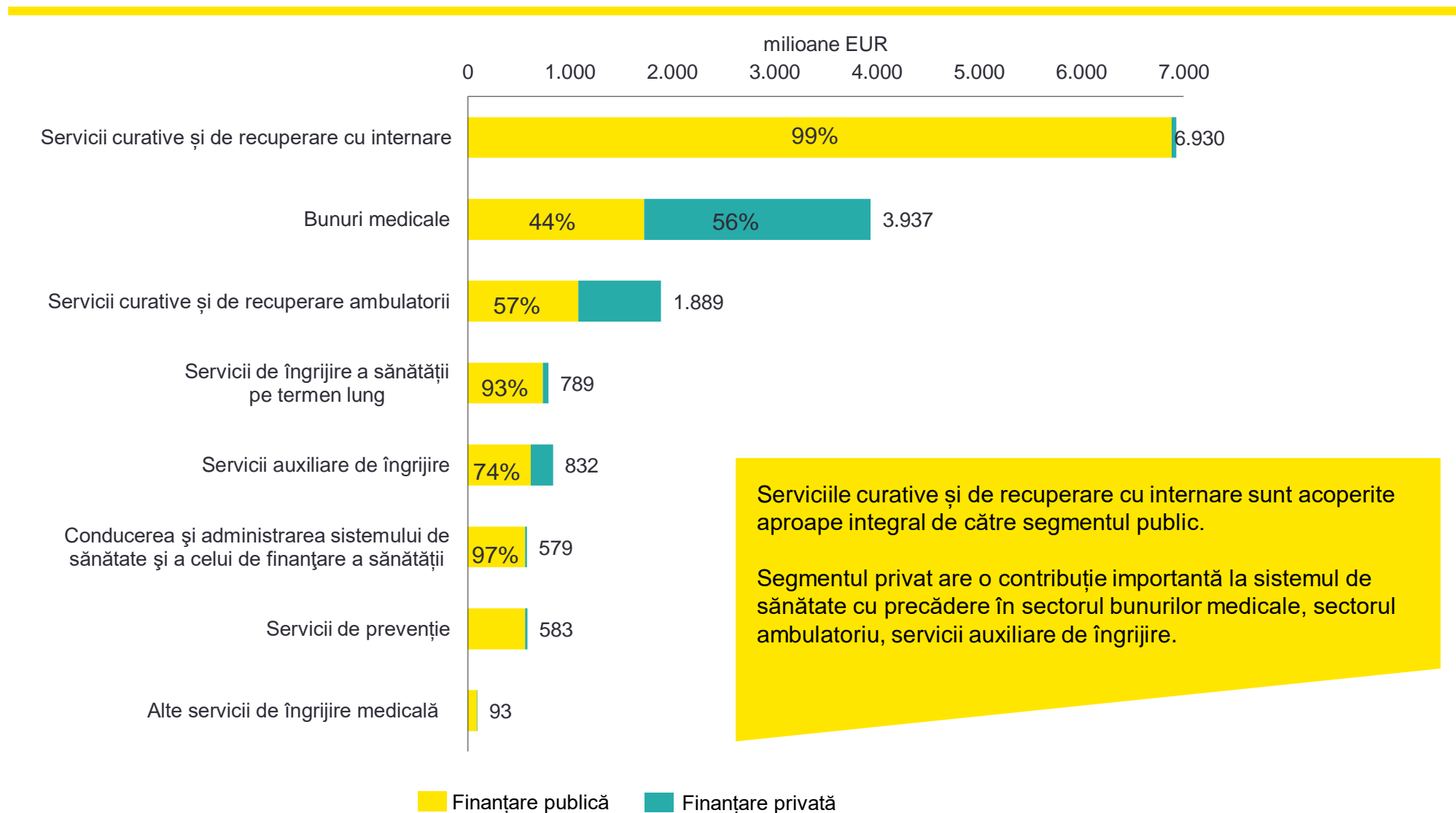

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Sistemul medical românesc este orientat cu precădere spre tratare, cea mai mare sumă fiind alocată către serviciile cu internare. Implicarea statului în serviciile de recuperare, dar și în alte sectoare medicale este semnificativă.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Sursă: Eurostat, Analiza EY (An de referință – 2021)

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Cheltuielile de prevenire se situează în general sub nivelul UE din punct de vedere al proporției alocate din totalul cheltuielilor pentru sănătate. România are un număr teoretic de paturi la 1.000 locuitori mult peste media europeană, dar capacitatea de deservire a acestor paturi cu servicii medicale adecvate ca forță de munca și dotări tehnice ar fi un indicator mai relevant.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Se poate afirma că **sistemul de sănătate românesc este orientat cu precădere spre tratare**, această concluzie fiind reflectată în ponderea semnificativă alocată serviciilor curative și de recuperare cu internare.

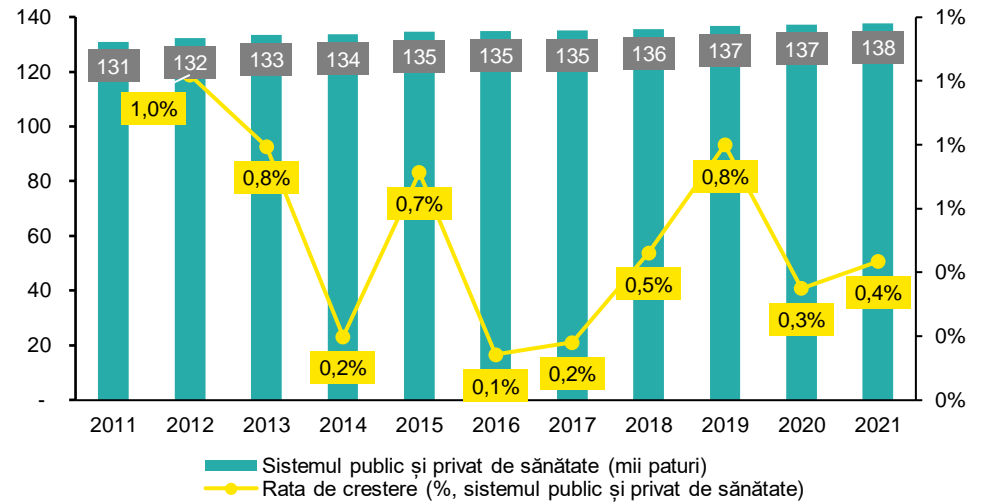
În perioada analizată, **cheltuiala cu serviciile de prevenire are alocat un procent de aprox. 3,7% (2021) din totalul cheltuielilor alocate sistemului de sănătate**. La nivelul anului 2021, media procentului în Uniunea Europeană a fost de aprox. 6,0% (UE27).

În prezent, există o presiune asupra spitalelor, generată de accesarea frecventă a serviciilor spitalicești de către pacienți pentru probleme minore de sănătate, probleme care ar putea fi rezolvate prin prevenție și accesarea serviciilor medicale primare. **Eficiența sistemului de sănătate poate fi crescută prin reducerea utilizării serviciilor spitalicești și utilizarea cu precădere a serviciilor medicale în ambulatoriu.**

În anul 2022, prin intermediul caselor de asigurări de sănătate au fost încheiate 25.297 contracte și acte adiționale pe toate domeniile de asistență medicală, în scădere față de 2021 (25.623 contracte și acte adiționale încheiate în 2021).

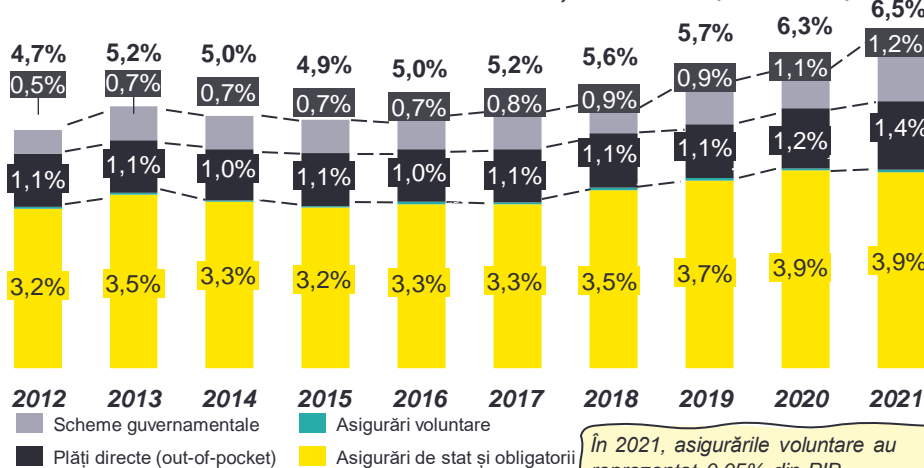
Din numărul total de 518 de contracte aflate în derulare în ultima zi din anul 2022, încheiate cu spitale din raza administrativ teritorială a județului sau din rețeaua proprie, 148 au fost încheiate cu spitale private.

Evoluția numărului paturilor de spital în România (sistem public și privat)

Sursă: Eurostat, Analiza EY

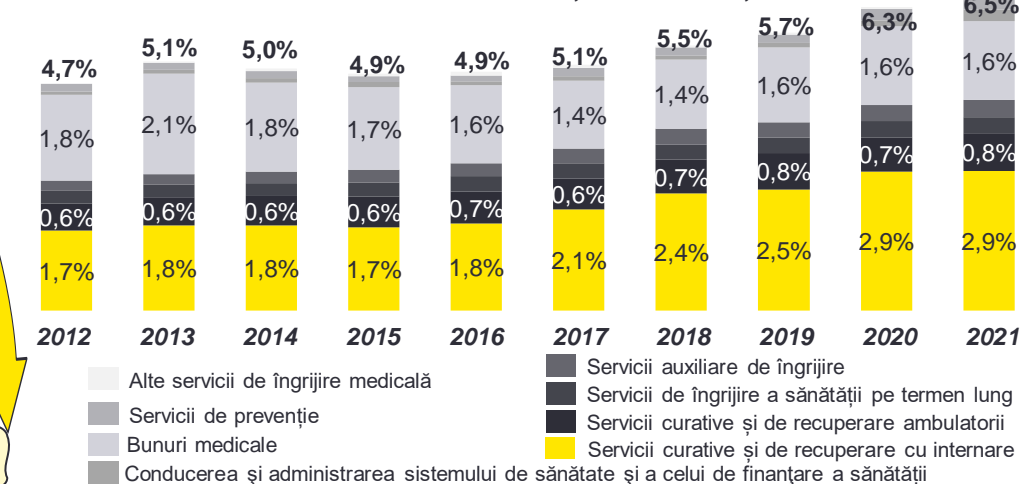
Cheltuielile din sistemul de sănătate în funcție de sursă (% din PIB)

În 2021, asigurările voluntare au reprezentat 0,05% din PIB.

Sursă: Eurostat, Analiza EY

Cheltuielile din sistemul de sănătate în funcție de destinație (% din PIB)

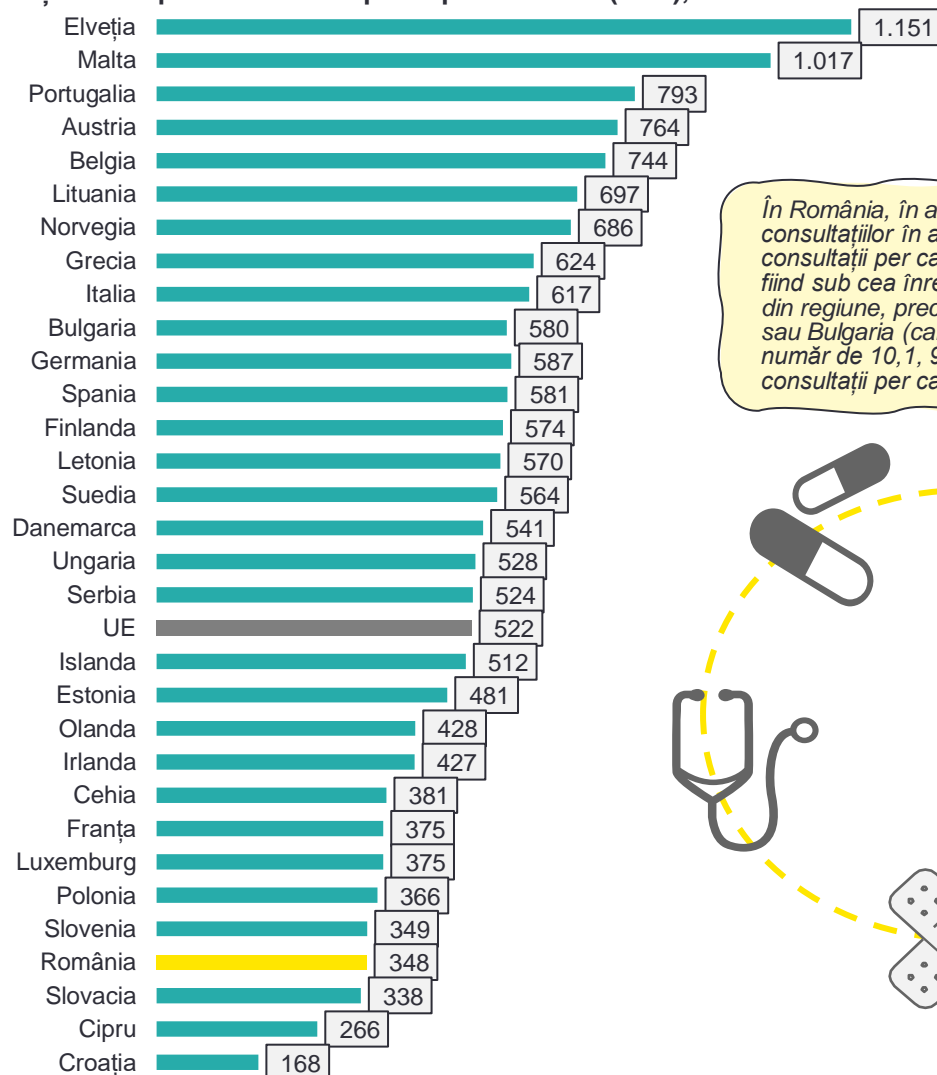
Sursă: Eurostat, Analiza EY

3 Sectorul serviciilor de sănătate

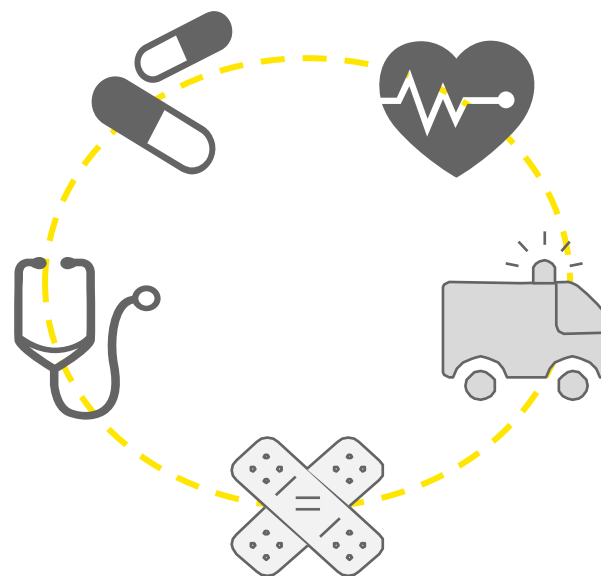
România se situează sub media UE în privința plăților directe pentru sănătate ale gospodăriilor, însă aceste tipuri de cheltuieli consemnează o tendință pozitivă în ultimii ani.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Plăți directe pentru sănătate per cap de locuitor (PPC), 2022

În România, în anul 2021, numărul consultațiilor în ambulatoriu a fost de 4,6 consultații per cap de locuitor, valoarea fiind sub cea înregistrată în mai multe țări din regiune, precum Slovacia, Ungaria sau Bulgaria (care au înregistrat un număr de 10,1, 9,7, respectiv 5,4 consultații per cap de locuitor).

Plățile directe reprezintă cheltuieli suplimentare ale populației, pe lângă cele ale segmentului public, care provin atât din scheme guvernamentale, cât și din contribuțiile obligatorii către CNAS.

Corelația dintre veniturile gospodăriilor și cheltuielile pentru sănătate reprezintă un factor semnificativ de influență a plăților directe. **Astfel, țările europene cu venituri mai ridicate sunt, de obicei, cele care au alocat cele mai multe resurse pentru sănătate**, întrucât evoluția acestora depinde într-o măsură ridicată de capacitatea de plată a populației.

De asemenea, **acest concept poate fi în relație directă cu importanța pe care populația o acordă prevenției**, întrucât majoritatea serviciilor de tratare sunt acoperite de segmentul public, prin asigurarea obligatorie de sănătate. Astfel, plățile directe ale populației acoperă în general serviciile suplimentare.

România se situează sub media UE în privința plăților directe pentru sănătate ale gospodăriilor, din punctul de vedere al Parității Puterii de Cumpărare (RO: 348 PPC vs UE: 522 PPC), însă nivelul acestor tipuri de cheltuieli a crescut comparativ cu anul precedent, cu aproape 20%. Cu toate acestea, sistemul de sănătate rămâne subfinanțat la nivel local.

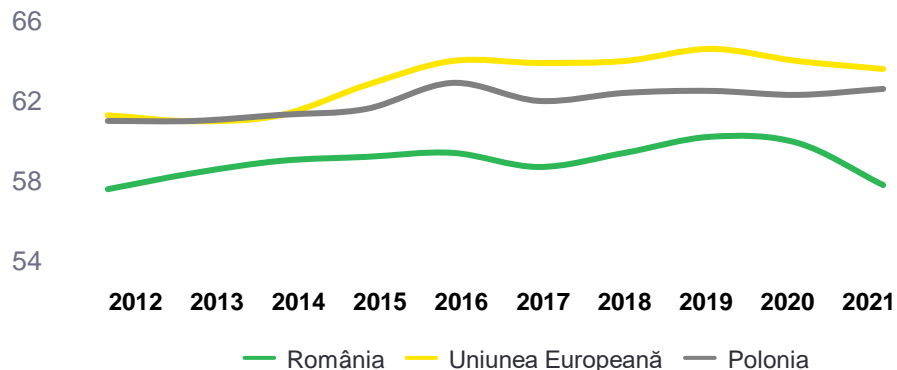

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Ratele ridicate ale mortalității evitabile prin prevenție și prin cauze tratabile confirmă necesitatea unui sistem eficient de prevenție, precum și intervenție eficace, acest aspect fiind evidențiat mai ales de începutul pandemiei de Covid-19. Dezvoltarea pieței serviciilor medicale private a avut o contribuție semnificativă în prevenirea și tratarea timpurie a unor boli.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Evoluția speranței medii de viață fără probleme de sănătate

Sursă: Eurostat, Analiza EY

În ultimii doi ani, evoluția speranței medii de viață fără probleme de sănătate a populației din România evidențiază un **trend negativ și se înregistrează o creștere a decalajului față de nivelul Uniunii Europene.**

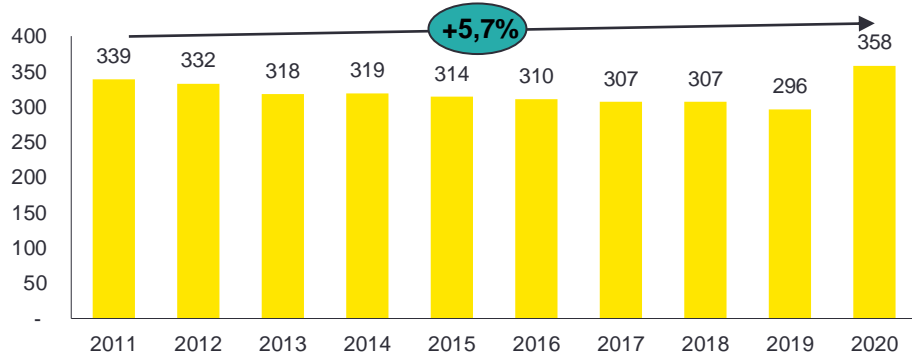
Conform datelor disponibile pentru anul 2021, **speranța medie de viață a unei persoane, fără probleme de sănătate, se situează în jurul vârstei de 57,8 ani**, comparativ cu media Uniunii Europene de 63,6 ani. Față de anul 2011, când Uniunea Europeană prezenta un decalaj de aproximativ 4 ani, în 2021 România a înregistrat o scădere, astfel că și decalajul față de UE a crescut la aproape 6 ani.

Evoluția speranței medii de viață este semnificativ impactată de calitatea sistemului medical, dar și a efectelor pandemiei de Covid-19, ce a creat o presiune suplimentară pe sistemul medical. În plus, conform statisticilor, nivelul crescut de educație, precum și nivelul veniturilor, contribuie la creșterea speranței de viață, atât dintr-o perspectivă financiară, prin facilitarea accesului la servicii medicale de prevenție, cât și prin inocularea ideii de control medical regulat.

În România, **ratele mortalității evitabile prin prevenție și prin cauze tratabile sunt la un nivel foarte ridicat**, situându-se printre cele mai semnificative valori de la nivelul Uniunii Europene. Rata mortalității evitabile a crescut brusc în 2020, simțindu-se și efectele pandemiei de Covid-19 pe care aceasta le-a avut asupra sistemului de sănătate. Astfel, se **confirmă necesitatea unui sistem eficient de prevenție, precum și intervenție eficace.**

Odată cu dezvoltarea pieței furnizorilor privați de servicii medicale din România, se observase o scădere semnificativă a celor două rate, însă în anul izbucnirii pandemiei de Covid-19 acestea au crescut semnificativ. Un rol important în prevenție este determinat de asistența acordată de către medicii de familie, în special în mediul rural și în orașele mici. Dezvoltarea segmentului privat de sănătate, concomitent cu creșterea conștientizării importanței prevenției în segmentul public ar putea avea un impact pozitiv pe termen lung - creșterea speranței de viață și scăderea ratelor mortalității evitabile. De asemenea, s-ar elibera presiunea de pe segmentul public de sănătate.

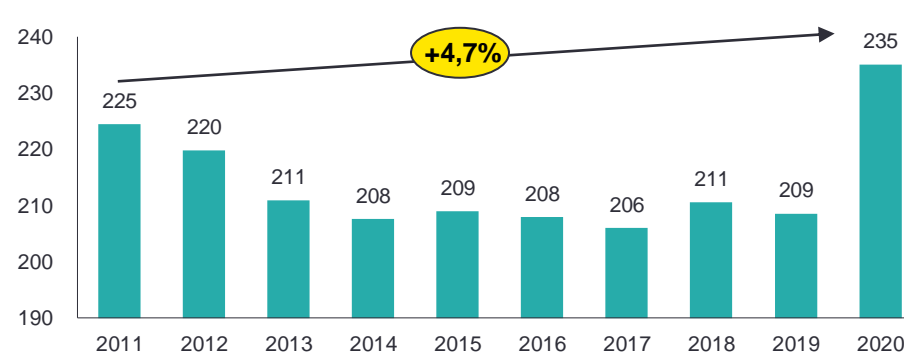
Rata mortalității evitabile prin prevenție

* Mortalitatea evitabilă prin prevenție este definită precum decesul care poate fi evitat în principal prin intervenții de sănătate publică și de prevenție primară.

Sursă: Eurostat, Analiza EY

Rata mortalității evitabile prin cauze tratabile

* Mortalitatea prin cauze tratabile este definită ca decesul care poate fi evitat în principal prin intervenții de asistență medicală, inclusiv screening și tratament.

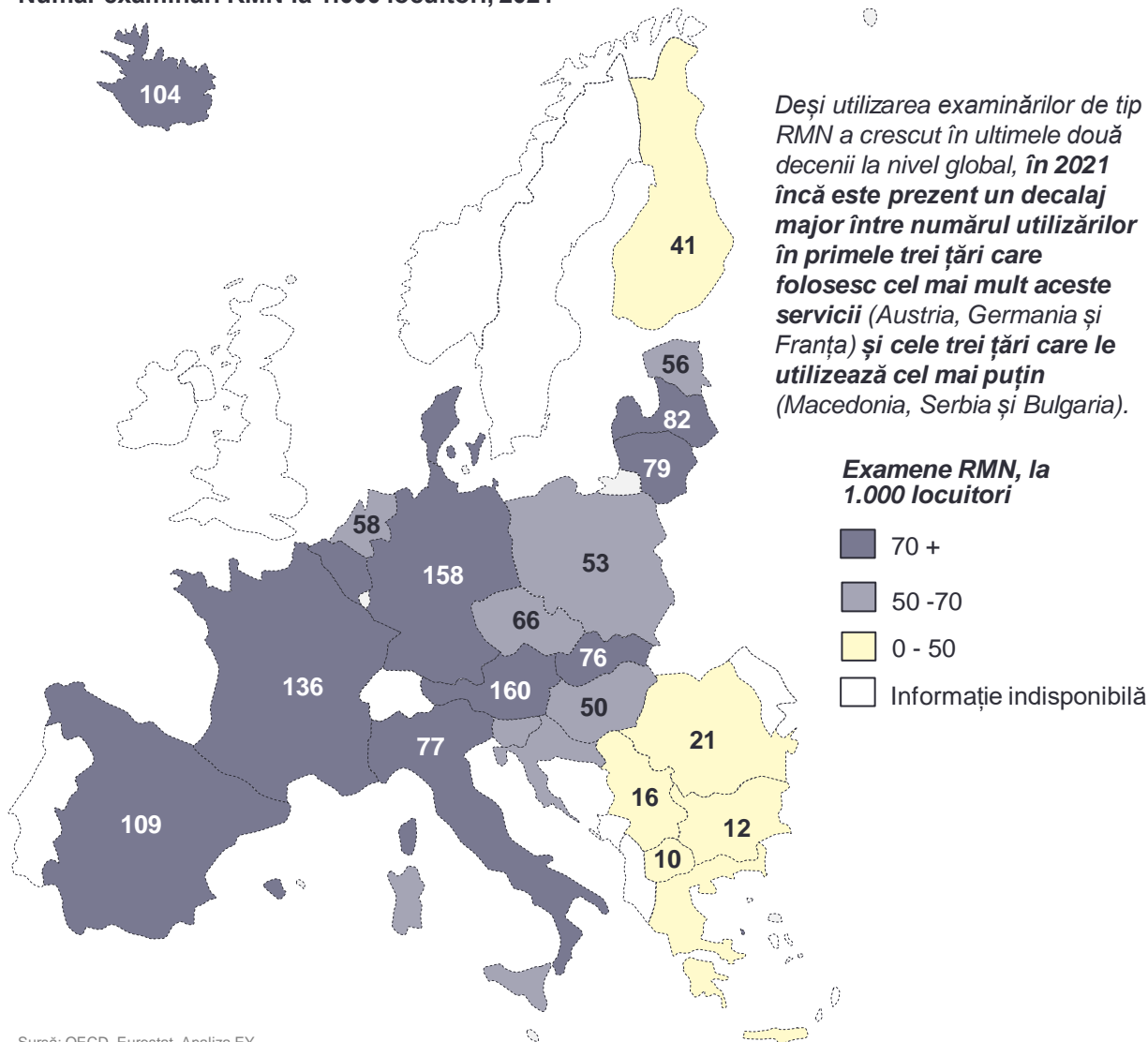
Sursă: Eurostat, Analiza EY

3 Sectorul serviciilor de sănătate

În ceea ce privește numărul examinărilor de tip RMN, CT și PET, în România se înregistrează un număr mediu anual de 80 examinări la 1.000 locuitori, la o distanță semnificativă de media UE, de 242 examinări medii anuale la 1000 locuitori.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Număr examinări RMN la 1.000 locuitori, 2021

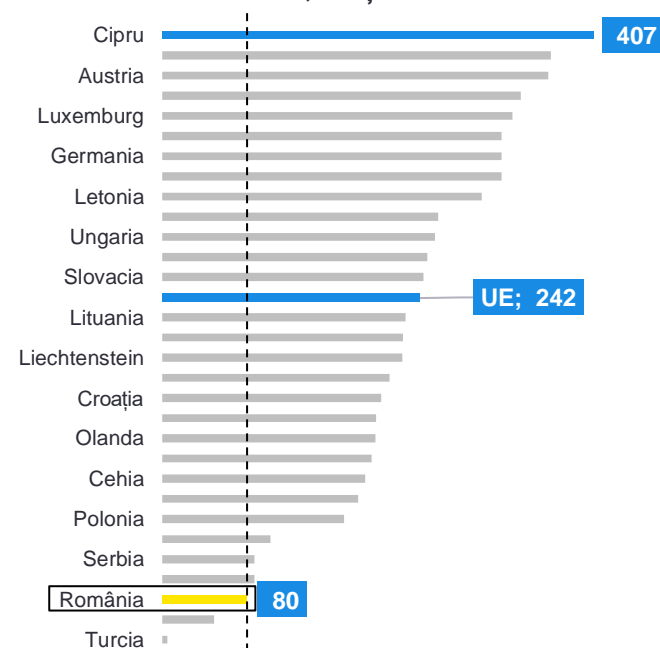

Examinările de tip CT (tomografia computerizată), RMN (rezonanță magnetică nucleară) sau PET (tomografia cu emisie de pozitroni) au o importanță semnificativă în depistarea timpurie a unor afecțiuni.

Datele Eurostat evidențiază o **discrepanță semnificativă privind utilizarea serviciilor de imagistică**, mai exact cele de RMN **dintre țările din Europa de Vest și țările din Europa Centrală și țările din Europa de Est.**

În ceea ce privește utilizarea celor 3 servicii, în România se înregistrează un număr mediu anual de 80 examinări la 1000 de locuitori, comparativ cu media UE de 242.

Număr examinări RMN, CT și PET la 1.000 locuitori, 2021

*Notă: Datele pentru Finlanda și Islanda și sunt aferente anului 2020
Sursă: OECD, Eurostat, Analiza EY

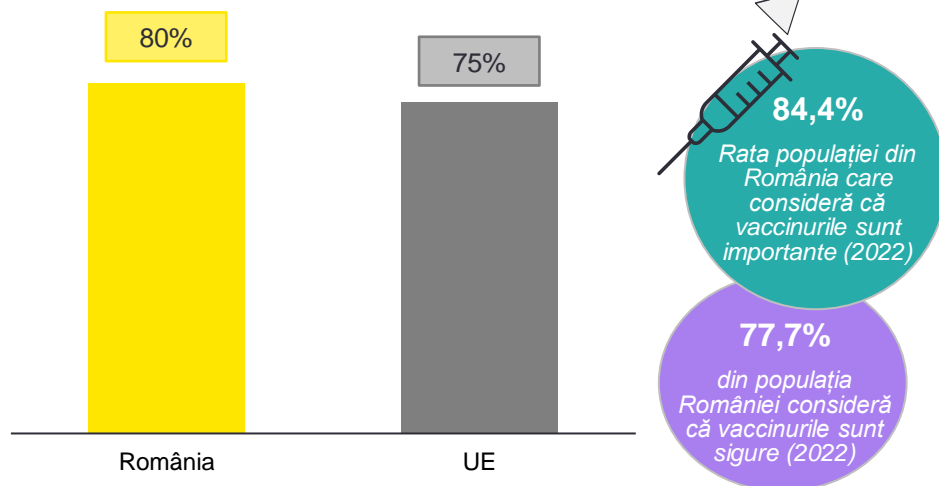
Încrederea populației în vaccinare scade, iar România rămâne printre țările cu cele mai mici rate de vaccinare din Uniunea Europeană.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

În anul 2022, România s-a clasat pe locul 10 în Uniunea Europeană în ceea ce privește încrederea populației în vaccinurile obligatorii. 57,8% din publicul general afirmă că vaccinurile sunt importante, sigure, eficiente și corespund cu credințele lor, potrivit unui raport publicat de către Comisia Europeană. În rândul cadrelor medicale, România se plasează pe locul 23 privind aceleași afirmații.

Comparativ cu 2020, importanța vaccinurilor percepută de populația din România a scăzut cu 5 puncte procentuale în 2022. De asemenea, importanța percepută a vaccinurilor pentru copii a scăzut cu 10% în țară de la începutul pandemiei, conform unui raport publicat de UNICEF în Aprilie 2023. Cu toate acestea, România este cu aproximativ 5 puncte procentuale peste media Uniunii Europene privind considerația importanței vaccinului HPV, în rândul cadrelor medicale. Cu toate acestea, în prezent, România are niveluri relativ scăzute de vaccinare împotriva HPV și de screening pentru cancerul de col uterin, aproximativ 30% dintre femeile eligibile fiind testate și 13% dintre adolescenții vaccinați.

Rata populației care consideră important vaccinul HPV (2022)

Sursa: Comisia Europeană

Datele OECD subliniază discrepanța care există între România și alte țări membre UE referitor la ratele de vaccinare obligatorii printre copii.

În ceea ce privește vaccinul diftero-tetano-pertussis acellular (DTPa), România se regăsește pe ultimul loc în clasamentul țărilor din Uniunea Europeană, cu o rată de vaccinare de 79,9% la copii, față de 99,9% în Ungaria în 2022. România se plasează pe ultimele poziții și în ceea ce privește rata de vaccinare împotriva rujeolei, comparativ cu celelalte țări UE, cu un procent de 81,7% aferent copiilor vaccinați împotriva acestei boli în 2022.

Rata copiilor vaccinați împotriva DTPa în 2022 (sau cele mai recente date)

Sursa: OCDE

3 Sectorul serviciilor de sănătate

România înregistrează o hartă a vaccinărilor în rândul copiilor foarte diversificată în funcție de județe, iar vaccinarea antigripală înainte de pandemia Covid-19 era în continuă scădere.

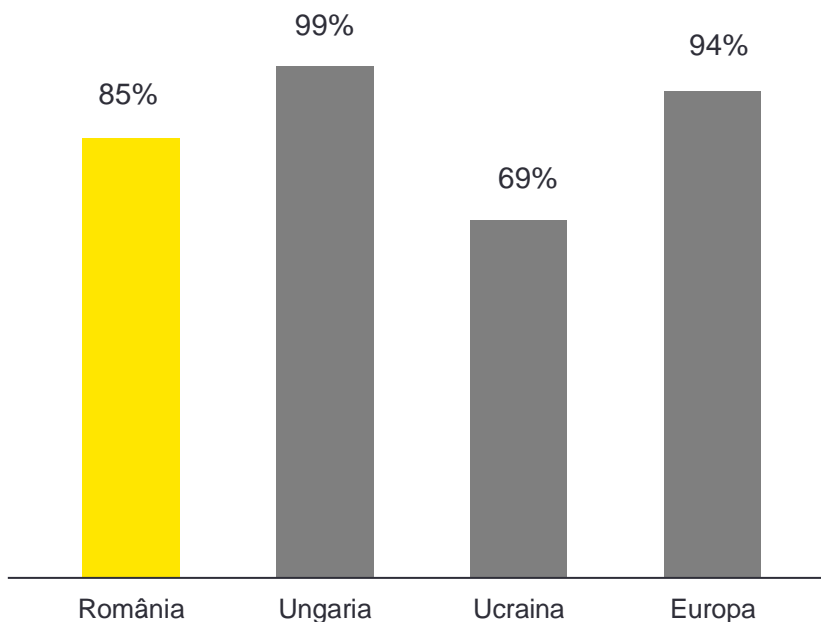
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

În România în 2022, 85% din populație era vaccinată împotriva Antipoliomielitei VPI. Astfel, România se situează sub media europeană. Țara cu cea mai mare rată a populației vaccinate este Ungaria, pe când Ucraina are cea mai mică rată de vaccinare.

La nivel național, în 2020, s-a efectuat un număr total de **313.154 vaccinări** (vaccin + rapel) contra Poliomielitei. Județele care au înregistrat cel mai mare număr de vaccinări au fost Municipiul București (30.632 vaccinări), Timiș (22.493 vaccinări) și Constanța (18.495 vaccinări). Cele mai puține vaccinări au fost înregistrate în Giurgiu (1.536 vaccinări) și Sălaj (1.963 vaccinări). În 2018 au avut loc **298.252** vaccinări împotriva aceleiași boli, ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ **4,7%** în 2 ani.

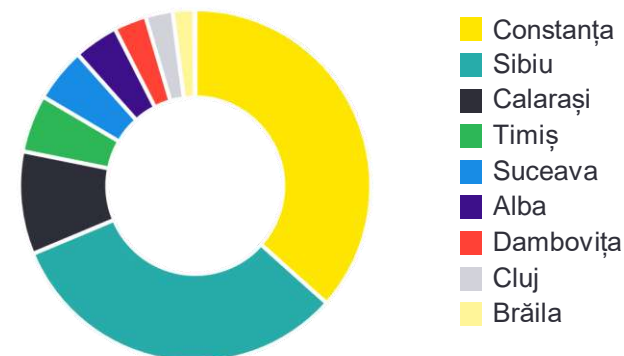
Anul 2020 a fost marcat de Pandemia Covid-19 și în consecință în multe județe din țară nu s-a înregistrat nicio vaccinare din categoria celor recomandate pentru copii. În ceea ce privește vaccinul Antihepatita A, cele mai multe vaccinări au fost realizate în Constanța și Sibiu (368 vaccinări, respectiv 323).

Rata de vaccinare Antipolio în Europa (2022)

Sursa: OCDE

Număr total vaccinări Antihepatita A, în funcție de județ (2020, cele mai recente date disponibile)

Sursa: data.gov.ro

În 2021, doar 35% din persoanele cu vârsta peste 65 de ani s-au vaccinat împotriva gripei sezoniere, potrivit datelor OCDE. Aceste date se reflectă și în numărul total de vaccinări realizate la nivelul întregii populații.

Aproximativ 10% din populația totală a României s-a vaccinat împotriva gripei în 2020.

Problemele legate de sănătatea mintală devin din ce în ce mai preocupante. Pandemia a afectat considerabil starea psihică a oamenilor în România, iar efectele se resimt și în prezent.

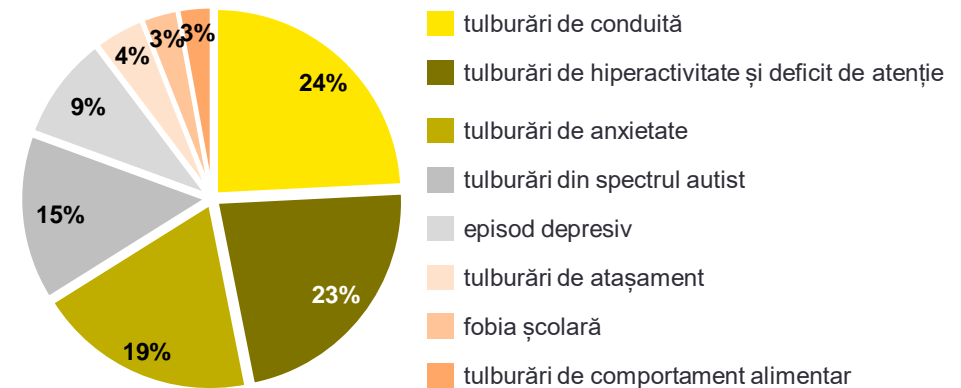
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

În fiecare an, probleme legate de sănătatea mintală afectează milioane de tineri, și nu numai, din întreaga Europă. Potrivit unui studiu efectuat de Institutul pentru Metrică și Evaluare a Sănătății (IHME), mai mult de **14 milioane** de tineri cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani din Europa au avut o problemă legată de sănătatea mintală în anul 2019.

Pandemia a înrăutățit aceste probleme, astfel încât **în mai multe țări din Europa, numărul tinerilor care prezintă semne de depresie s-a dublat în 2020**, conform OCDE.

La nivel național, un raport publicat de UNICEF în 2022 arată că aproximativ **22.000** de copii și adolescenți din România trăiesc cu un diagnostic de boală mintală.

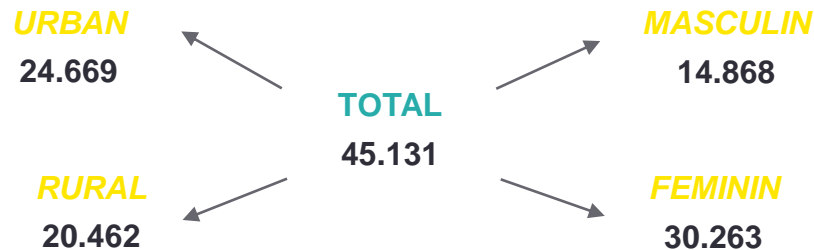
Tulburări mentale diagnosticate în România în rândul copiilor și adolescenților

Sursa: UNICEF

În anul 2020, în România, peste 22.000 de cazuri noi de îmbolnăvire prin episod depresiv au apărut doar la persoanele cu vârste de peste 60 ani, cu o incidență de aproape 450 cazuri la 100.000 locuitori, fiind într-o creștere constantă în ultimii ani.

Cazuri noi de Episod depresiv, cod ICD 10 F32, F33, în anul 2019

Sursa: CNSISP-INSP

Costurile economice asociate consecințelor cu probleme de sănătate mintală depășesc 600 de miliarde de euro anual în UE și reprezintă 4,1% din PIB-ul țărilor membre.

În România, 48% din femeile care au participat la sondajul Eurobarometru din 2022 consideră că pandemia a avut un impact negativ asupra echilibrului dintre viața profesională și cea privată.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, 50% dintre cazurile de tulburări emoționale apar în jurul vârstei de 14 ani și în mare parte rămân neidentificate și netratate.

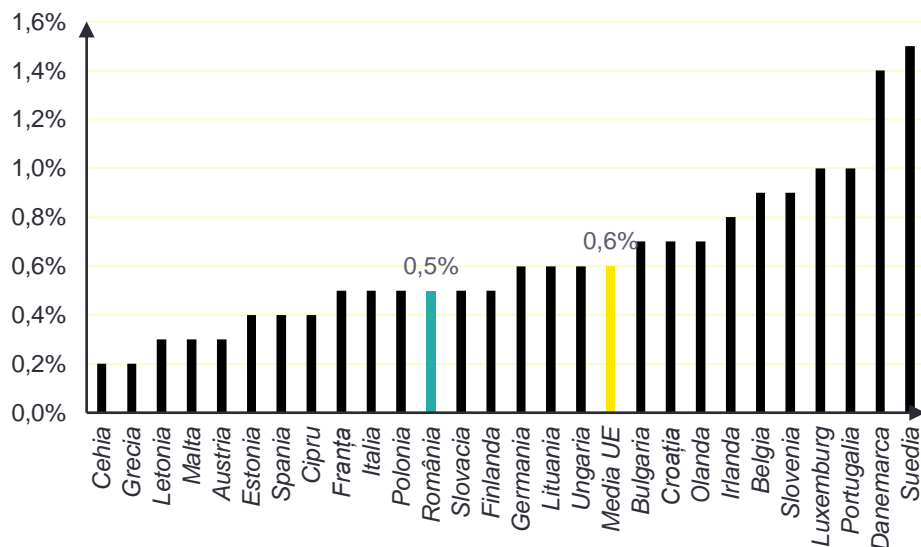
Uniunea Europeană se confruntă cu o creștere a numărului de probleme legate de sănătatea mintală în țările membre, însă România reușește să se plaseze sub medie. La nivel național s-a înregistrat o creștere a deceselor legate de tulburări mintale odată cu începutul pandemiei, în strânsă legătură cu perturbațiile și incertitudinile pe care populația a început să le resimtă.

Un studiu publicat de Eurofound arată că în Martie 2022, media de bunăstare mintală în UE era de **47** (indice OMS între 0 și 100), ceea ce reprezintă o ameliorare față de 2021 când acesta era **45**, însă Uniunea Europeană nu a reușit să se întoarcă la nivelul pre-pandemic de **49**.

În privința Depresiei Severe, România se plasează aproape de media UE, cu 0,5% din totalul simptomelor depresive fiind severe, față de 0,6% media Uniunii Europene. Țara cu cea mai ridicată rată este Suedia, cu aproximativ 1,5%, iar țara cu cel mai mic procentaj este Cehia, cu 0,2%.

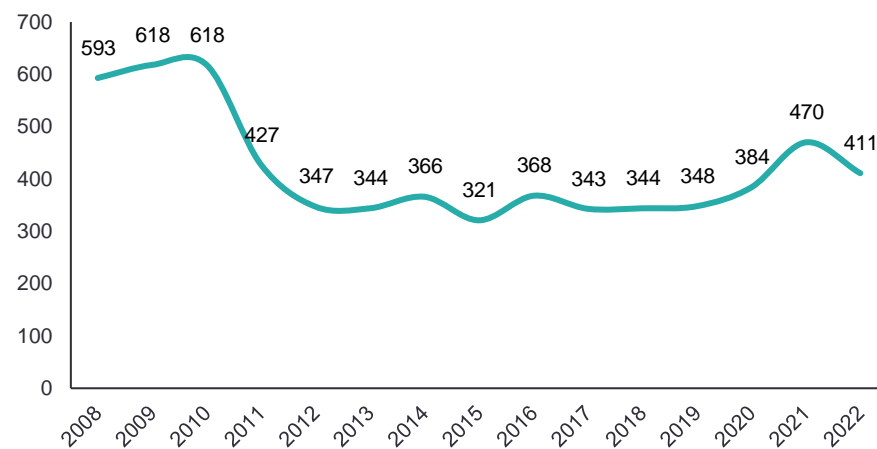
Comparativ cu UE, România se plasează sub toate mediile legate de diversele categorii de depresie existente. România a înregistrat în 2019 o medie cu aproximativ 2 puncte procentuale sub media Europeană în ceea ce privește Depresia Ușoară și 1,8 puncte procentuale mai puțin pentru Depresia Moderată.

Procentajul de Depresie Severă din totalul simptomelor depresive înregistrate în UE în 2019

Sursa: Eurostat

Numărul persoanelor decedate din cauza tulburărilor mentale și de comportament în România (2008-2022)

Sursa: INS

Deși se poate observa o scădere constantă, a numărului de decese provocate de tulburări mentale și de comportament până în anul 2016, începând cu anul 2018 a avut loc o creștere a numărului de cazuri. Această creștere s-a accentuat în mod evident începând cu anul 2020, an în care pandemia de Covid-19 a început să afecteze viețile românilor.

Potrivit unui raport OMS, în țările membre din Europa aproximativ **120.000** de oameni își iau viața anual, ceea ce în 2019 a reprezentat **1,3%** din numărul total de decese înregistrate și a afectat mai ales persoanele cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani.

Atât în Europa, cât și în România, conștientizarea sănătății mintale și "alfabetizarea" populației în această privință sunt la nivel foarte scăzut, motiv pentru care oamenii nu știu să ia măsuri eficiente pentru a preveni sau trata astfel de probleme.

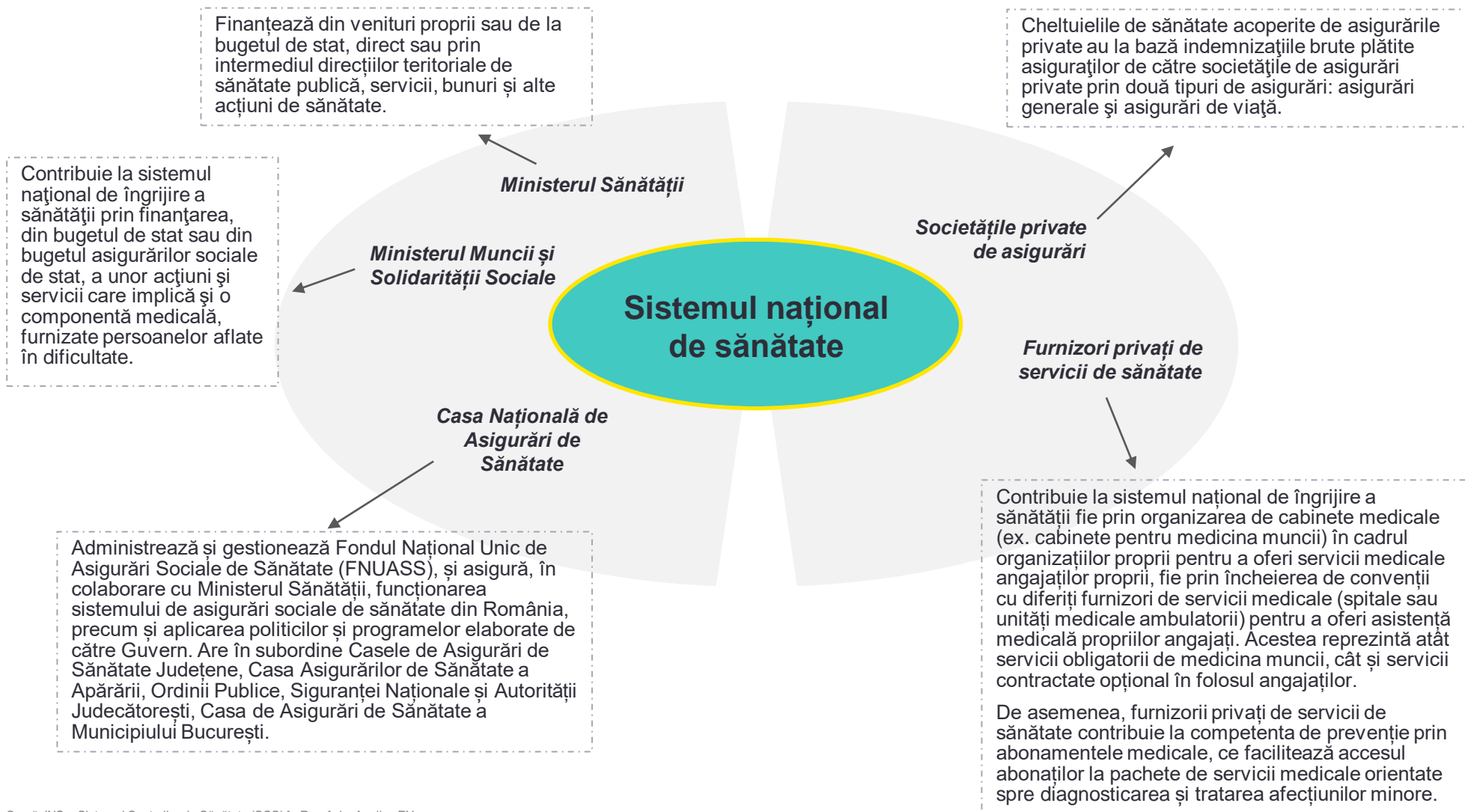

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Printre principalii actori din sistemul de sănătate național se regăesc Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, administrațiile publice locale, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, societățile private de asigurări, precum și unitățile economice ca furnizori secundari de servicii de sănătate.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Sistemul de sănătate din România funcționează prin intermediul coexistenței mai multor instituții, cu rol fundamental în colectarea și gestionarea cheltuielilor din sistem.

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Valoarea totală a cifrei de afaceri generată de companiile private cu activități în zona serviciilor de sănătate (conform codului CAEN 86) a fost de 4,7 miliarde EUR în anul 2022. 19% din cifra de afaceri generată de piața serviciilor private de sănătate provine din activități stomatologice, acest sector înregistrând la nivelul anului 2022 o cifră de afaceri de 901 milioane EUR, cu 28% mai mult decât în anul precedent.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Valoarea totală a cifrei de afaceri a companiilor cu capital privat care își desfășoară activitatea sub codul CAEN 86, excluzând activitățile de asistență stomatologică, a fost de 3,8 miliarde EUR în 2022.

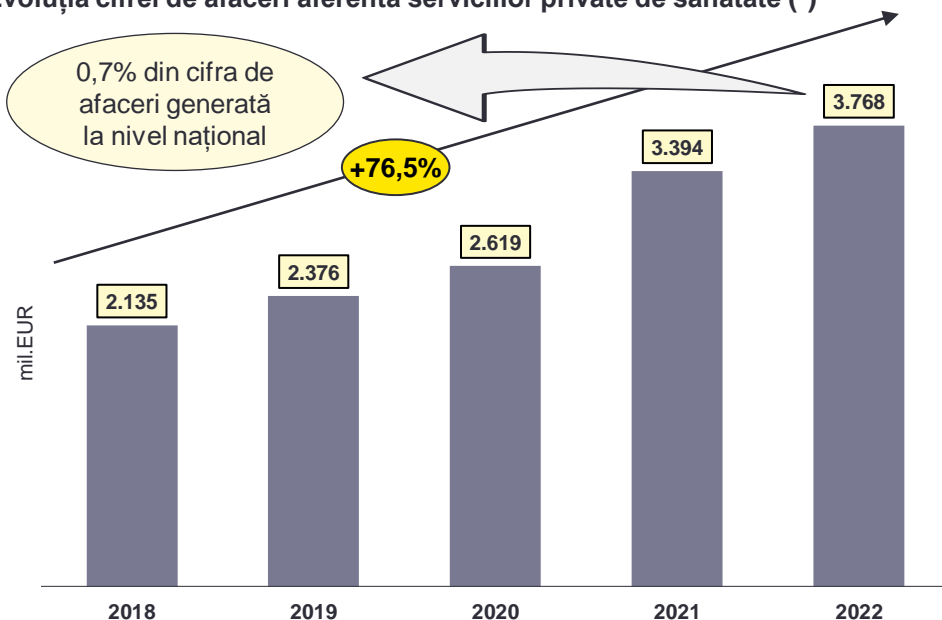
Activitățile selectate din cadrul codului CAEN 86 cuprind:

- Activități de asistență spitalicească;
- Activități de asistență medicală generală și specializată;
- Alte activități referitoare la sănătatea umană.

A fost eliminată influența veniturilor care provin de la companii cu acționariat de stat (0,2% din totalul cifrei de afaceri sub cod CAEN 86).

Astfel, în 2022, piața serviciilor private de sănătate a înregistrat o creștere de aprox. 76%, comparativ cu anul 2018.

Evoluția cifrei de afaceri aferentă serviciilor private de sănătate (*)

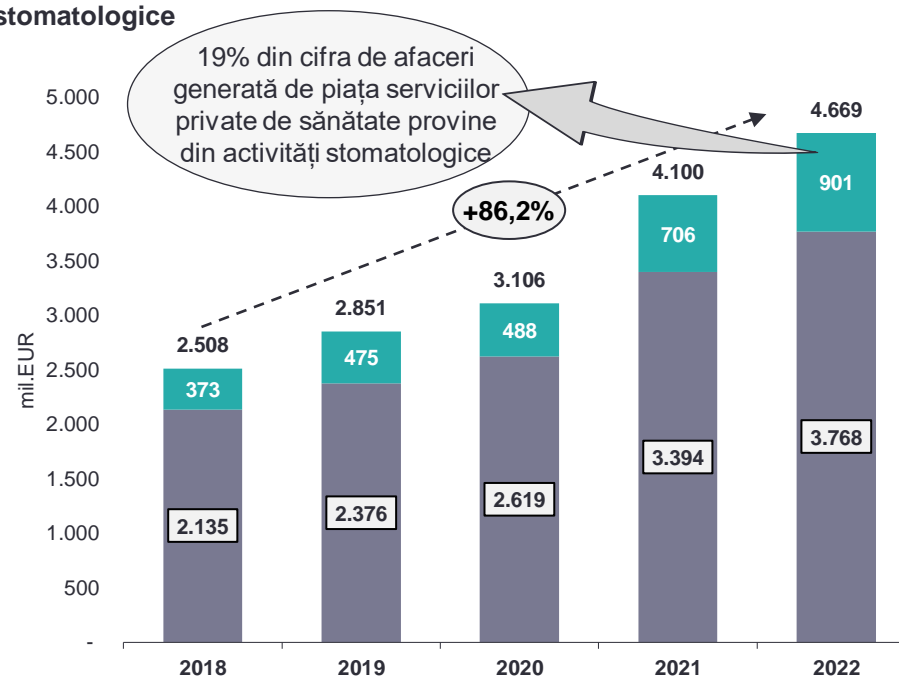

Valoarea totală a cifrei de afaceri a companiilor cu capital privat care își desfășoară activitatea sub codul CAEN 86, incluzând activitățile de asistență stomatologică (cod CAEN 8623), a fost de 4,7 miliarde EUR în 2022.

În 2022, piața de servicii stomatologice a generat o cifră de afaceri de 901 milioane euro, cunoscând o creștere importantă în special în anul 2021, de aproximativ 28% față de anul precedent. Această evoluție poate fi susținută de o atenție mai mare acordată de către populație problemelor dentare.

Cifra de afaceri înregistrată la nivelul anului 2022 a consemnat o creștere semnificativă, întrucât piața serviciilor stomatologice a putut să se dezvolte fără să fie împiedicată de restricțiile menite să combată pandemia de Covid-19.

Evoluția pieței serviciilor private de sănătate, incluzând activitățile stomatologice

Sursă: INS, Analiza EY
(*) Sunt excluse activitățile stomatologice

Sursă: INS, Analiza EY

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Segmentul privat deține o pondere semnificativă a unităților medicale în sistemul de sănătate, punând accentul pe prevenție. În România, doar 40% dintre persoane accesează serviciile medicale pentru controale frecvente/regulate, în timp ce majoritatea merg la medic doar în momentul în care este necesar.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Evoluția numărului unităților medicale din segmentul privat confirmă dezvoltarea pieței serviciilor private de sănătate. Astfel, **se poate remarca o creștere de aprox. 71% din 2011 până în 2022 în ceea ce privește numărul total al unităților medicale deținute de către segmentul privat.**

Analiza unităților medicale din sistemul de sănătate național arată că în 2022, **9 din 10 unități medicale din România fac parte din segmentul privat.**

Numărul unităților medicale din segmentul privat a avut o evoluție pozitivă constantă. **Segmentul privat deține o pondere semnificativă a unităților medicale în sistemul de sănătate.**

Segmentul public domină sistemul de sănătate prin intermediul numărului crescut de spitale, în timp ce **segmentul privat pune accent pe prevenție și tratare într-o fază incipientă a bolii**, prin intermediul numărului crescut de centre/cabinete medicale, policlinici și laboratoare medicale

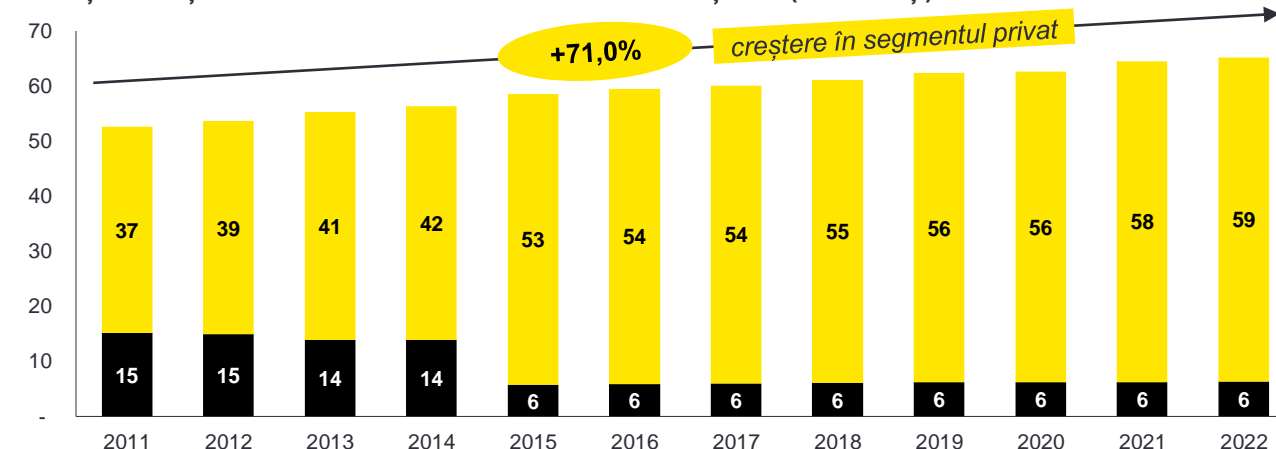
din persoane merg la medic doar atunci când apare o problemă de sănătate

din persoane merg la medic pentru controale frecvente/regulate

Sursă: Stada Health Report, 2023

Statistica privind frecvența accesării serviciilor medicale confirmă existența unui sistem bazat pe tratare.

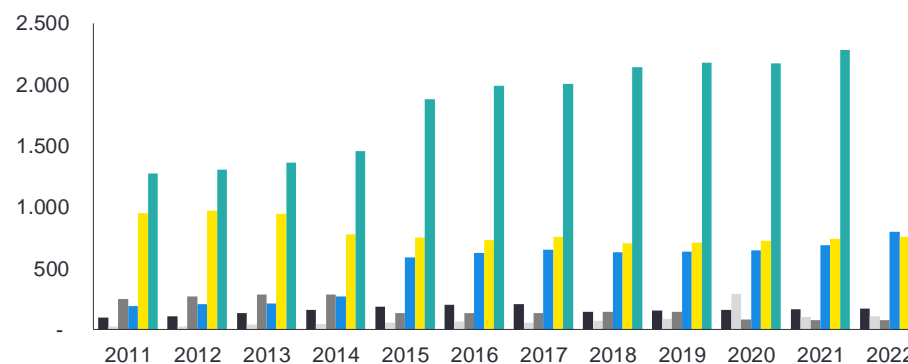
Evoluția unităților medicale din sistemul de sănătate național (mii unități)

Sursă: INS, Analiza EY

■ Unități medicale sistemul public ■ Unități medicale sistemul privat

Evoluția principalelor unități medicale din segmentul privat

■ Spitale ■ Ambulatorii de specialitate
 ■ Policlinici ■ Centre medicale de specialitate
 ■ Cabinete medicale de medicina generala ■ Laboratoare medicale

Sursă: INS, Analiza EY

59 mii unități medicale în segmentul privat în 2022

Pe termen lung, se eliberează presiunea de pe segmentul public de sănătate.

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Principalii furnizori privați de servicii medicale activează pe piața din România de peste 20 ani. Printre aceștia se regăsesc membrii PALMED cum ar fi Regina Maria, Medlife, Medicover, Gral Medical și Grupul Monza.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Medlife operează pe piața din România de peste 25 ani, fiind un operator privat de servicii medicale încă din 1996. În prezent, își desfășoară activitatea prin intermediul a aproximativ 700 de locații proprii și partenerere, dintre care 230 de clinici și hyperclinici, 17 spitale, 4 maternități, 34 laboratoare proprii de analize, peste 200 puncte de recoltare, 14 centre de excelență, 23 de farmacii proprii (reunite sub rețeaua PharmaLife Med) și 170 de clinici medicale partenerere.

Cifra de afaceri în 2022
(mil EUR)

Cifra de afaceri în 2022
(mil EUR)

REGINA MARIA

Remarcându-se în urmă cu peste 25 ani sub forma unui cabinet de cardiologie într-un apartament din Piața Unirii, Centrul Medical Unirea este printre liderii pieței serviciilor medicale private. Fiind primul furnizor de servicii medicale care a introdus conceptul de abonamente medicale, în prezent Regina Maria operează la nivel național prin intermediul a peste 70 de clinici și cabinete on-site, 594 cabinete de consultație, o bancă de celule stem, 8 spitale, 27 de centre de imagistică, 2 centre de fertilizare in vitro, 4 maternități, o clinică de psihoterapie, 37 de laboratoare, 4 centre de kinețoterapie și 53 de policlinici.

Fiind prezent pe piața din România de peste două decenii, Medicover România este o companie privată de îngrijire medicală și de diagnostic cu experiență internațională. În prezent operează prin intermediul a 41 clinici la nivel național, 30 de cabinete on-site, 180 unități medicale partenerere, precum și 5 spitale.

Cifra de afaceri în 2022
(mil EUR)

Cifra de afaceri în 2022
(mil EUR)

Spitalul Monza
Standarde de Excelență

Grupul Monza România este parte a "Policlinico di Monza", un grup medical privat din Italia. Prima investiție a "Policlinico di Monza", a avut loc în 2012, când a fost ridicat Spitalul Monza, cel mai mare spital de chirurgie cardiovasculară și cardiologie intervențională din țară. Între timp, lucrurile au evoluat și Grupul Monza România înseamnă astăzi, pe lângă Spitalul Monza: Centrul Medical Monza, Centrele Monza-Ares, Clinicile Ritmico, Monza Metropolitan Hospital, Spitalul Monza-Ares.

Operând pe piața din România din 2003, Gral Medical SRL este o companie privată cu capital românesc. Compania a reușit să construiască o rețea de 76 de centre medicale, dintre care 17 laboratoare, 38 centre regionale de recoltare, 16 clinici (dintre care trei centre de imagistică medicală) și 5 spitale oncologice. Unitățile medicale sunt distribuite în țară, în zone precum București și Prahova, Dolj, Sibiu, Vrancea Argeș, colaborând cu peste 1.200 de medici și asistenți medicali.

Cifra de afaceri în 2022
(mil EUR)

Notă: Cifrele de afaceri prezentate corespund întregii activități desfășurate de entitățile enumerate mai sus, inclusiv activități farmaceutice sau de distribuție.

3 Sectorul serviciilor de sănătate

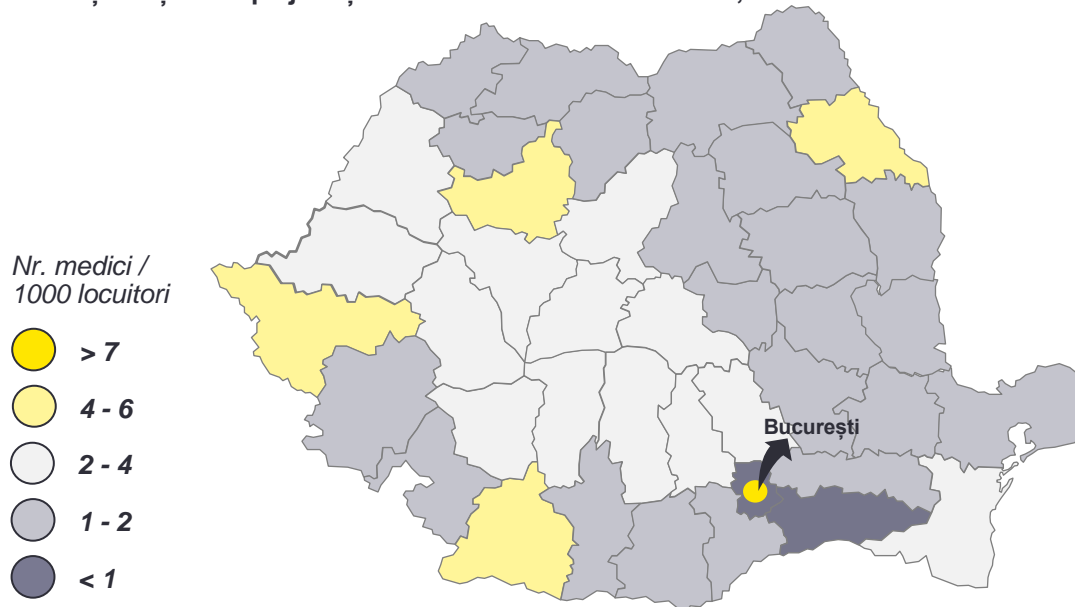
Personalul medical din sistemul de sănătate a crescut semnificativ în ultima perioadă, cea mai bine poziționat fiind Municipiul București, cu un număr de peste 7,7 medici la mia de locuitori.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Numărul personalului medical din segmentul privat de sănătate a crescut semnificativ în perioada analizată. **Procentul de medici care deservește segmentul privat în sistemul de sănătate național a crescut treptat, stabilizându-se la un procent de aprox. 42-44% începând cu anul 2015**, comparativ cu un procent de 31%, calculat pentru anul 2011. Din punct de vedere al evoluției procentuale a numărului personalului medical din segmentul privat de sănătate din România, în 2022, acesta a fost cu 56,2% mai mare decât numărul înregistrat în 2013. **La această creștere au contribuit semnificativ nivelul salarial competitiv și programele de pregătire organizate de furnizorii privați de servicii medicale, precum și creșterea salariilor din segmentul public, ca răspuns la deficitul de profesioniști din acest domeniu.** În același timp, personalul medical din segmentul public de sănătate a crescut cu aproape 14 procente.

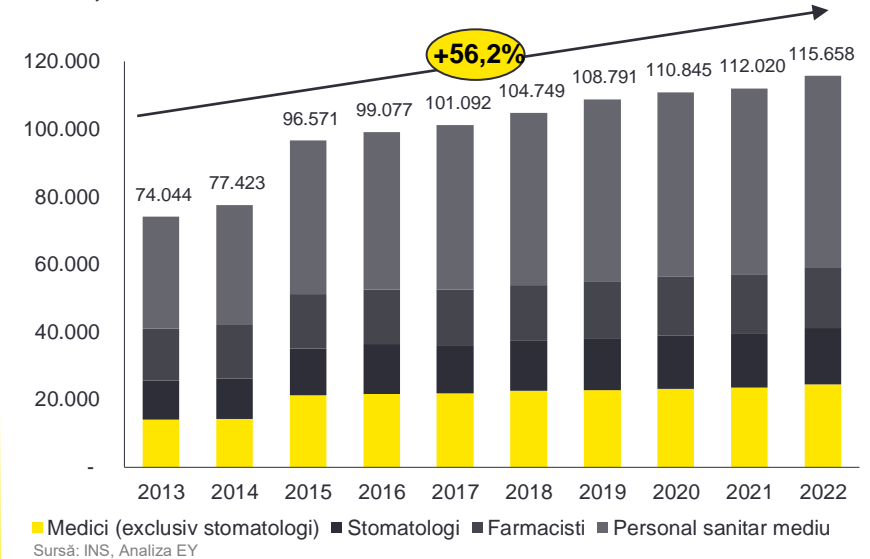
Conform datelor de la Colegiul Medicilor din România, în 2023, **în România sunt aproximativ 55 mii de medici.** Din punctul de vedere al distribuției acestora, Municipiul București este lider, înregistrând un număr de peste 7,7 medici la mia de locuitori, în timp ce Călărași și Ilfov sunt la capătul de jos al clasamentului, înregistrând un număr de aproximativ 0,9 medici la mia de locuitori.

Distribuția națională pe județe a medicilor / mia de locuitori, 2023

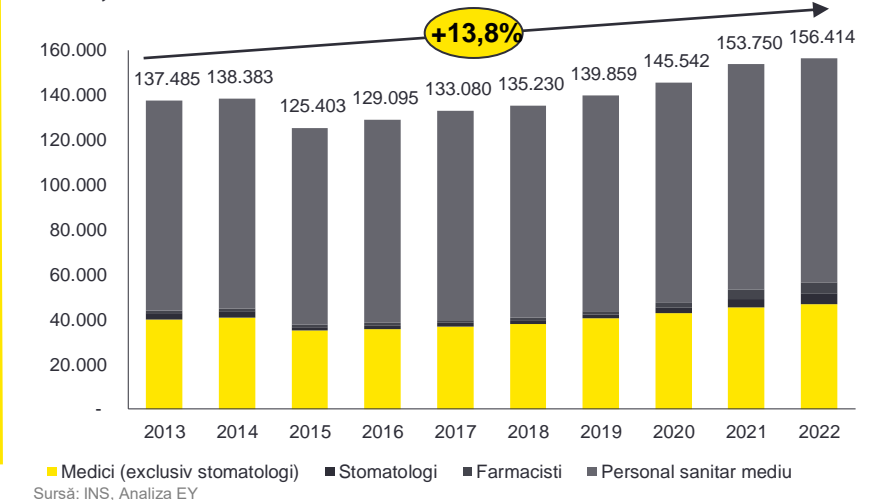

Sursă: Colegiul Medicilor din România

Evoluția numărului personalului medical din segmentul privat

Evoluția numărului personalului medical din segmentul public

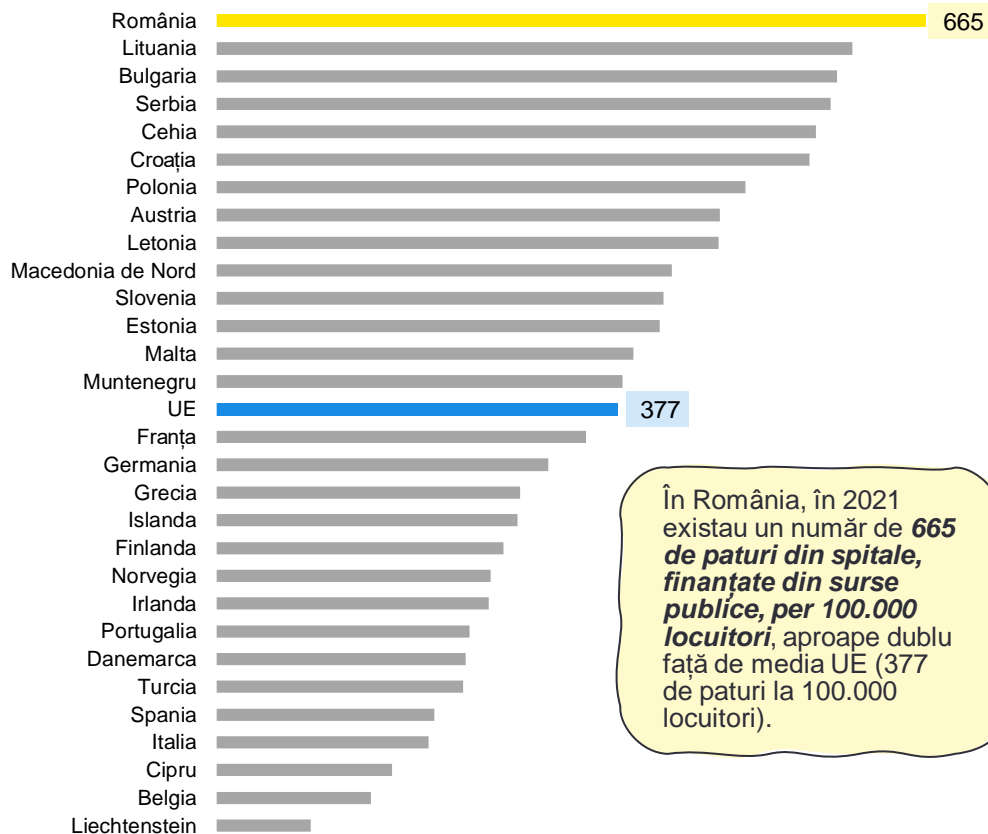

3 Sectorul serviciilor de sănătate

La nivelul Uniunii Europene, România deține cel mai mare număr de paturi din spitale finanțate din surse publice per 100.000 locuitori. Dintre acestea, cele mai multe se adresează spitalizării continue.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Numărul paturilor finanțate public din spitale pe 100.000 de locuitori, 2021

În România, în 2021 existau un număr de **665 de paturi din spitale, finanțate din surse publice, per 100.000 locuitori**, aproape dublu față de media UE (377 de paturi la 100.000 locuitori).

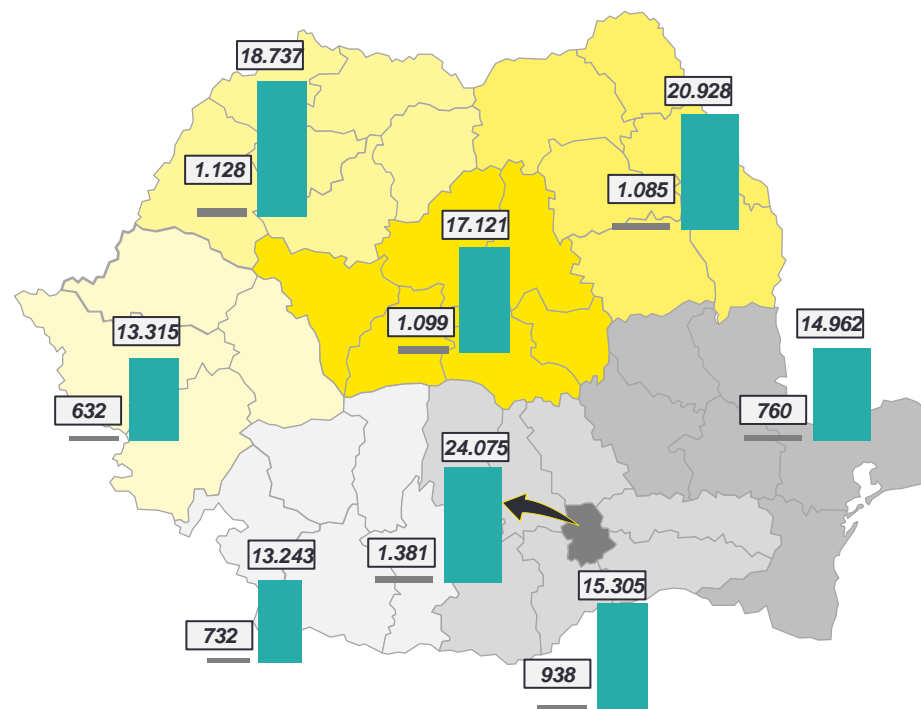
Notă: Datele pentru Finlanda și Islanda sunt aferente anului 2020

Sursă: Eurostat

Conform datelor Eurostat, **România este pe primul loc în UE, din punctul de vedere al numărului de paturi din spitale finanțate din surse publice, per 100.000 locuitori.** Din punctul de vedere al numărului paturilor din spitale, finanțate din surse private per 100.000 locuitori, **România se situează sub media UE (55 față de 120)**, capitol la care Germania și Belgia conduc clasamentul (464, respectiv 403 paturi la 100.000 de locuitori).

Din punctul de vedere al numărului total de paturi de spital la 100.000 locuitori, România ocupă locul 3 în UE (după Germania și Bulgaria), raportându-se un număr total de 721 paturi de spital la 100.000 locuitori, față de media UE (520 de paturi la 100.000 locuitori).

Distribuția paturilor de spital pe regiuni, 2022

- Paturi pentru spitalizare de zi
- Paturi pentru spitalizare continuă

Sursă: INS

- În 2022, **numărul de paturi de spital a ajuns la 146.481**, din care 138.618 sunt pentru spitalizare continuă, iar 7.863 sunt pentru spitalizare de zi.
- Din punctul de vedere al finanțării, **134.150 de paturi din spitale se află în proprietate publică.**

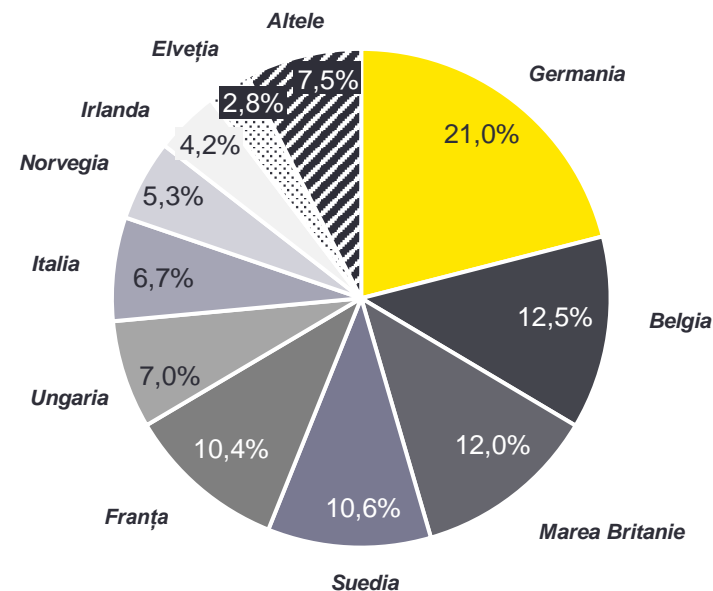
3 Sectorul serviciilor de sănătate

În România fenomenul emigrării personalului medical s-a ameliorat în ultimii ani, în urma creșterilor salariale din aceeași perioadă. Totuși, în prezent, mai mult de jumătate din medicii tineri intenționează să plece din țară, după absolvirea studiilor de medicină în România, din cauza infrastructurii medicale sau a oportunităților de formare profesională și cercetare.

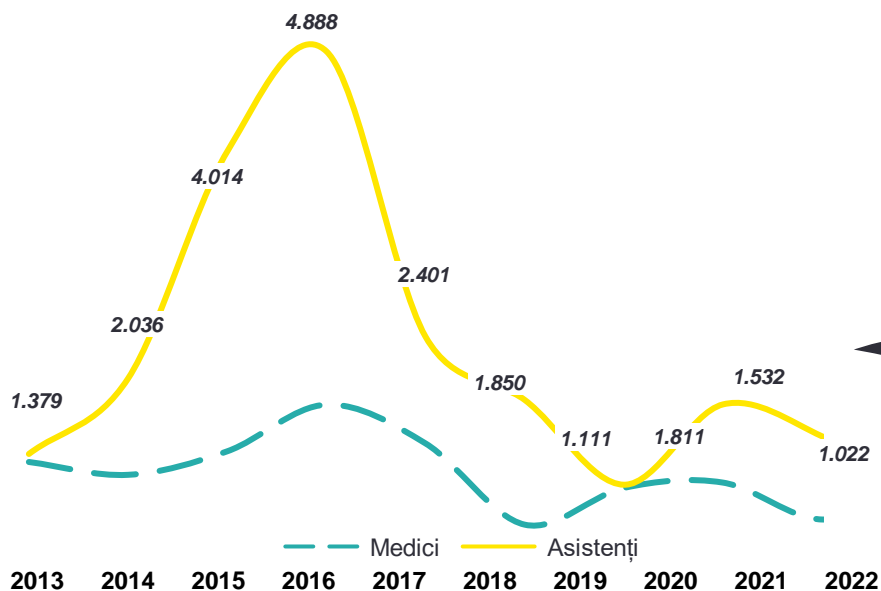
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

- ✓ Potrivit Colegiului Medicilor din România, **aprox. 57% din medicii de sub 35 de ani intenționează să plece din țară.**
- ✓ Pentru medicii tineri, infrastructura sistemului medical și oportunitățile de formare profesională sau cercetare sunt cele mai importante motive de emigrație.
- ✓ **Începând cu 2018, salariile personalului medical din România au crescut semnificativ**, slaba remunerare a medicilor fiind una dintre principalele cauze pentru emigrația masivă în trecut.

Țările în care medicii din România aleg să profeseze

Numărul deciziilor aprobate privind recunoașterea calificărilor profesionale în scopul stabilirii permanente într-un stat al UE

Sursă: Eurostat, OECD

În perioada 2013-2022 au emigrat aproximativ 36 mii medici și asistenți, acest aspect având un impact semnificativ asupra sistemului național de sănătate. După creșterea nivelului salarial, migrația anuală a scăzut considerabil. Începând cu anul 2018, migrația a scăzut atât la nivel de medici, cât și la nivel de asistenți.

Existența unui nivel salarial competitiv și îmbunătățirea condițiilor de muncă în segmentul public ar putea încetini și mai mult fenomenul dramatic al migrației personalului medical din România.

Sursă: Eurostat, OECD

România are 11 școli publice de medicină și 2 private. În 2020, exista un număr de 3,3 medici practicanți la 1.000 locuitori și 7,7 asistenți la 1.000 de locuitori, sub mediile UE (3,9 respectiv 8,3 la mia de locuitori); cu toate acestea, România a generat un număr ridicat de absolvenți: 5.067 medici și 19.248 asistenți.

3 Sectorul serviciilor de sănătate

Investițiile în segmentul privat de sănătate s-au dublat ca valoare în perioada 2011-2021, ajungând să reprezinte 0,20% din PIB la nivelul anului 2022.

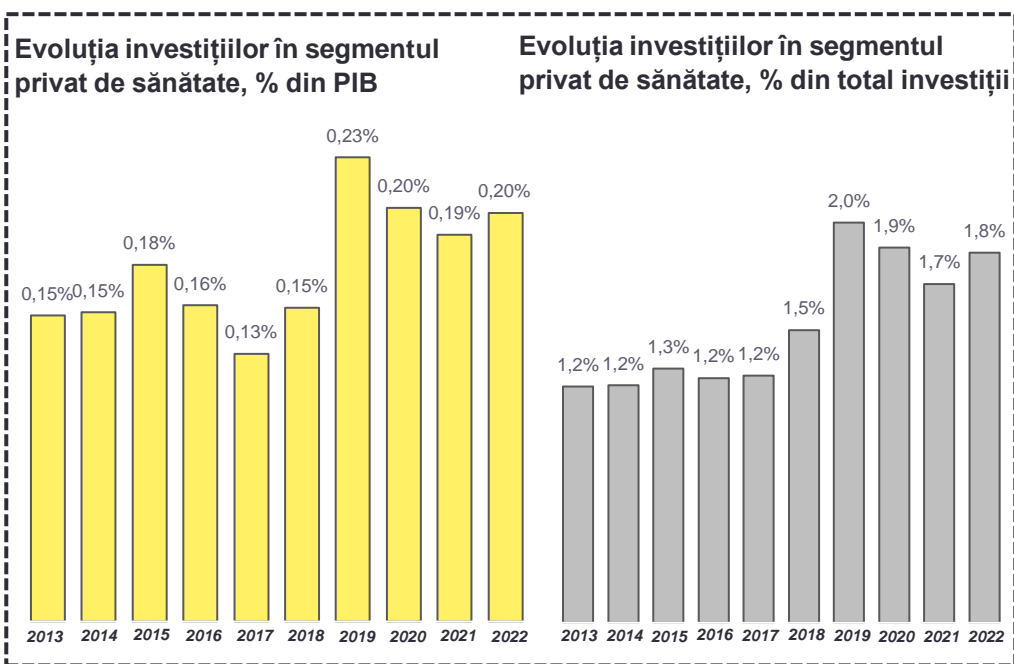
Investițiile din segmentul privat de sănătate reprezintă cca 1,8%, prin raportare la volumul investițiilor realizate la nivel național.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

În ceea ce privește evoluția investițiilor din segmentul privat de sănătate, acestea sunt de **1,59 ori mai mari în 2022, comparativ cu 2011**. Ca procent din total investiții la nivel național, acestea au evoluat de la 1,1% în 2011, la 1,8% în anul 2022, depășind ritmul de creștere al investițiilor totale.

Investițiile din segmentul public de sănătate, așa cum apar acestea în “Programul de Investiții Publice”, arată la nivelul anului **2022 credite bugetare realizate în sumă de 401 milioane EUR**.

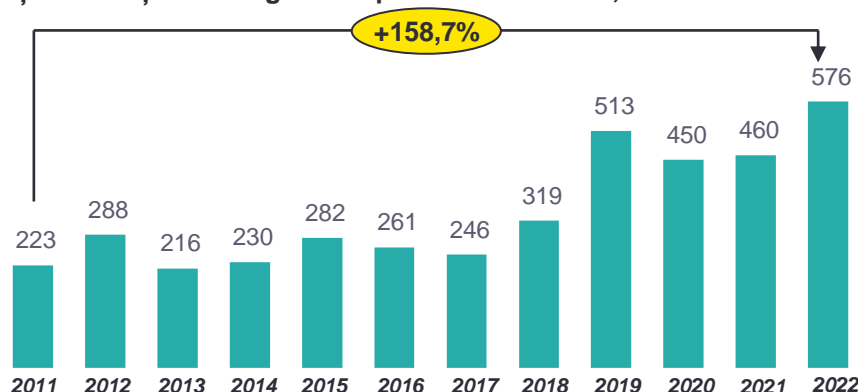
În prezent, Ministerul Sănătății derulează proiecte finanțare prin Fonduri Europene Structurale și de Investiții 2014 – 2020 (POCU, POC, POR, POCA și POIM), cât și finanțate de Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (Reforma Sectorului Sanitar – Îmbunătățirea Calității și Eficienței Sistemului Sanitar), având ca obiectiv îmbunătățirea accesului la serviciile publice de sănătate și a calității acestora. **Este de menționat faptul că segmentul privat nu este finanțat din aceste tipuri de fonduri.**

Sursă: INS, Analiza EY

Sursă: INS, Analiza EY

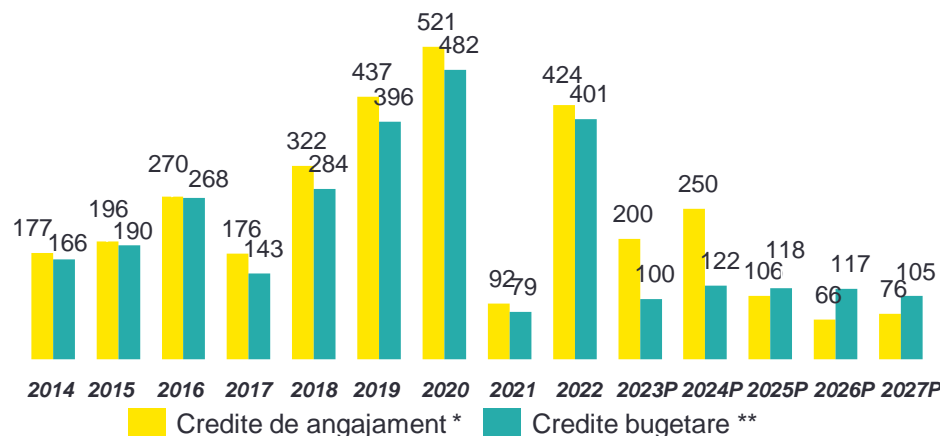
Evoluția investițiilor în segmentul privat* de sănătate, mil EUR

Sursă: INS, Analiza EY

* Investiții aferente clasei Q – Sănătate și Asistență socială – cod CAEN rev.2

Evoluția investițiilor în segmentul public de sănătate, mil EUR

Sursă: Ministerul Sănătății, Analiza EY

* limita maximă a cheltuielilor ce pot fi angajate în timpul exercițiului bugetar, în limitele aprobate
 ** suma aprobată prin buget, reprezentând limita maximă până la care se pot ordona și efectua plăți în cursul anului bugetar pentru angajamentele contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exerciții anterioare

4

Servicii de asistență stomatologică

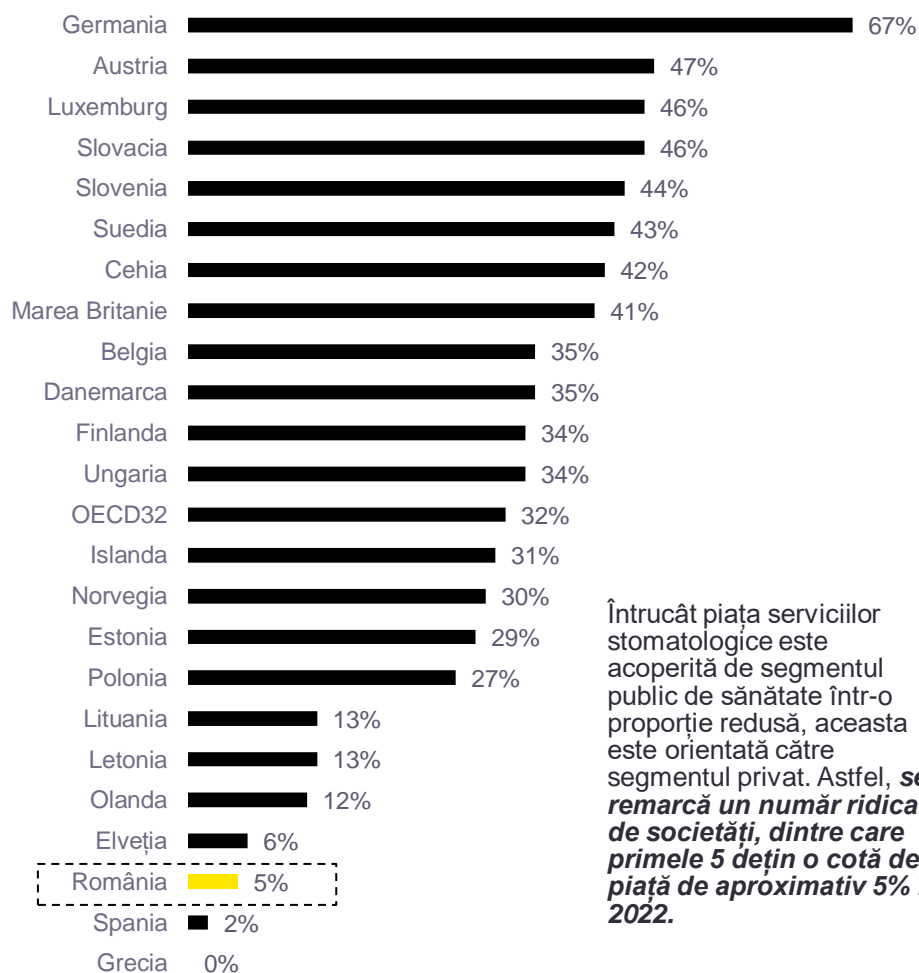

4 Servicii de asistență stomatologică

Piața serviciilor stomatologice este finanțată de segmentul public de sănătate într-o proporție de doar 6%, comparativ cu media ODCE de 32%. Primii 5 jucători pe piața privată de servicii stomatologice dețin o cotă de piață de aproximativ 5% în 2022.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Servicii dentare acoperite de segmentul public de sănătate, % din total cheltuieli publice cu sănătatea (scheme guvernamentale și asigurări de stat obligatorii)

Întrucât piața serviciilor stomatologice este acoperită de segmentul public de sănătate într-o proporție redusă, aceasta este orientată către segmentul privat. Astfel, **se remarcă un număr ridicat de societăți, dintre care primele 5 dețin o cotă de piață de aproximativ 5% în 2022.**

Implant Expert SRL

1,8%

Cotă de piață în 2022

16,1

Cifră de afaceri în 2022
(mil EUR)

1,6%

Cotă de piață în 2022

14,6

Cifră de afaceri în 2022
(mil EUR)

Dent Estet Clinic SA

DENT ESTET

The Leading Dental Centers of Romania

Dentalmed – Clinica Stomatologică SRL

0,7%

Cotă de piață în 2022

5,9

Cifră de afaceri în 2022
(mil EUR)

0,6%

Cotă de piață în 2022

5,5

Cifră de afaceri în 2022
(mil EUR)

Nicolescu & Agatstein SRL

Dental Experts SRL

0,4%

Cotă de piață în 2022

3,2

Cifră de afaceri în 2022
(mil EUR)

Sursă: OECD, Eurostat, Analiza EY

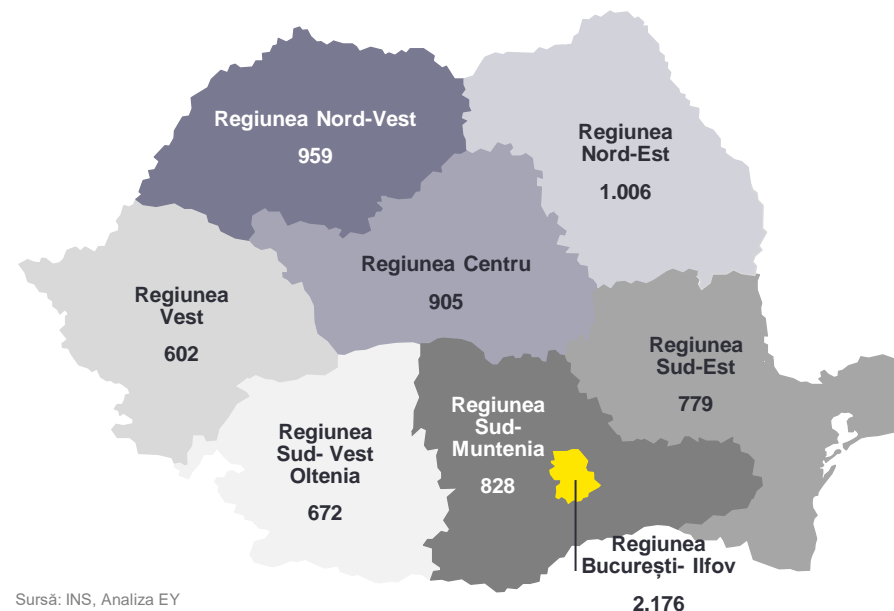
4 Servicii de asistență stomatologică

Numărul cabinetelor medicale stomatologice din sistemul de sănătate din România a înregistrat o creștere medie anuală de aprox. 2,2% în perioada 2013-2022. În 2022, segmentul privat deținea peste 99% din totalul acestora.

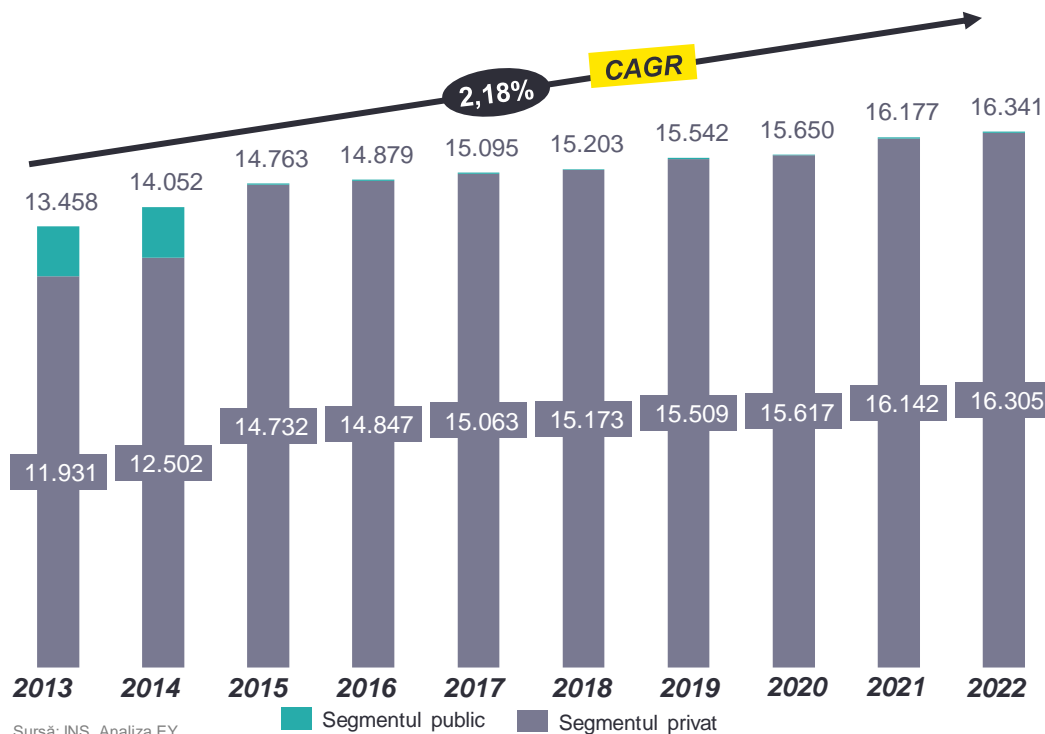
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Distribuția geografică a unităților stomatologice locale active indică un număr crescut în Regiunea București-Ilfov, fiind urmat de Regiunea Nord-Est. Cel mai scăzut număr de unități stomatologice se regăsește în Regiunea Vest.

Numărul cabinetelor medicale stomatologice din sistemul de sănătate din România a înregistrat o **creștere medie anuală de aprox. 2,2% în perioada 2013-2022**. În 2022, **segmentul privat deținea peste 99%** din totalul acestora.

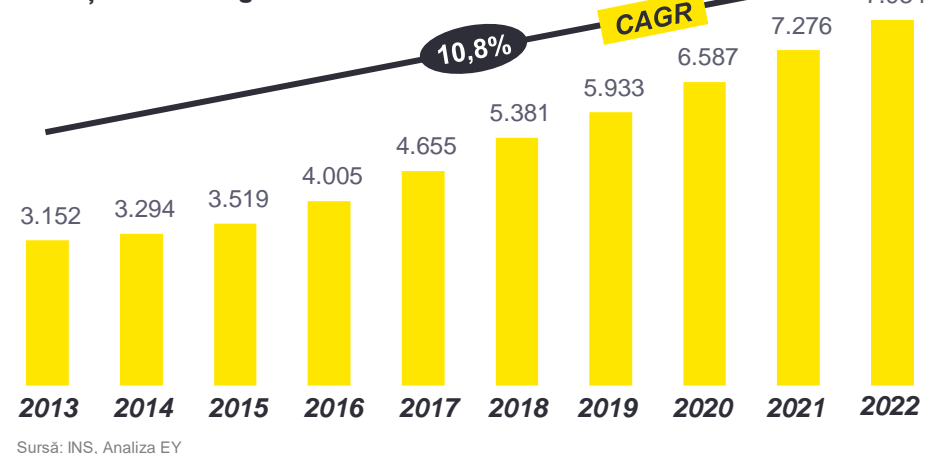

Cabinete stomatologice din sistemul de sănătate național

Sursă: INS, Analiza EY

Unități stomatologice locale active

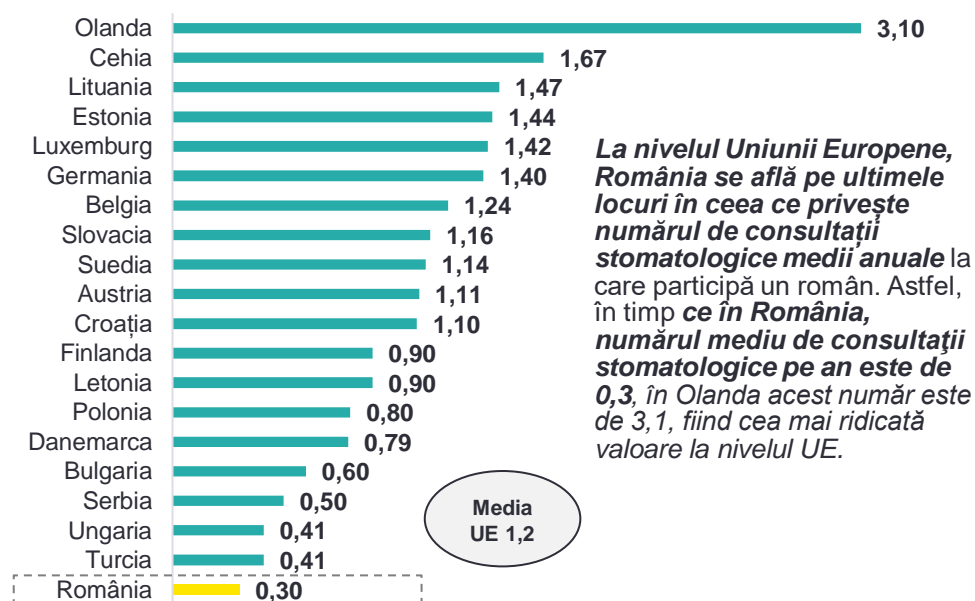
Sursă: INS, Analiza EY

4 Servicii de asistență stomatologică

La nivelul Uniunii Europene, România se află pe ultimele locuri în ceea ce privește numărul de consultații stomatologice medii anuale (0,3 per capita). În ceea ce privește numărul mediu de locuitori care revine unui cabinet stomatologic, se observă o deficiență majoră în zona rurală, unde 3.885 locuitori sunt aferenți unui cabinet stomatologic, comparativ cu 711 în mediul urban.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

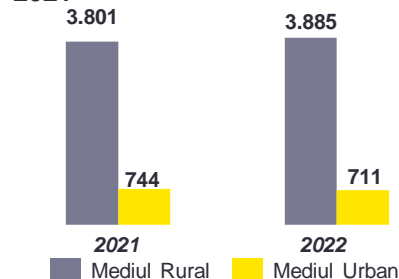
Număr consultații stomatologice anuale, pe cap de locuitor, 2021

Sursă: Eurostat, Analiza EY

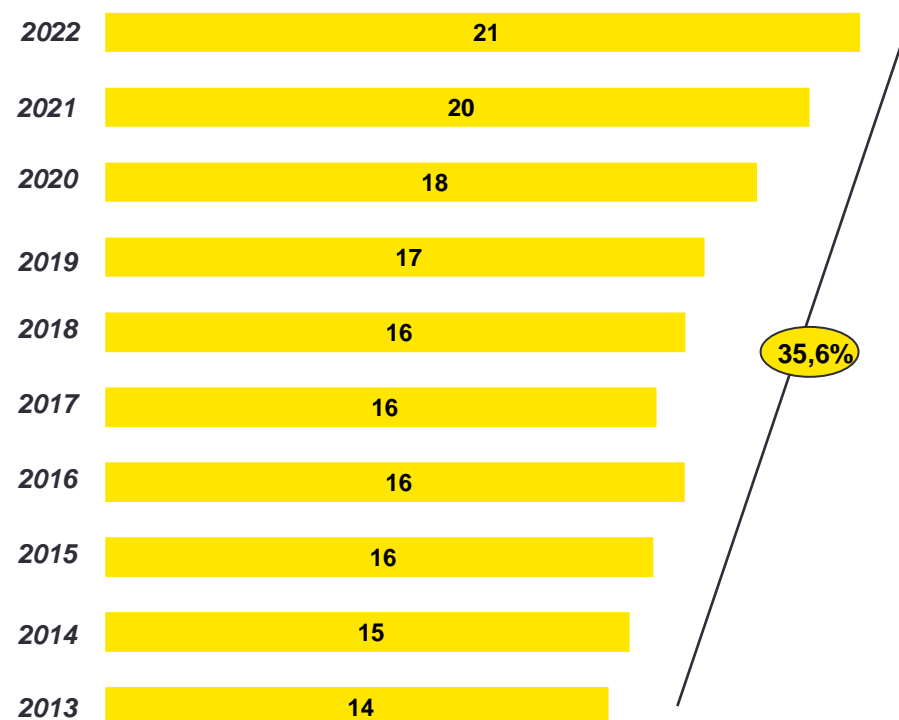
În ceea ce privește numărul mediu de locuitori care revine unui cabinet stomatologic, se observă o deficiență majoră în zona rurală, unde, la un cabinet stomatologic revin 3.885 locuitori, comparativ cu 711 în mediul urban. Comparativ cu anul 2021, se observă o ușoară creștere, întrucât în mediul rural reveneau anterior 3.801 locuitori/cabinet stomatologic.

Nr. locuitori/cabinet stomatologic, 2021

Sursă: INS, Analiza EY

Evoluția numărului de medici stomatologi din România, mii medici

Sursă: INS, Analiza EY

Numărul medicilor stomatologi a înregistrat o creștere de aprox. 35,6% în perioada analizată (2022 vs. 2013), odată cu dezvoltarea pieței și creșterea numărului unităților active și a cabinetelor stomatologice, care au condus la crearea de noi locuri de muncă în acest domeniu.

The background image shows a man in a dark suit standing on a wooden balcony, looking out over a city at night. The city lights are visible through the glass railing. A large, semi-transparent number '5' is overlaid on the left side of the image. The text 'Abonamentele medicale' is written in white, sans-serif font across the middle of the image, partially overlapping the number '5'.

5

Abonamentele medicale

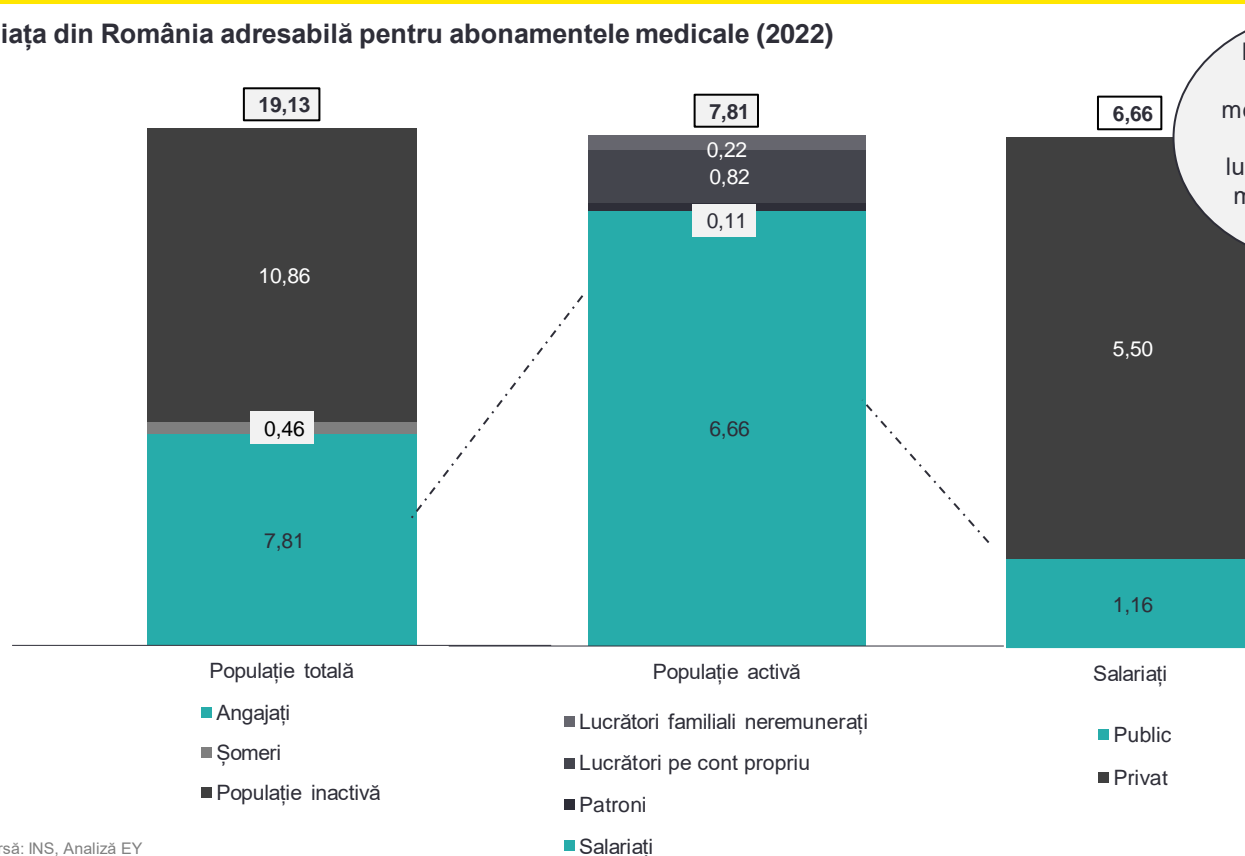

5 Abonamentele medicale

Întrucât cea mai mare parte a abonamentelor medicale este suportată de către angajatori (reprezentând beneficii extra-salariale), piața adresabilă pentru abonamentele medicale este reprezentată de către angajații companiilor private din România.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Piața din România adresabilă pentru abonamentele medicale (2022)

Sursă: INS, Analiză EY

- În timp ce în București există multiple variante pentru achiziționarea unui abonament medical, oferind acces la o gamă integrată de servicii medicale, în provincie opțiunile sunt limitate. În acest sens, **rețele de sănătate precum Regina Maria sau Medlife au încheiat parteneriate cu clinici din diferite zone ale țării, pentru o acoperire mai mare și creșterea ratei de penetrare.** De asemenea, abonații acestor rețele au acces la oricare dintre aceste clinici.
- Competiția ridicată dintre companii și nevoia crescută de angajați este de asemenea mai pronunțată în București, precum și în alte orașe mari ale țării, **conducând la rate de penetrare mai crescute în aceste zone, generate de dorința de atracție a angajaților prin beneficii suplimentare.**

La nivelul anului 2022, câștigul mediu salarial a fost de 1.304 EUR / lună, cu 11,0% mai mult decât în anul precedent.

5,5 milioane salariați din segmentul privat reprezintă piața adresabilă abonamentelor medicale

- Întrucât cea mai mare parte a abonamentelor medicale este suportată de către companii, reprezentând beneficii extra-salariale pentru angajați, **piața adresabilă pentru abonamentele medicale este reprezentată de către angajații companiilor private din România.**
- Cu toate că specificitatea pieței abonamentelor este preponderent orientată către salariații din sistemul privat, sistemul public oferă și acesta posibilitatea exploatarei unor oportunități de creștere a numărului de abonamente, în contextul în care există un număr de **1,2 milioane salariați care activează în cadrul sistemului public.**

o rată de penetrare de aprox. 32% calculată la nivelul anului 2022

- Rata de penetrare** a pieței adresabile pentru abonamentele medicale **este determinată de disponibilitatea și capacitatea companiilor de a oferi beneficii extra-salariale angajaților.**

5 Abonamentele medicale

Pe fondul dezvoltării accelerate a pieței serviciilor medicale private, piața abonamentelor medicale a înregistrat creșteri semnificative în ultimii ani, ca urmare a creșterii preocupării populației pentru starea de sănătate proprie sau a familiei.

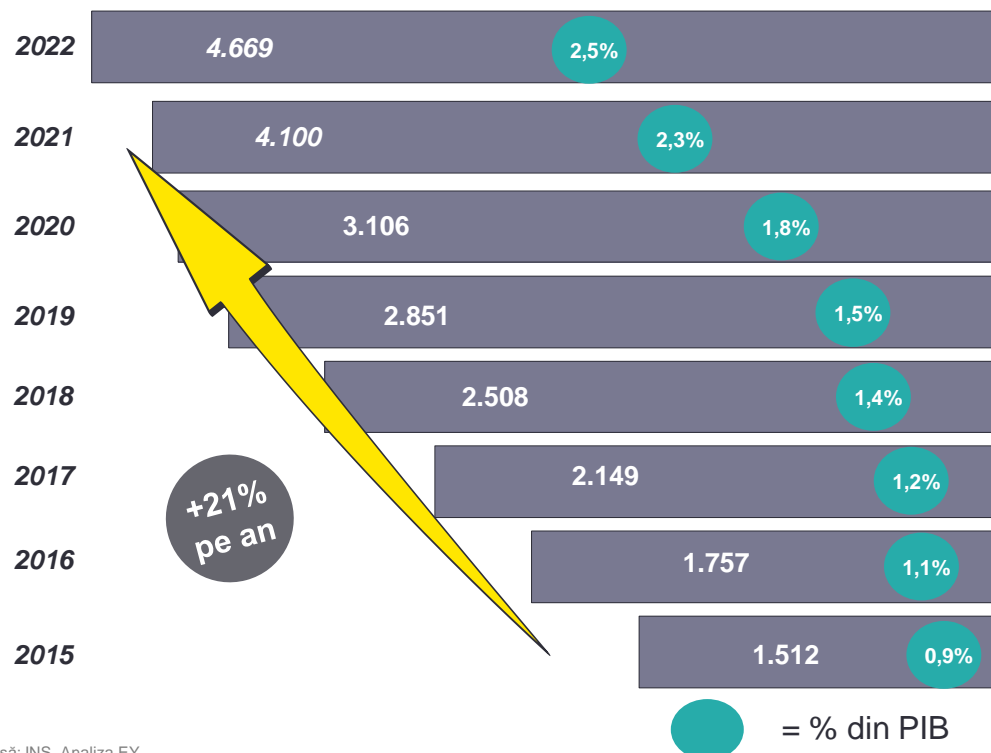
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Piața abonamentelor medicale

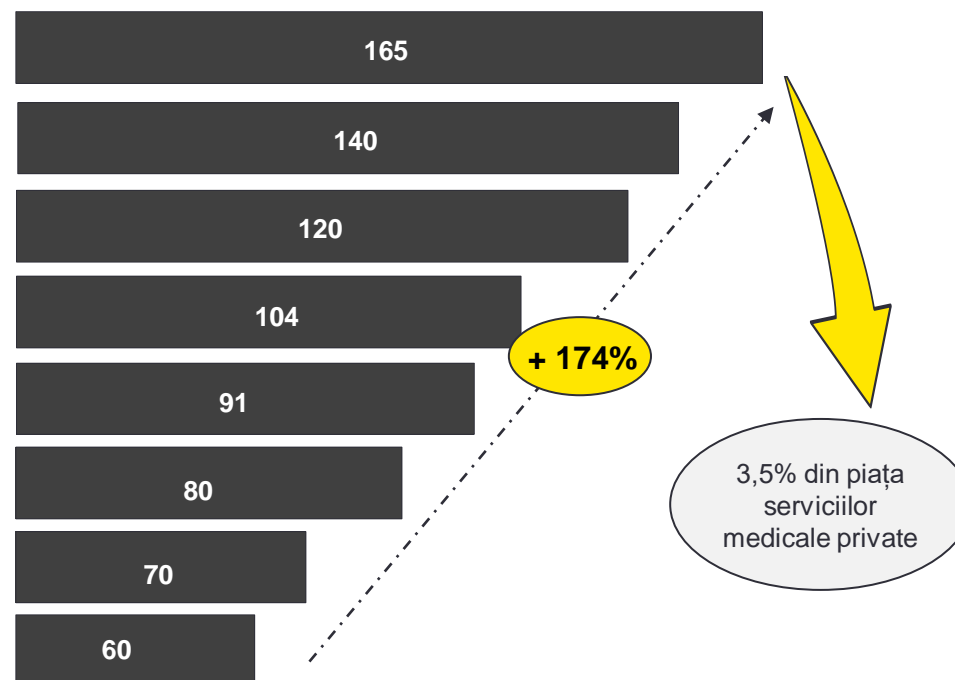
- Abonamentele medicale reprezintă unul dintre principalele servicii oferite de rețelele private de sănătate prin care se facilitează accesul abonaților la pachete de servicii medicale orientate spre prevenție, diagnosticare și tratarea afecțiunilor minore.
- Pe baza datelor de la principalii actori ai pieței, **se estimează că valoarea pieței abonamentelor medicale private din România este de aproximativ 165 milioane EUR în anul 2022, mai mare cu 17% decât în 2021.**

- Abonamentele medicale reprezintă o activitate importantă pentru furnizorii privați de servicii medicale, venitul mediu generat către piață de fiecare utilizator al abonamentelor medicale fiind în jurul valorii de 7,0 EUR pe utilizator în anul 2022, în creștere față de anii precedenți.
- Piața abonamentelor medicale a evoluat odată cu dezvoltarea pieței serviciilor medicale private (piața relevantă a furnizorilor de abonamente medicale). Astfel, **piața de abonamente medicale reprezintă aprox. 3,5% din piața serviciilor private de sănătate la nivelul anului 2022.**

Evoluția pieței serviciilor medicale private din România, (milioane EUR)

Evoluția pieței abonamentelor medicale din România, (milioane EUR)

5 Abonamentele medicale

Numărul estimat al abonamentelor este de aprox. 2 milioane, iar numărul abonaților a depășit 1,9 milioane în anul 2022. Principalii operatori pe piața abonamentelor medicale sunt Medlife, Regina Maria și Medicover.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

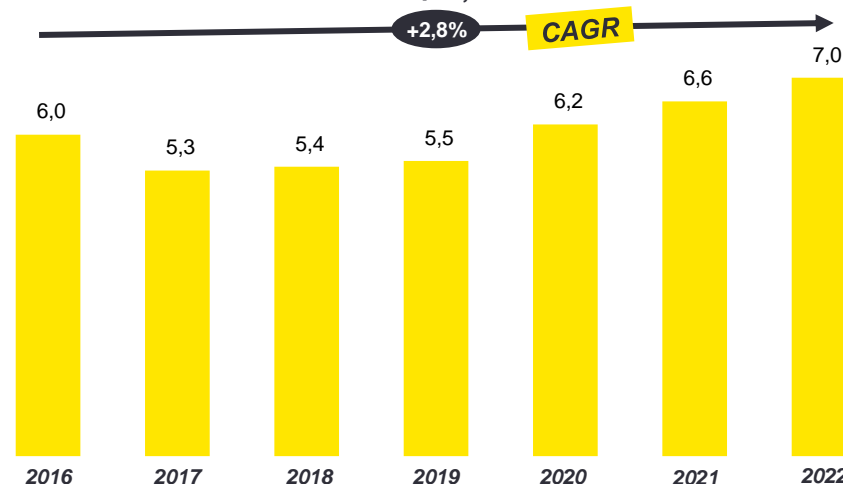
Piața abonamentelor medicale

- Valoarea pieței abonamentelor medicale a fost estimată pe baza datelor disponibile public privind principalii furnizori de abonamente medicale din România. Se estimează că **abonamentele medicale comercializate de către primii 3 furnizori (Medlife, Regina Maria și Medicover), reprezintă peste 90% din piață.**
- Venitul mediu/abonat **la nivelul pieței este de aprox. 7,0 EUR/lună.**

Se observă o evoluție ascendentă a numărului abonaților la servicii de sănătate private. Se reflectă astfel o creștere a încrederii în serviciile private de sănătate.

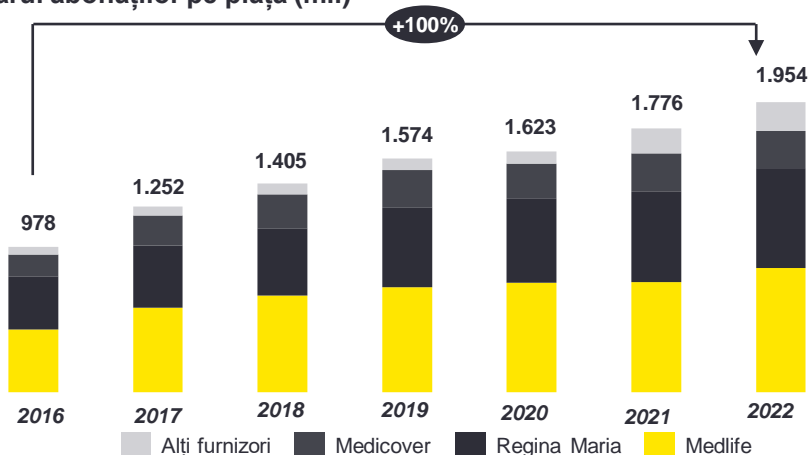

Venit mediu lunar / abonat la nivelul pieței, EUR

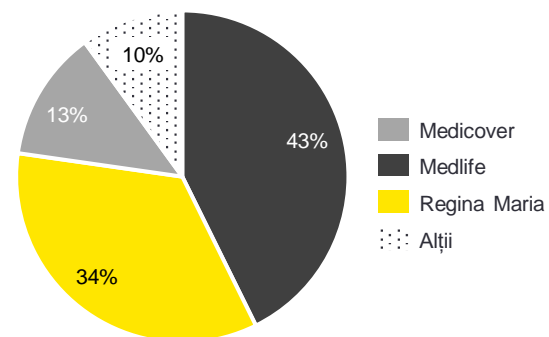
Sursă: Rapoarte financiare ale companiilor, Analiza EY

Numărul abonaților pe piață (mii)

Sursă: Rapoarte financiare ale companiilor, Analiza EY

Numărul abonaților aferent primilor 3 operatori, 2022

În anul 2022, aproximativ 1,8 mil. abonați sunt aferenți primilor trei operatori din piață (Regina Maria, Medicover și Medlife), reprezentând aproximativ 90% din numărul total de abonați.

Sursă: Rapoarte financiare ale companiilor, Analiza EY

5 Abonamentele medicale

În România, piața abonamentelor medicale este concurențială și dinamică, însă principalii 3 operatori dețin o cotă de piață de aprox. 90% din valoarea totală a acestei piețe.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

- ▶ MedLife este prezentă pe piața serviciilor medicale private din România din anul 1996.
- ▶ Acoperirea națională este asigurată prin intermediul a 700 de locații proprii și partenerie, din care 17 spitale, și a 230 de clinici și hyperclinici medicale partenerie în toată țara.

- Aprox. 25% din valoarea pieței abonamentelor
- Peste 40% din numărul total de abonamente
- Clienți corporate: aprox. 8.000 companii

REGINA MARIA

- ▶ Activitatea rețelei de sănătate Regina Maria pe piața serviciilor medicale din România a început în anul 1995.
- ▶ La nivel național, operează prin intermediul a 70 de clinici și cabinete on-site, din care 8 spitale, și a 594 de cabinete de consultație.

- Aprox. 55% din valoarea pieței abonamentelor
- Peste 35% din numărul total de abonamente
- Clienți corporate: aprox. 10.000 companii

MEDICOVER

- ▶ Medicover a fost înființată în 1995 în Polonia și are peste două decenii de prezență pe piața din România.
- ▶ În prezent, rețeaua Medicover este compusă din 41 de clinici proprii, 180 de clinici partenerie și 5 spitale.

- Aproape 10% din valoarea pieței abonamentelor
- Peste 12% din numărul total de abonamente

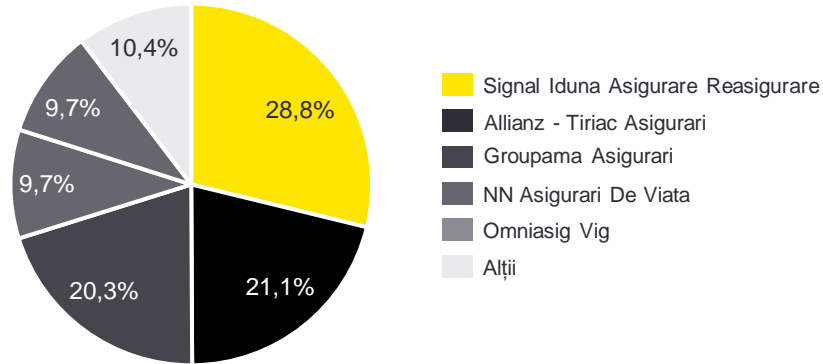
Primii 3 operatori dețin o cotă de piață de aprox. 90% în 2022

5 Abonamentele medicale

Asigurările private de sănătate se concentrează în principal pe oferirea de protecție financiară pentru tratarea afecțiunilor neprevăzute; acestea nu oferă acoperire în cazul afecțiunilor de sănătate pre-existente.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Top asiguratorii privați de sănătate în România, S1 2023

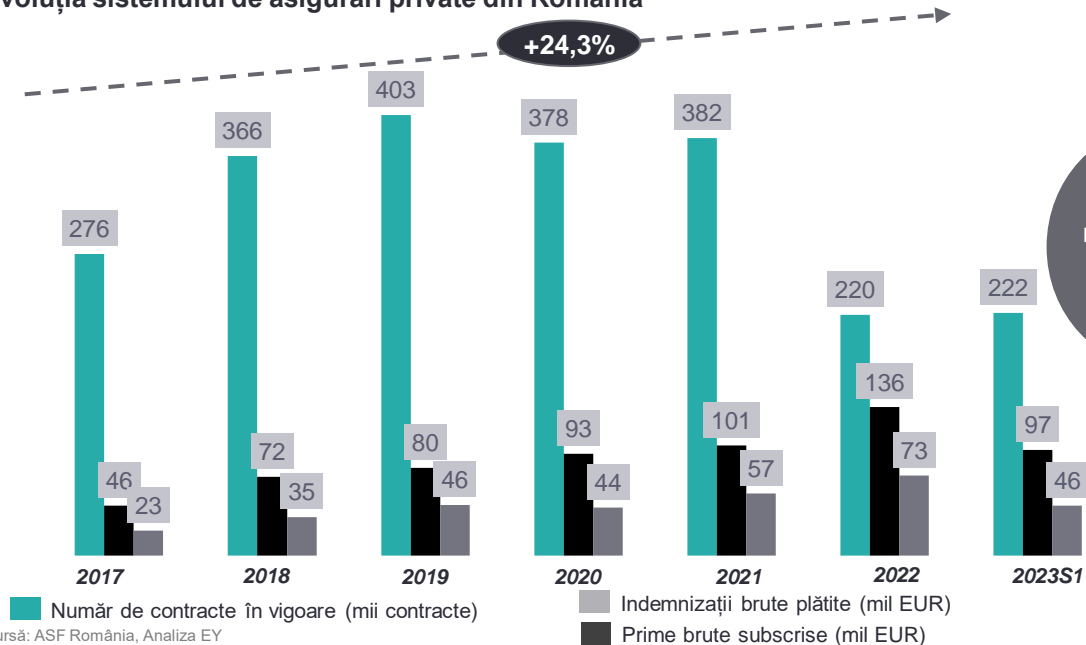

Asigurările medicale private asigură sprijin financiar în cazul unei spitalizări, intervenții chirurgicale sau pentru tratamentul medical în cazul îmbolnăvirilor sau accidentelor.

Asigurările private de sănătate nu acoperă afecțiunile pre-existente.

Sursă: ASF România, Analiza EY

Evoluția sistemului de asigurări private din România

Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB (calculat ca raport între valoarea primelor brute subscrise de către entitățile autorizate și supravegheate local și sucursale și PIB) este în creștere în ultimii trei ani, ajungând la valoarea de 1,29% în 2022, față de 1,09% în 2019.

În cadrul principalilor furnizori de asigurări de sănătate private, primii trei asiguratorii concentrează aproximativ 69% din primele subscrise în primele trei luni ale anului 2023.

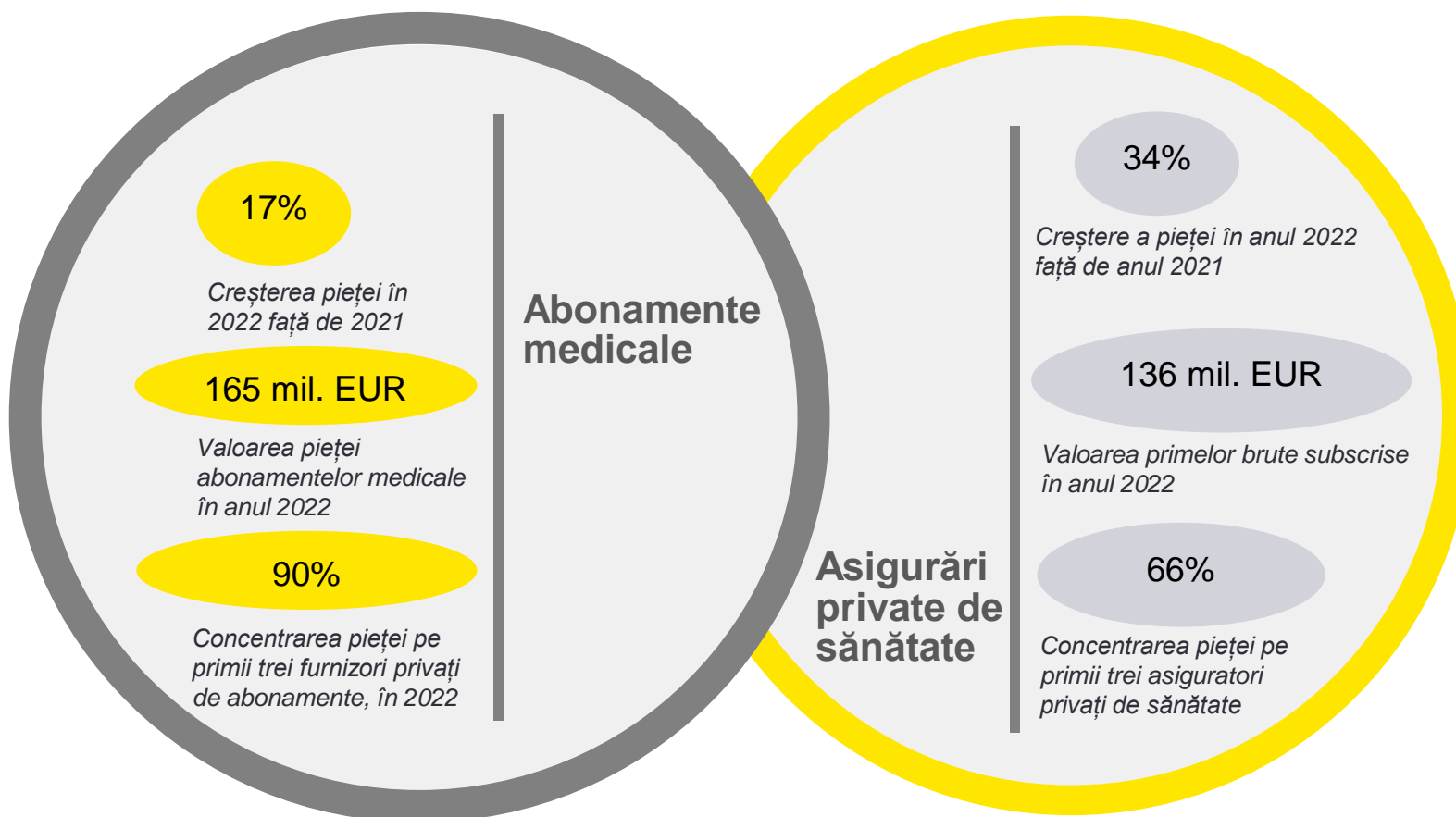
Din punctul de vedere al evoluției numărului de contracte în vigoare, piața asigurărilor private consemnează momentan o stagnare. De asemenea, numărul contractelor înregistrează scăderi semnificative față de vârful înregistrat în anul 2019, respectiv peste 400 mii de contracte în vigoare.

Sursă: ASF România, Analiza EY

5 Abonamentele medicale

Atât piața abonamentelor medicale private, cât și piața asigurărilor private de sănătate din România, au înregistrat un trend ascendent în ultimii ani, încurajând accesul populației la servicii medicale suplimentare celor oferite de segmentul public de sănătate.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

- Abonamentele medicale au un rol important în prevenție, în timp ce asigurările private de sănătate acoperă costurile privind tratamentul necesar în urma unor evenimente neplăcute (ex: accidente, situații medicale complexe, intervenții chirurgicale).
- Abonamentele medicale sunt servicii disponibile pentru o anumită perioadă de timp, perioadă în care *pot fi accesate nelimitat în limita serviciilor acoperite*. În general, **asigurările private de sănătate pot fi utilizate o singură dată**, în urma apariției unui eveniment care să genereze o daună ce trebuie acoperită.**
- Abonamentele medicale sunt servicii disponibile **doar în cadrul unității private contractate și a partenerilor acesteia**, în timp ce asigurările private de sănătate **oferă acces atât în segmentul privat, la care se pot adăuga posibile beneficii cu caracter liminat și în sectorul public.**

1,95 milioane abonați la nivelul anului 2022

0,22 milioane asigurați la nivelul anului 2022

6 Prezentarea activității PALMED

6 Prezentarea activității PALMED

PALMED (Patronatul Furnizorilor de Servicii Medicale Private) este considerat principala “voce” națională pentru lobby si advocacy.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

PALMED

Patronatul s-a înființat în urmă cu **15 ani, în 2007.**

PALMED (Patronatul Furnizorilor de Servicii Medicale Private) este considerat a fi principala “voce” națională pentru lobby si advocacy. Încă de la înființare, din 2007, **PALMED susține furnizorii privați de servicii medicale din România și dreptul pacienților la servicii medicale de calitate la un preț accesibil.** PALMED numără în prezent **72 de membri:** clinici și spitale private, laboratoare de analize medicale, centre de imagistică, clinici stomatologice, activând în toate regiunile României.

Viziune

PALMED își propune să fie recunoscut ca o organizație non-guvernamentală proactivă, care generează o schimbare pozitivă în sistemul medical românesc și care reprezintă unitar interesele tuturor membrilor săi, atât la nivel național cât și internațional, având permanent în centrul atenției pacientul și nevoile acestuia.

Misiune

Prin intermediul unei colaborări permanente și al unui dialog constructiv cu toate instituțiile și organizațiile relevante, PALMED își propune să atingă și să mențină excelența în serviciile medicale în beneficiul comunității, cu accent pe calitatea serviciilor, etică și standarde înalte de profesionalism.

Consiliul Director este organul de conducere și administrare al Patronatului, între ședințele Adunării Generale și este format din **13 membri titulari și 2 membri supleanți**, aleși în mod individual în cadrul AGA de către reprezentanții acesteia. Reprezentanți în Consiliul Director pot fi doar administratorii/asociații din societățile membre ale Patronatului sau titulari de Cabinete Individuale.

Consiliul Director lucrează în prezența a minimum 7 dintre cei 13 membri ai săi și ia decizii cu votul pozitiv a jumătate plus unu din cei prezenți. Consiliul Director poate lua decizii și fără întrunire și deliberare, dacă actul care se dorește să fie adoptat este semnat de totalitatea membrilor Consiliului Director.

Consiliul Director

Președinte

10 x
VicePreședinte

1 Trezorer

1 Secretar
General

2 Membri
Supleanți

Durata mandatului membrilor Consiliului este **de 2 ani**

6 Prezentarea activității PALMED

Obiectivele PALMED sunt centrate atât pe membri, cât și pe clienți. Astfel, printre cele mai importante obiective se regăsesc promovarea concurenței loiale între furnizorii privați de servicii medicale, dar și asigurarea unui acces rapid al clienților la serviciile medicale, cu un raport corect calitate-preț.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Protejarea și promovarea obiectivelor comune ale membrilor, asigurând totodată un mediu competitiv, servicii medicale individualizate, la înalte standarde de calitate, care satisfac nevoile și preferințele pacienților.

Promovarea concurenței loiale în condițiile legii, în scopul asigurării de șanse egale fiecăruia dintre membrii săi.

Asigurarea pacienților de faptul că sunt împuterniciți cu alegerea personală și au acces rapid la servicii de asistență medicală cu un raport corect calitate – preț.

Activează ca principal coordonator și entitate de lobby pentru susținerea serviciilor private din România.

Inițierea, susținerea și menținerea unui mediu consultativ, de cooperare și comunicare în relația cu autoritățile, organizațiile medicale și profesionale, media, comunitățile de interes și publicul larg, pentru a promova și proteja interesele membrilor PALMED.

Oferirea serviciilor de informare și consiliere a membrilor și autorităților, pentru a facilita buna guvernare și responsabilitatea organelor de stat.

Contribuția la îmbunătățirea generală a sistemului medical românesc și a legislației aferente prin dezvoltare și promovare de noi măsuri legislative, bune practici, proceduri, metode inovative și alte informații relevante, atât în rândul membrilor, personalului medical, autorităților, cât și în rândul consumatorilor.

6 Prezentarea activității PALMED

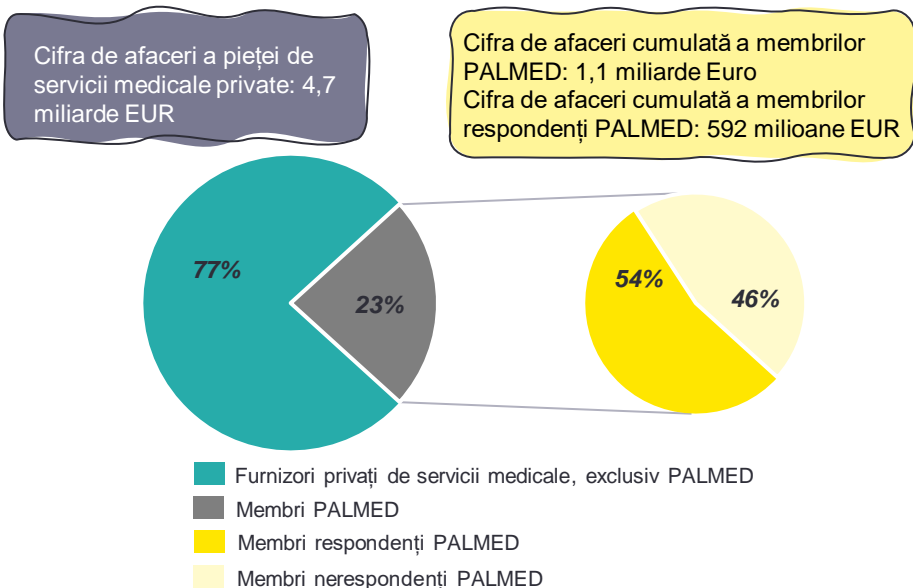
În anul 2022, cifra de afaceri cumulată a celor 72 membri PALMED a fost de 1,1 miliarde EUR, reprezentând aprox. 23% din valoarea totală a pieței de servicii medicale private. Cifra de afaceri cumulată a companiilor respondente în cadrul sondajului efectuat a fost de 592 milioane EUR. Această valoare reprezintă aprox. 54% din cifra de afaceri totală generată la nivelul PALMED.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Analizele prezentate în secțiunile anterioare, referitoare la sectorul serviciilor de sănătate, serviciile de asistență stomatologică și piața abonamentelor medicale au fost suplimentate prin interpretarea informațiilor cantitative și calitative derivate dintr-un sondaj distribuit în rândul membrilor PALMED. Informațiile din chestionar au fost colectate, prelucrate și interpretate, iar rezultatele obținute sunt prezentate la nivel agregat în următoarele pagini.

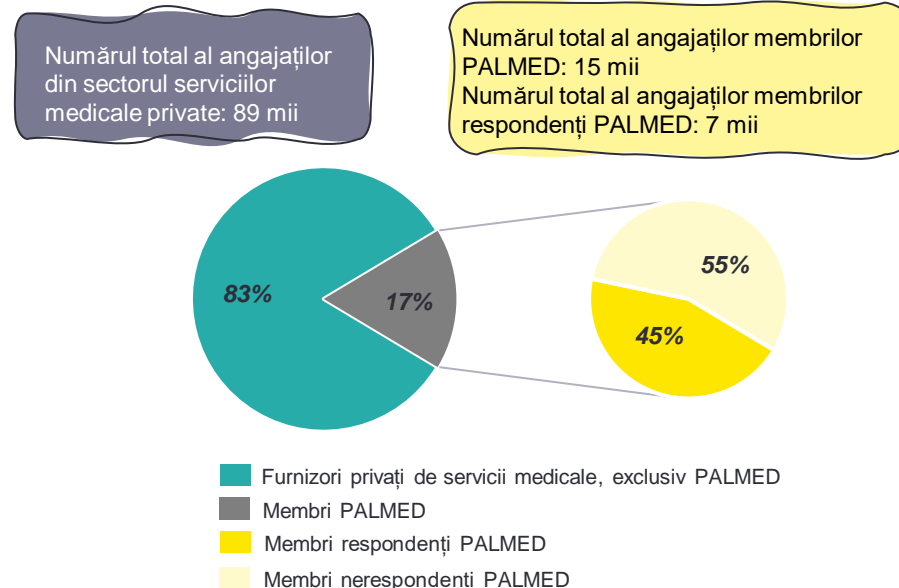
Membrii respondenți PALMED reprezintă aproximativ 54% din cifra de afaceri cumulată a celor 72 membri PALMED la nivelul anului 2022. Acest procent poate fi considerat reprezentativ pentru ca rezultatele analizei efectuate să fie relevante.

Structura Cifrei de afaceri realizate în 2022 la nivelul furnizorilor privați de servicii medicale

Sursă: EMIS, Analiza EY

Structura angajaților în 2022 la nivelul furnizorilor privați de servicii medicale

Sursă: EMIS, Analiza EY

Piața serviciilor medicale private din România are un caracter puternic fragmentat; există un număr ridicat de entități juridice care activează în sector, iar principalii jucători de piață au cote care nu depășesc 10%.

La nivelul pieței de servicii medicale private, cifra de afaceri generată de un angajat este de aprox. 53 mii EUR. În ceea ce privește membrii PALMED, cifra de afaceri generată la nivel de angajat este de aprox. 72 mii EUR (valoare ce depășește cu 37% media pieței totale).

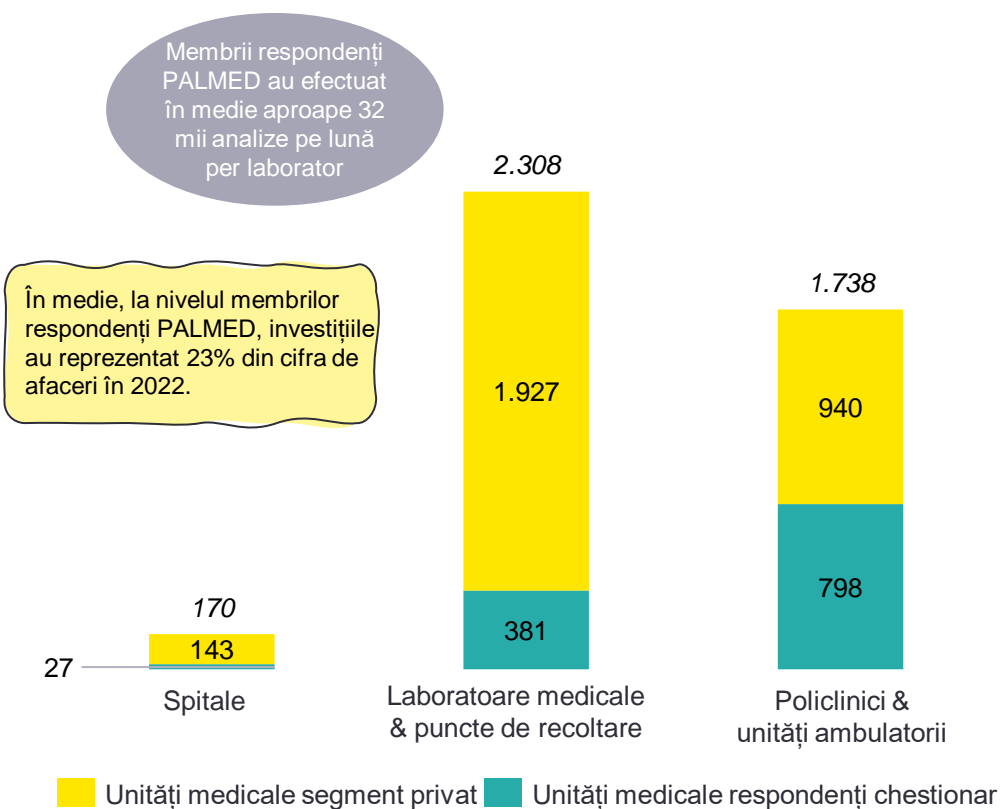
6 Prezentarea activității PALMED

Din numărul total de unități medicale, membrii respondenți PALMED dețin aprox. 66% unități ambulatorii și policlinici. Analiza și interpretarea datelor obținute din chestionar confirmă orientarea preponderentă spre prevenție a segmentului privat.

Infrastructura medicală reflectă potențialul de dezvoltare al pieței și tendința de fragmentare, prin prezența pe piață a unui număr ridicat de unități medicale.

În anul 2022, membrii respondenți PALMED au operat aprox. 1.200 unități medicale.

Structura principalelor unități medicale din segmentul privat în 2022

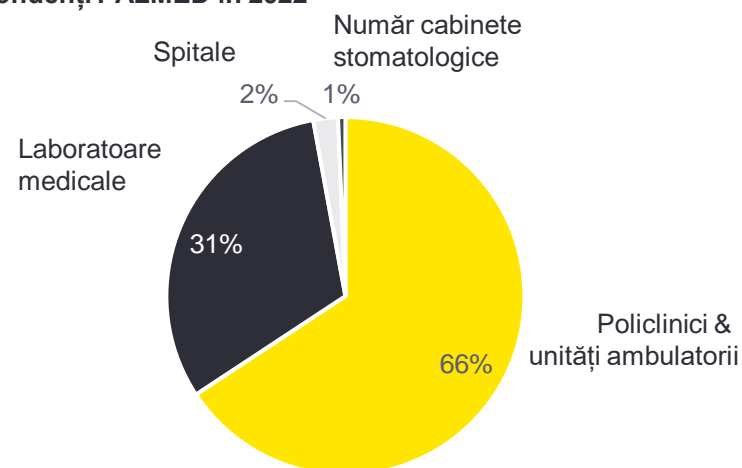
Sursă: INS, Analiza EY

Suprafața operată de membrii respondenți PALMED a fost de aprox. **190 mii metri pătrați în 2022.**

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Structura principalelor unități medicale operate de membrii respondenți PALMED în 2022

Sursă: Membrii respondenți PALMED, Analiza EY

Din numărul total al unităților medicale operaționale, membrii respondenți PALMED dețin aprox. 66% unități ambulatorii și policlinici și 2% unități spitalicești. Se confirmă astfel orientarea segmentului medical privat spre prevenție, prin comparație cu cel public, orientat spre tratare.

În anul 2022, membrii respondenți PALMED dețineau 132 aparate de imagistică mare.

Conform datelor Eurostat, la nivel național, în anul 2020, numărul aparatelor de imagistică din spitale și ambulatorii era de 910. Din total, în spitalele din România, existau 475 aparate de imagistică în 2020. Raportat la populație, România are cea mai slabă dotare din Uniunea Europeană.

Analiza unităților operaționale și a infrastructurii medicale reflectă un potențial de dezvoltare al pieței pe termen mediu și lung. Piața de servicii medicale private este caracterizată de prezența unui număr ridicat de entități juridice.

6 Prezentarea activității PALMED

În anul 2022, membrii respondenți PALMED au efectuat peste 35,5 milioane de consultații, investigații și analize de laborator pentru 5,2 milioane pacienți.

80% din consultațiile realizate la nivelul unităților medicale operate de membrii respondenți PALMED au avut loc în policlinici și unități ambulatorii, în timp ce doar 4% din consultații au avut loc în unități spitalicești.

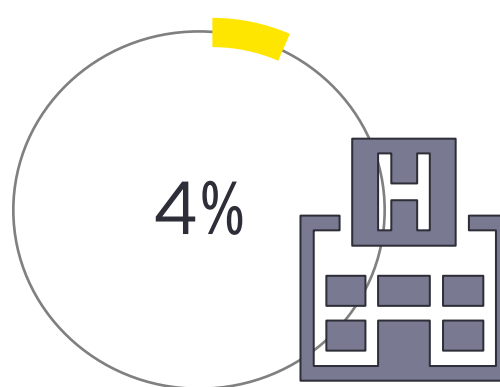
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Numărul total al pacienților care au accesat serviciile membrilor respondenți PALMED a fost de peste 5 milioane în 2022. La nivelul anului 2022, în medie, un pacient al membrilor respondenți PALMED a generat o cifră de afaceri de aproximativ 108 EUR.

din consultațiile realizate în anul 2022 la nivelul unităților medicale operate de membrii respondenți PALMED au avut loc în policlinici și unități ambulatorii

- ✓ Aprox. 5 milioane pacienți au accesat serviciile policlinicilor și unităților ambulatorii operate de membrii respondenți PALMED.
- ✓ În medie, un pacient a efectuat 1,2 consultații la nivelul anului 2022, rezultând un total de aprox. 6,2 milioane consultații.

din consultațiile realizate în 2022 la nivelul unităților medicale operate de membrii respondenți PALMED au avut loc în unități spitalicești

- ✓ 9,6% din serviciile spitalicești private sunt decontate de CNAS.
- ✓ Membrii respondenți PALMED dețin un număr de peste 1.900 paturi în spitale, dintre care aproape 1.600 sunt pentru spitalizare de zi.
- ✓ În medie, un spital operat de membrii respondenți PALMED are aprox. 130 paturi.
- ✓ La nivel lunar, membrii respondenți PALMED au în medie aproximativ 700 pacienți.
- ✓ Peste 5% din intervențiile spitalicești ale membrilor respondenți PALMED se referă la nașteri.

de probe au fost recoltate în anul 2022 în laboratoarele medicale operate de către membrii respondenți PALMED

- ✓ În medie, în cursul anului 2022, un pacient a efectuat peste 5 analize de laborator.

6 Prezentarea activității PALMED

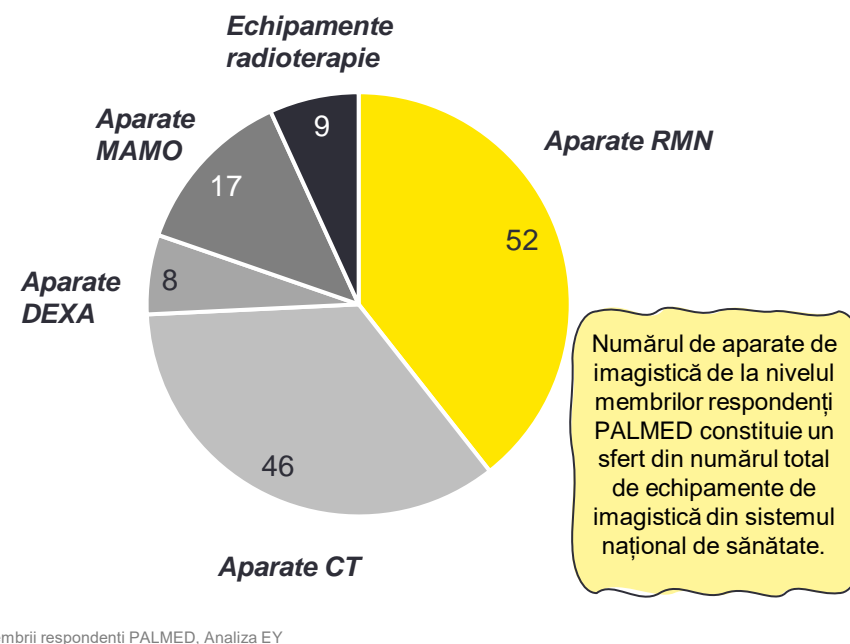
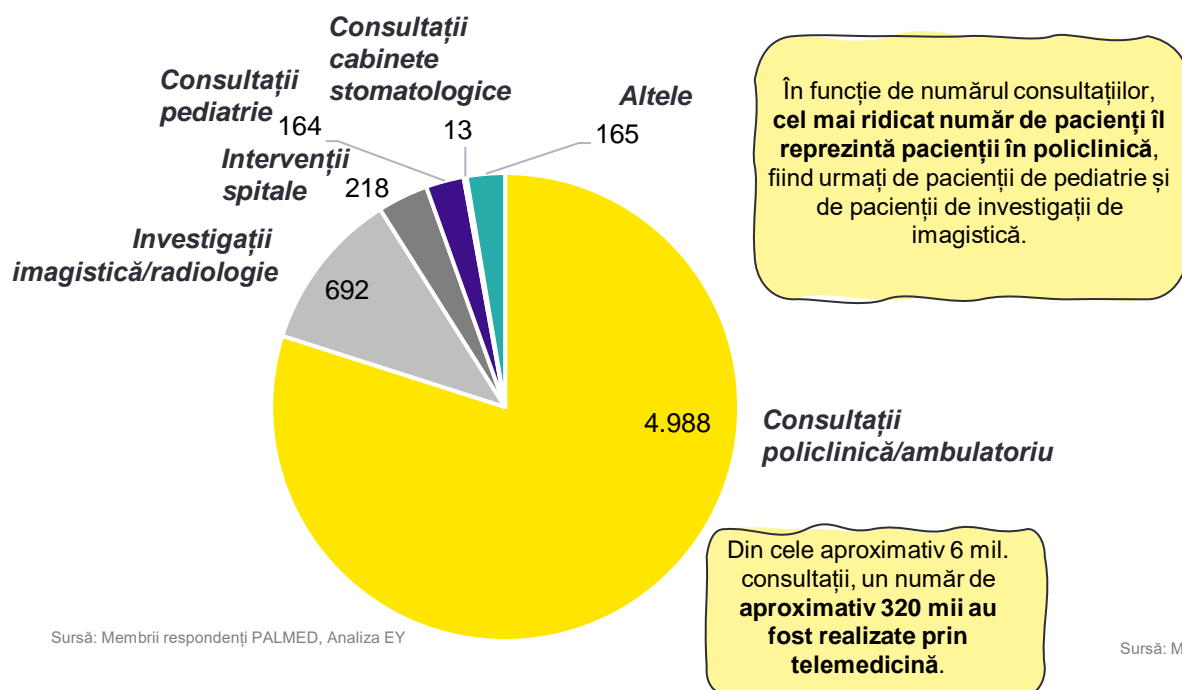
În anul 2022, numărul total de consultații realizat la nivelul membrilor respondenți PALMED a fost de aprox. 6 milioane. Dintre acestea, aproximativ 300 mii au fost realizate prin intermediul telemedicinii.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Numărul total al consultațiilor realizate la nivelul membrilor respondenți PALMED a fost de aprox. 6 milioane, cele mai multe dintre acestea fiind realizate în policlinică, fiind urmate de investigații de imagistică și radiologie.

Graficele de mai jos reflectă structura numărului de consultații la nivelul anului 2022, dar și dotările existente, la nivelul membrilor respondenți PALMED.

Numărul de consultații la nivelul membrilor respondenți PALMED (mii consultații)   **Numărul aparatelor de imagistică la nivelul membrilor respondenți PALMED**

La nivelul anului 2022, în medie, pentru membrii respondenți PALMED, un pacient a efectuat aproximativ 2 consultații în ambulatoriu și o investigație imagistică / radiologie.

La nivel lunar, pentru membrii respondenți PALMED, numărul pacienților din ambulatoriu a fost de aprox. 280 per cabinet consultație / unitate ambulatoriu.

6 Prezentarea activității PALMED

În anul 2022, membrii respondenți PALMED au efectuat investiții în valoare de 130 milioane EUR, având o contribuție importantă la dezvoltarea economiei.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

În anul 2022, *membrii respondenți PALMED au contribuit la dezvoltarea economiei prin:*

- Realizarea unor investiții în valoare de aprox. **130 milioane EUR**, contribuind la extinderea infrastructurii medicale la nivel național;
- Angrenarea în forța de muncă activă a aprox. **16,5 mii angajați**, pentru care s-a plătit în medie un salariu brut lunar de aprox. **1.300 EUR** și plata unor contribuții de peste 48 milioane EUR;
- Dezvoltarea pieței imobiliare prin închirierea unor spații, ceea ce a condus la generarea unor cheltuieli cu chiriile de 19 mil EUR pentru membrii respondenți PALMED;
- Generarea unor impozite pe profit în valoare totală de aprox. **3,6 milioane EUR** și a altor impozite și taxe în valoare de peste **1,2 milioane EUR**.

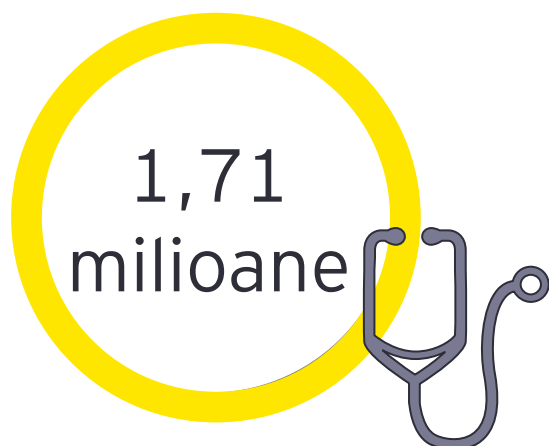
- ✓ În anul 2022, membrii PALMED au înregistrat *cheltuieli cu angajații în valoare de aproximativ 418 milioane Euro*, din care **67% au fost cheltuieli efectuate de membrii respondenți PALMED**
- ✓ În anul 2022, *taxele și contribuțiile generate* de către membrii PALMED au fost de *aproximativ 59 milioane Euro*, din care **85% au fost aferente membrilor respondenți PALMED**.

6 Prezentarea activității PALMED

În anul 2022, membrii respondenți PALMED dețineau aprox. 82% din cota de piață cantitativă, exprimată prin numărul de abonați.

În anul 2022, la nivelul membrilor respondenți PALMED au fost organizate peste 12.000 ore de cursuri de formare profesională oferite unui număr de peste 6.000 angajați și colaboratori.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

de **abonamente** au fost deținute de membrii respondenți PALMED în anul 2022

de **abonați** aferenți anului 2022, care au deținut abonamente de la furnizorii membri respondenți PALMED

În 2022, membrii respondenți PALMED au **deținut aprox. 82% din cota de piață cantitativă, exprimată prin numărul de abonați.**

Numărul abonamentelor la nivelul membrilor respondenți PALMED a crescut în perioada 2018-2022 cu aprox. 1,0%. În aceeași perioadă, numărul abonaților a înregistrat o rată medie de creștere anuală de aprox. 1,5%.

La nivelul membrilor respondenți PALMED au fost organizate cursuri ce au însumat peste 12.000 ore de formare profesională oferite personalului medical. Cu un cost de aproximativ 100.000 EUR, peste 6.000 de angajați și colaboratori au beneficiat de cursuri de pregătire profesională în domeniul medical.

The background image shows a man in a dark suit standing on a wooden balcony, looking out at a city skyline at night. A large white tripod structure is positioned in the foreground on the balcony. The scene is lit with warm interior lights and cool blue city lights.

7 Analiza impactului direct

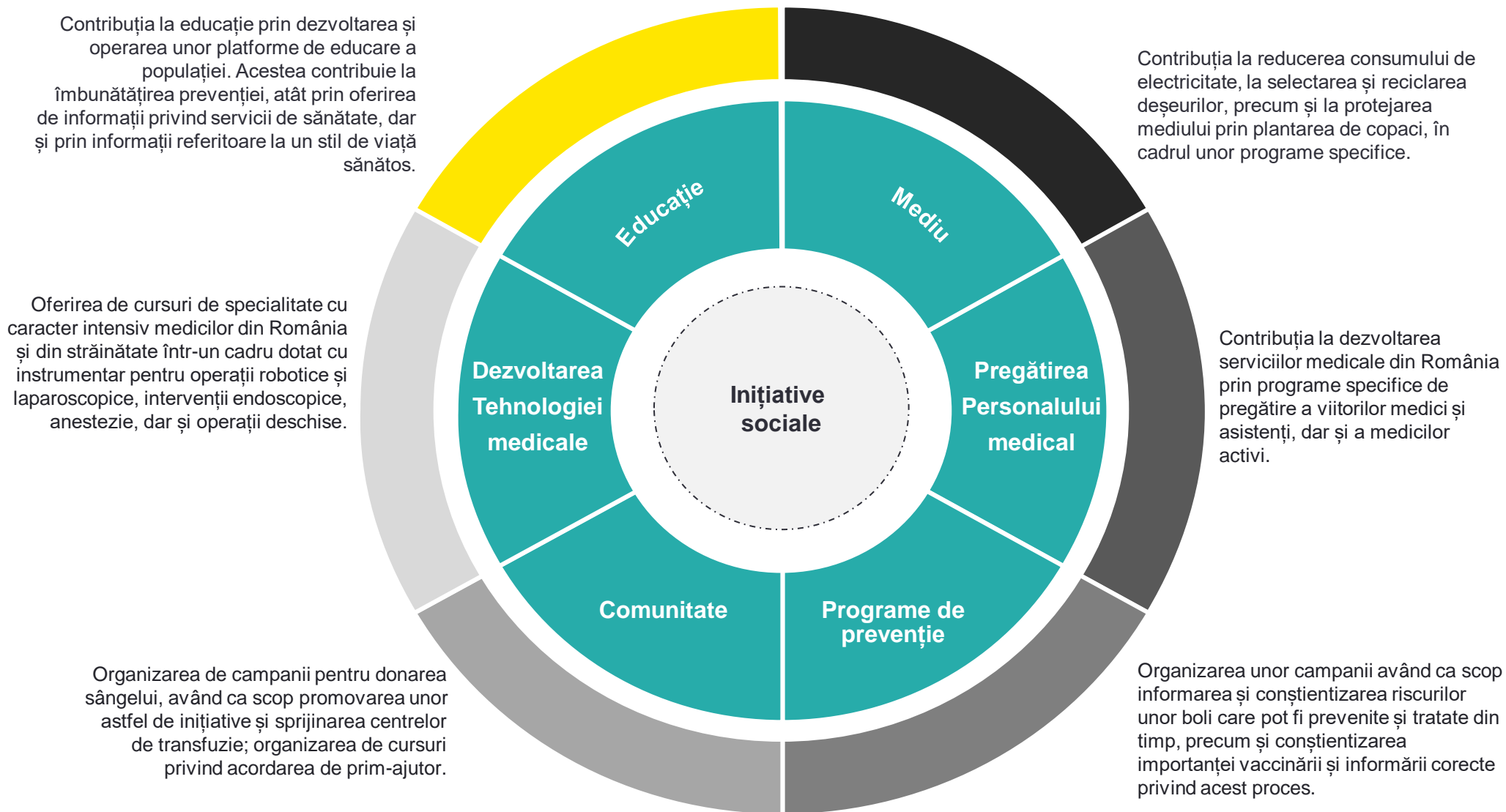

7 Analiza impactului direct

Membrii PALMED contribuie, prin intermediul inițiativelor sociale desfășurate, la îmbunătățirea sistemului medical din România prin dezvoltarea serviciilor de sănătate și prin formarea competențelor teoretice și practice ale cadrelor medicale.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

A man in a dark suit stands on a wooden balcony overlooking a city at night. A large, semi-transparent number '8' is overlaid on the left side of the image.

8 Analiza impactului indirect și indus

8 Analiza impactului indirect și indus

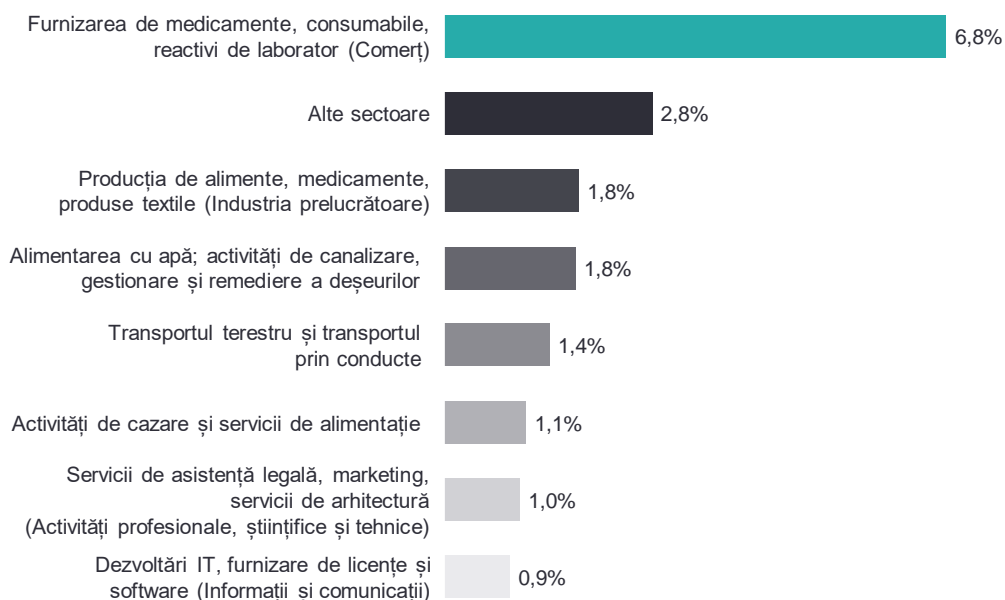
Valoarea adăugată generată de sectorul de sănătate reprezintă 63% din cifra de afaceri, în timp ce aproximativ 35% se referă la consumul intermediar. Aproximativ 9% din producția acestui sector este utilizată ca resursă pentru alte sectoare, restul reprezentând consumul final.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

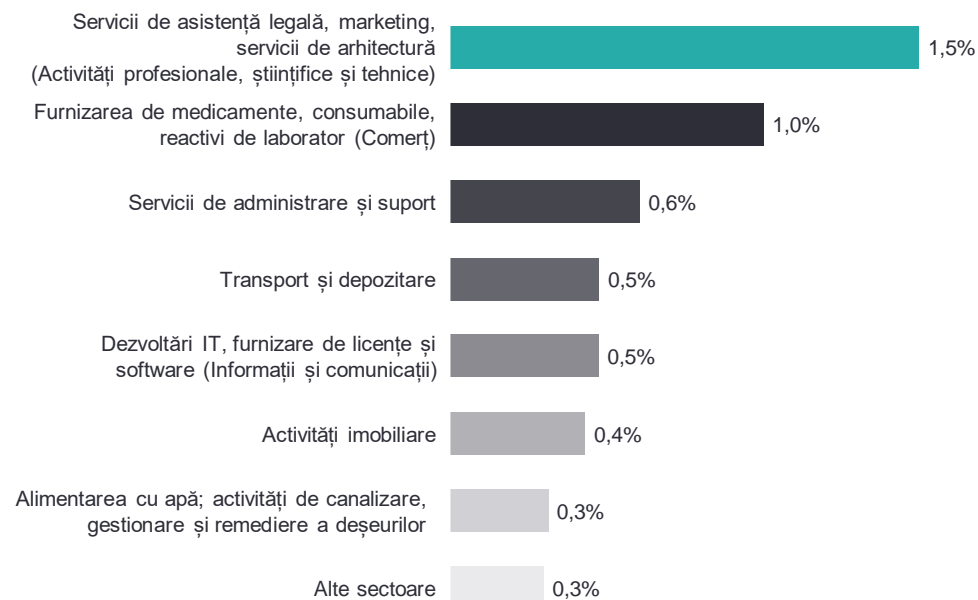
Analiza prezentată până acum a descris locul pe care îl au furnizorii privați de servicii medicale în economia generală și pe piața specifică în care operează. Prin analiza componentelor operaționale și financiare, am evaluat impactul direct pe care îl au furnizorii privați de servicii medicale în peisajul general românesc.

Totuși, furnizorii privați de servicii medicale au un impact asupra activității economice pe întregul lanț valoric, fiind un partener de afaceri de încredere atât pentru industriile din amonte (furnizori), cât și pentru cele din aval (care utilizează serviciile furnizorilor privați de servicii medicale ca resurse în propria producție). Acesta reprezintă punctul de plecare pentru calculul impactului indirect și indus. Graficele de mai jos descriu principalele sectoare din amonte și din aval:

Contribuția diferitelor sectoare la cifra de afaceri a sectorului de sănătate

Contribuția sectorului de sănătate la cifra de afaceri a diferitelor sectoare

Sursă: Tabela de intrări-ieșiri pentru România pulcată de World Input-Output Database – partener al Comisiei Europene (ultimele date disponibile 2018), Analiza EY

Metodologia aplicată pentru estimarea impactului furnizorilor privați de servicii medicale se bazează pe analiza input-output dezvoltată de Leontief, care surprinde interdependența dintre sectoarele economice.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Analiza input-output se referă la cadrul analitic dezvoltat de profesorul Wassily Leontief la sfârșitul anilor 1930, pentru a cărei recunoaștere a primit Premiul Nobel pentru Științe Economice în 1973. Acesta oferă un cadru și o metodologie pentru a evalua impactul direct, indirect și indus al unui sector asupra economiei în ansamblu, măsurat printr-un set de variabile numite multiplicatori.

Modelul Leontief se bazează pe un tabel input-output simetric care arată interacțiunile dintre sectoarele economiei. Folosind acest tabel, se poate estima impactul pe care îl are modificarea cererii finale dintr-o industrie asupra întregii economii.

Folosind tabelul input-output pus la dispoziție de Baza de Date Mondială Input-Output și metodologia dezvoltată de Wassily Leontief, pot fi determinați diferiți multiplicatori:

1. **Impactul direct:** dacă cererea finală pentru un produs/serviciu crește, cifra de afaceri aferentă produsului/serviciului va crește.
2. **Impactul indirect (multiplicatori de tip I):** dacă producția unui anumit serviciu crește (datorită impactului direct), atunci producția de-a lungul lanțului de aprovizionare va crește, ceea ce la rândul său va genera creșterea cifrei de afaceri în alte sectoare ale economiei.
3. **Impactul indus (multiplicatori de tip II):** ocuparea forței de muncă crește ca urmare a impactului direct și indirect și, prin urmare, nivelul venitului gospodăriilor crește în economia generală. Creșterea veniturilor generată astfel, va induce parțial cheltuieli suplimentare cu bunurile și serviciile finale care vor determina o creștere a producției.

Multiplicatorii descriși anterior sunt utilizați, de obicei, pentru a calcula veniturile brute suplimentare rezultate dintr-o modificare a cererii finale și sunt denumiți multiplicatori de ieșire (output).

În funcție de impactul ce trebuie determinat, se pot calcula multiplicatori ai venitului, ai valorii adăugate și ai ocupării forței de muncă. Acest tip de indicatori surprinde impactul pe care cheltuielile suplimentare îl pot avea asupra creșterii venitului gospodăriilor, valorii adăugate și locurilor de muncă create.

În cadrul unui model input-output, producția unui anumit sector are două tipuri de efecte economice asupra altor sectoare ale economiei. Multiplicatorii prezentați anterior sunt multiplicatori de ieșire bazați pe modele de legătura în amonte. Dacă sectorul A își crește producția, înseamnă că va exista o cerere crescută din partea sectorului A (în calitate de cumpărător) asupra sectoarelor ale căror bunuri sunt utilizate ca intrări în producția sectorului A. Aceasta este relația de cauzalitate în modelul obișnuit în ceea ce privește cererea și termenul de legătura în amonte este folosit pentru a indica acest tip de interconectare a unui anumit sector cu acele sectoare de la care achiziționează resurse/intrări ("în amonte").

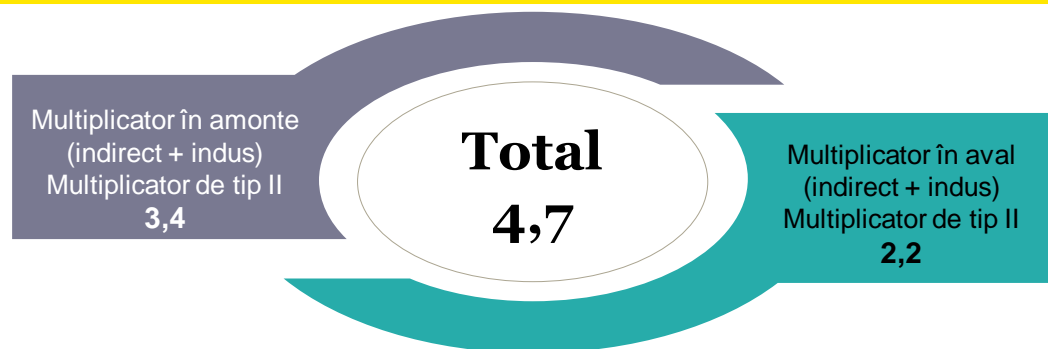
Pe de altă parte, creșterea producției în sectorul A înseamnă, de asemenea, că sunt disponibile cantități suplimentare de produs A pentru a fi utilizate ca input în alte sectoare pentru propria lor producție – adică vor exista stocuri/ resurse suplimentare din partea sectorului A (în calitate de vânzător) pentru sectoarele care folosesc bunul A în producția lor. Acesta este direcția de cauzalitate în model din partea ofertei. Termenul de legătură în aval este folosit pentru a indica acest tip de interconectare a unui anumit sector cu acele sectoare cărora le vinde producția sa ("în aval").

8 Analiza impactului indirect și indus

Nivelul veniturilor la nivel național crește cu 4,7 EUR pentru fiecare 1 EUR serviciu oferit de furnizorii privați de servicii medicale. De asemenea, se generează, 1,8 EUR în termeni de valoare adăugată la nivelul economiei românești (în medie 38% din cifra de afaceri).

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

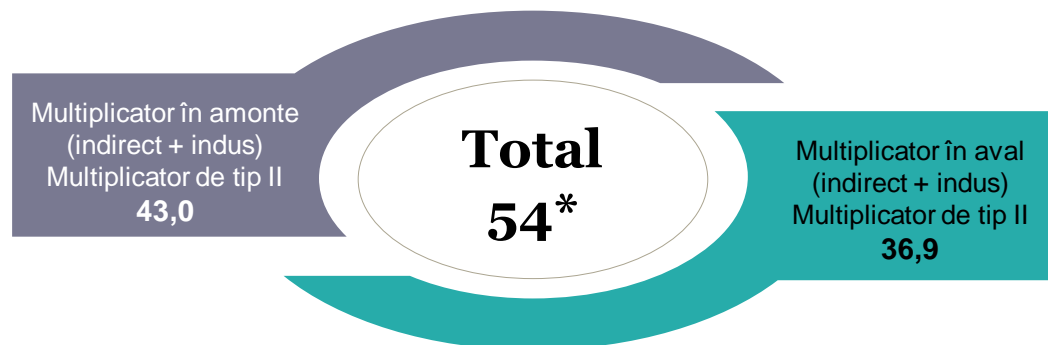
I. Multiplicatorul cifrei de afaceri

II. Multiplicatorul valorii adăugate

III. Multiplicatorul locurilor de muncă

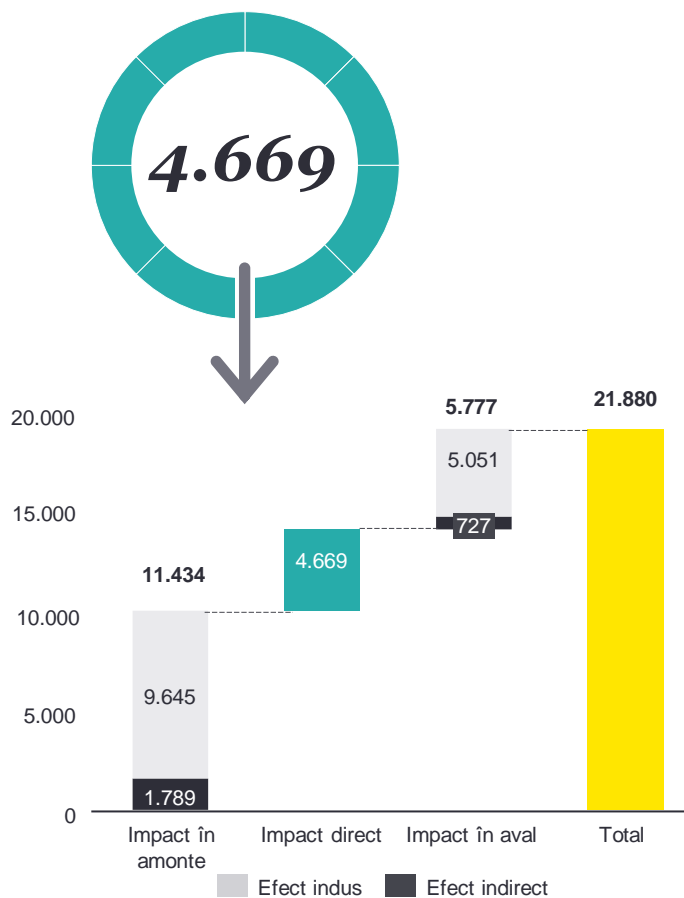
*Pentru fiecare 1 milion EUR cifră de afaceri suplimentară în sectorul de sănătate, vor fi create 54 locuri de muncă în economia României

8 Analiza impactului indirect și indus

Evaluarea amprentei totale a furnizorilor privați de servicii medicale în economia României reflectă că 8.324 milioane EUR valoare adăugată sunt create de acestia, ceea ce reprezintă aproximativ 3% din PIB-ul României în 2022.

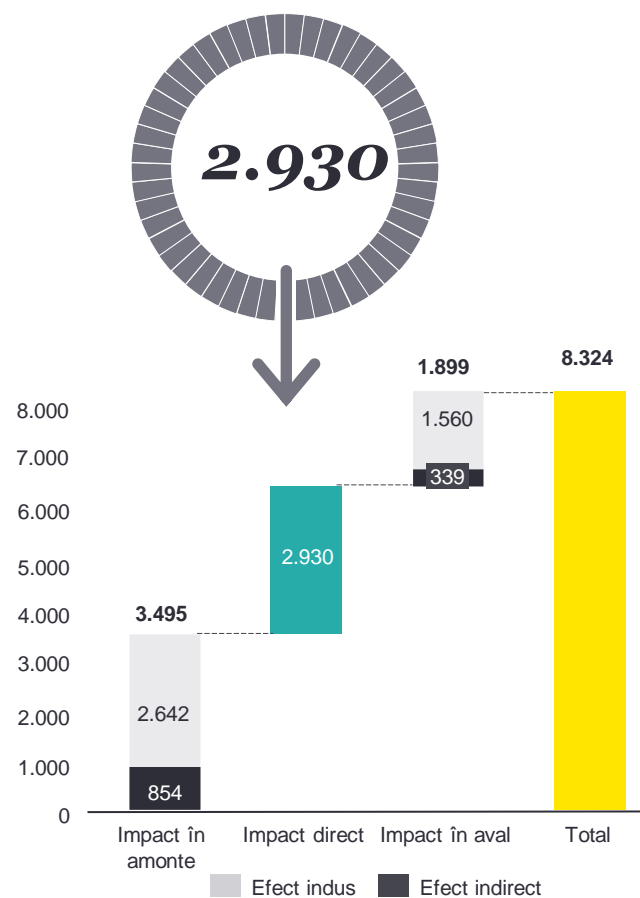
Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Venituri 2022
(milioane EUR)

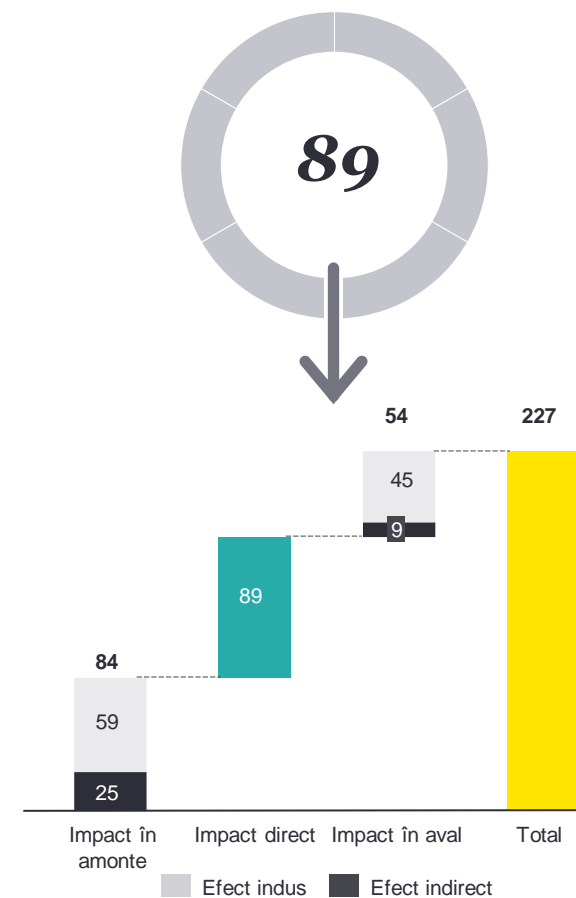
Effectul indus reprezintă 23% din total

Valoare adăugată 2022
(milioane EUR)

Effectul indus reprezintă 19% din total

Număr de angajați
2022 (mii)

Effectul indus reprezintă 20% din total

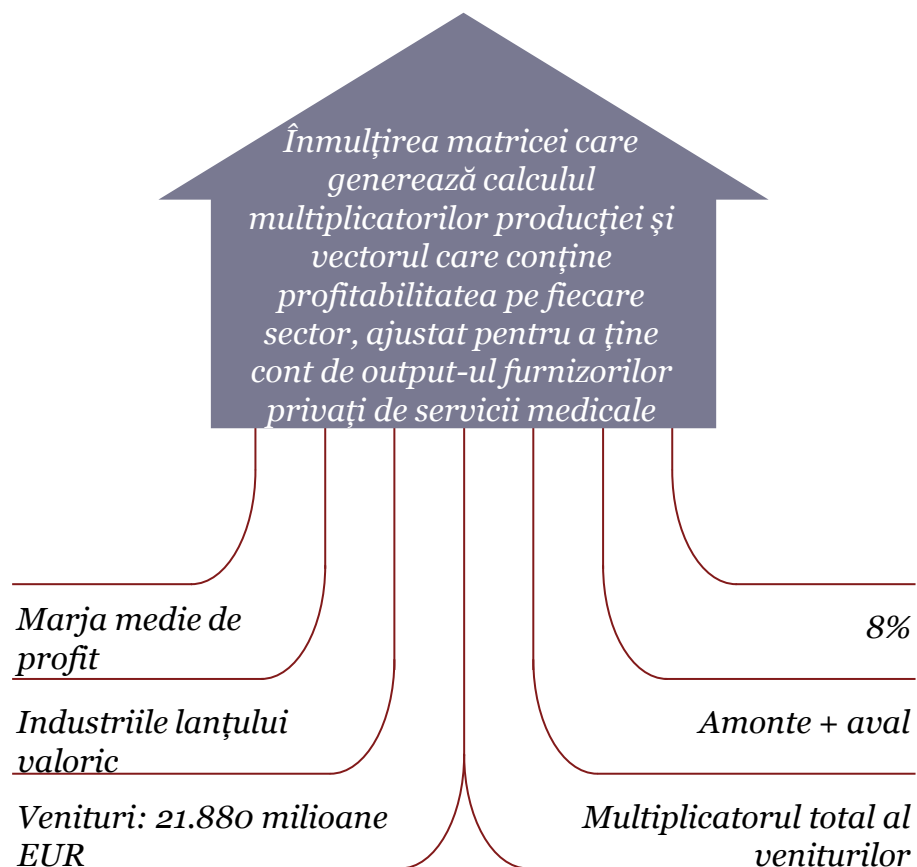

8 Analiza impactului indirect și indus

Datorită activității furnizorilor privați de servicii medicale, industriile din lanțul valoric al acestora generează profituri de 1.189 milioane EUR și contribuții la bugetul de stat de 876 milioane EUR (1,3% din veniturile fiscale ale României).

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

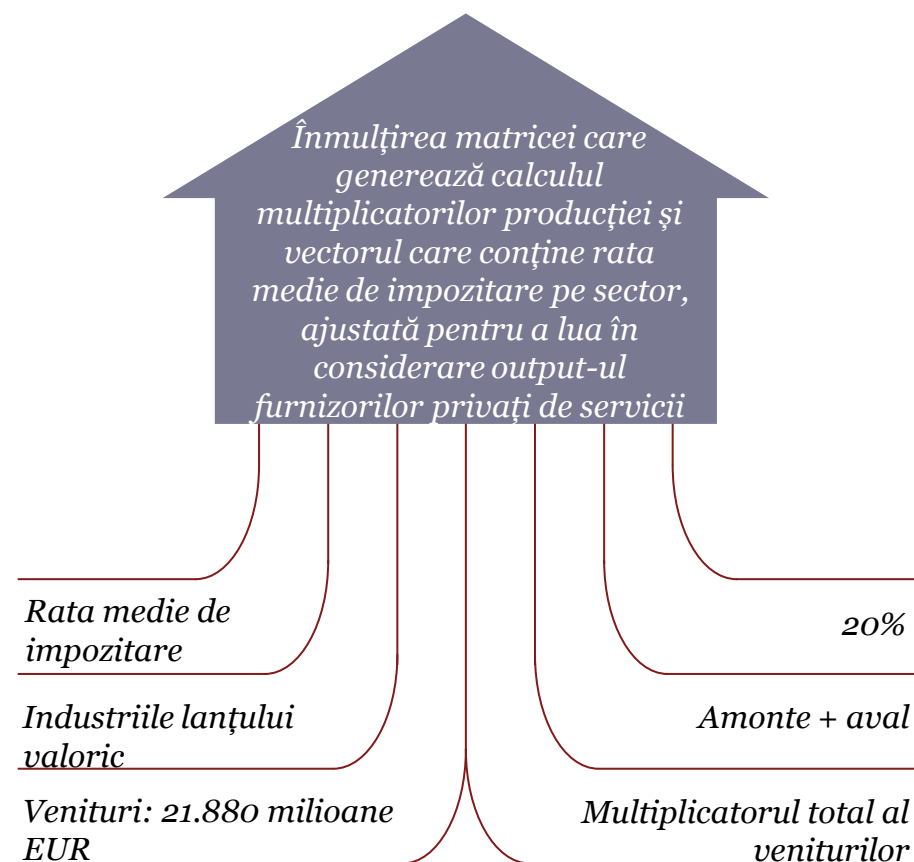
Profiturile pe întregul lanț valoric se ridică la 1.189 milioane EUR

Luând în considerare o rentabilitate medie de 8%, în conformitate cu media companiilor listate din Europa Centrală și de Est

Pentru estimarea profitabilității la nivelul pieței furnizorilor privați de servicii medicale am considerat profitabilitatea medie pentru top 100 companii (6,5%).

Contribuțiile la bugetul de stat pe întregul lanț valoric se ridică la 876 milioane EUR

Luând în considerare o rată medie de impozitare și contribuții de 20% din profitul realizat, conform datelor publicate de Banca Mondială pentru România.

Furnizorii privați de servicii medicale impulsionează activitatea economică pe întregul lanț valoric, reprezentând parteneri de afaceri de încredere atât pentru industriile din amonte, cât și pentru cele din aval, amprenta în economia României fiind de 3% din PIB.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Analizând sectorul de sănătate în contextul peisajului economic general din România, se poate observa că valoarea adăugată generată de serviciile medicale reprezintă 63% din venituri, în timp ce aproximativ 33% se referă la consumul intermediar. Aproximativ 9% din serviciile acestui sector sunt folosite ca resurse pentru alte sectoare (restul de 91% reprezentând consumul final).

Metodologia aplicată pentru a obține impactul general al furnizorilor privați de servicii medicale se bazează pe analiza input-output dezvoltată de Leontief, care arată interdependența sectoarelor economice. Folosind matricea de intrări-ieșiri pentru România proiectată de WIOD (*Baza de date mondială Intrări-Ieșiri*, finanțată de Comisia Europeană) și metodologia dezvoltată de Wassily Leontief, au fost determinați diferiți multiplicatori pentru a surprinde impactul direct, indirect (multiplicatori de tip I) și indus (multiplicatori de tip II) pe care cheltuielile suplimentare le-ar putea avea în termeni de creștere a cererii, a venitului gospodăriilor, a valorii adăugate sau a creării de locuri de muncă.

Atunci când se calculează multiplicatorii menționați mai sus pentru sectorul de sănătate, se poate observa că 1 EUR produs în sectorul de sănătate generează venituri în valoare de 4,7 EUR la nivelul întregului lanț valoric prin efecte indirecte și induse. De asemenea se generează 1,8 EUR la valoarea adăugată de la nivelul economiei României. Pentru fiecare 1 milion EUR cifră de afaceri suplimentară în sectorul sănătății, vor fi create 54 de locuri de muncă noi în economia românească.

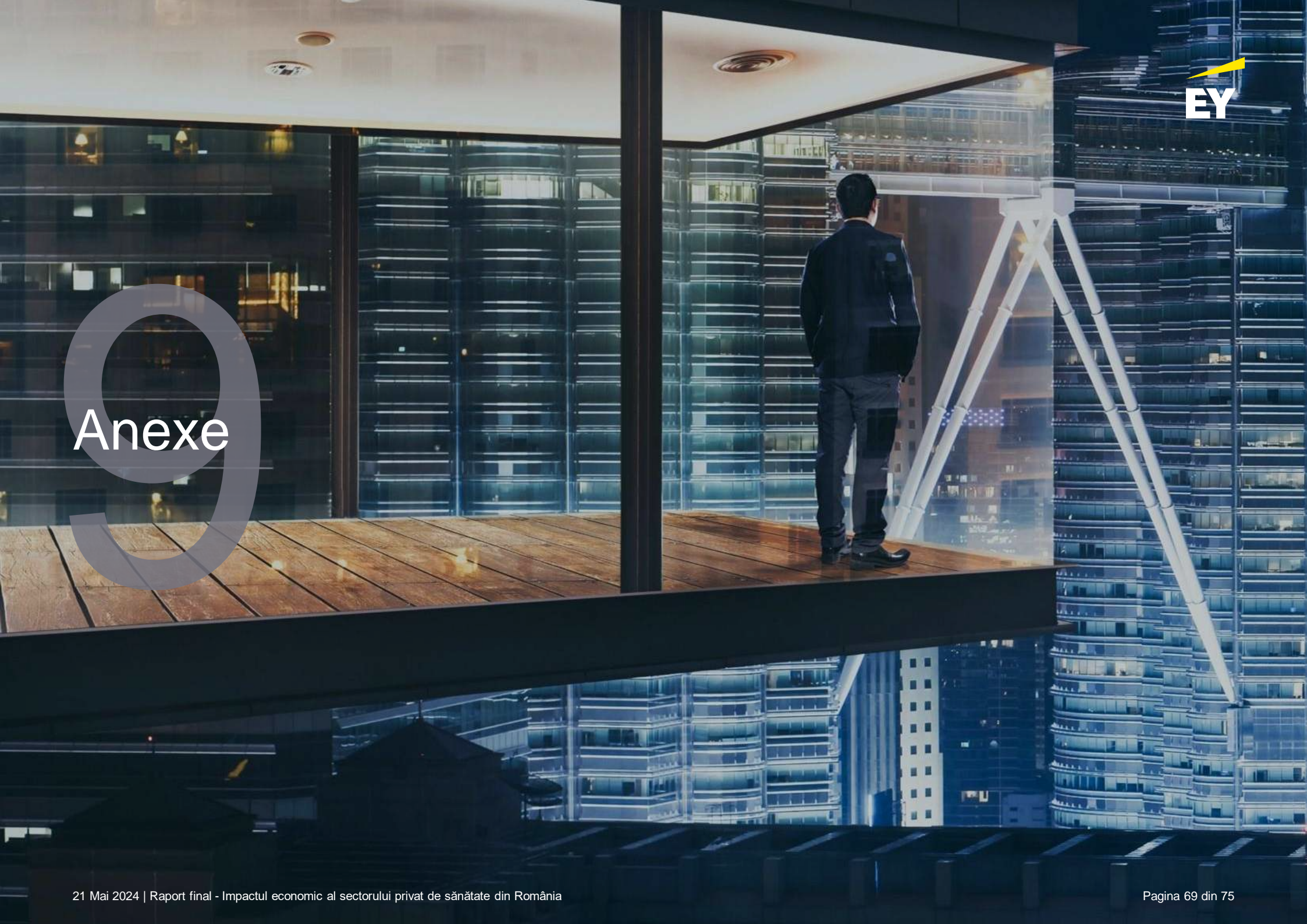
În evaluarea amprentei de ansamblu (directă, indirectă și indusă) pe care furnizorii privați de servicii de sănătate o au în economia României, se pot observa mai multe aspecte: (1) se creează aproximativ 8.324 milioane EUR în termeni de valoare adăugată, ceea ce reprezintă circa 3% din PIB-ul României în 2022; (2) se așteaptă ca furnizorii privați de servicii medicale să contribuie la generarea a 21.880 milioane EUR cifră de afaceri pe lanțul valoric; (3) fiecare loc de muncă creat de furnizorii privați de servicii medicale determină crearea a unui loc de muncă suplimentar în întreaga economie a României.

Este de așteptat ca furnizorii privați de servicii medicale să determine generarea unei cifre de afaceri de 21.880 milioane EUR la nivelul industriilor din lanțul valoric, ceea ce echivalează cu o profit cumulată al companiilor de 1.189 milioane EUR și 876 milioane EUR impozite și taxe care sunt generate pentru bugetul de stat (1,3% din veniturile fiscale colectate în 2022 în România).

Anexe

9 Anexe

PALMED numără în prezent 72 de membri: clinici și spitale private, laboratoare de analize medicale, centre de imagistică, clinici de stomatologie, activând în toate regiunile României.

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Lista membrilor PALMED la data efectuării studiului

Membru	Locație	Membru	Locație	Membru	Locație
1 ABC Eurodent	București	25 Denta Clinic	Vâlcea	49 Medo	Brașov
2 Affidea Romania	București	26 Dental Elite	București	50 Micromed Clinic	București
3 Hiperdia SA	Brașov	27 Dental Future	Iași	51 Monza	București
4 Amethyst Radiotherapy	Ilfov	28 Dental Premier	București	52 Neoclinique Dental Clinic	București
5 Arcadia Medical	Iași	29 DigestMed	București	53 Neolife Romania	București
6 Avanta Medical & Health	București	30 Dorna Medical	Suceava	54 Neuromed Center	București
7 Bioclinica	Timișoara	31 Euromaterna	Constanța	55 NPA Laborator	Constanța
8 Laboratoarele Bioclinica	Timișoara	32 Ghencea Medical Center	București	56 OCH Ovidius Clinical Hospital	Ovidiu
9 Biodev	București	33 Global Medical Health GMH	București	57 OZONO Group	Iași
10 Centrul de Implantologie Transilvania	Cluj-Napoca	34 Gral Medical	București	58 Pelican Hospital	Oradea
11 Centrul Medical Bucovina	Suceava	35 Identity Clinic	București	59 Personal Genetics	București
12 Centrul Medical Dr. Ianosi	Craiova	36 Kineto Consult	București	60 Polisano	Sibiu
13 Centrul Medical Nova-Vita	Târgu-Mureș	37 Laboretica	București	61 Prodia Labor Clinic	Miercurea-Ciuc
14 Centrul Medical Phoenix - Medicover	Craiova	38 Laurus Medical	București	62 Rapitest Clinica	Râmnicu-Vâlcea
15 Centrul Medical Polimed	București	39 Life Dental Spa	București	63 Regina Maria	București
16 Centrul Medical Sama	Craiova	40 Life Med	București	64 Sante	Buzău
17 Clinica Cosmedica	Baia Mare	41 Medeuropa	București	65 Scan Expert	Iași
18 Clinica Invertuum - A reason to smile	Suceava	42 Medical Tours Company	Pitești	66 ScanMed	București
19 Clinica Hope	Ilfov	43 Medicor Medical	București	67 Spitalul de Recuperare Medicala Vraja Marii	Constanța
20 Clinica MaxiloMED	Oradea	44 Medicotest	Galați	68 Spitalul Premiere	Timiș
21 Clinica Stomatologica Open Design	Alba-Iulia	45 Medicover	București	69 Spitalul Sf. Constantin	Brașov
22 Clinicile dentare Dr. Leahu	București	46 Medima Health	București	70 Synevo	București
23 Clinicile si Laboratoarele Sfanta Maria	București	47 Medisprof Cancer Center	Cluj-Napoca	71 Unident	Buzău
24 Cris Medical	București	48 Medlife	București	72 Valcri Medical	București

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

Activitatea noastră și concluziile derivate din activitatea noastră sunt supuse următoarelor ipoteze și condiții limitative:

1. Prezentul Studiu trebuie luat în considerare și utilizat în ansamblu, nu pe secțiuni. Se interzice în mod expres separarea sau modificarea oricărei secțiuni sau pagini a cuprinsului Studiu, acest lucru conducând la nulitatea sa. O astfel de separare sau modificare este permisă numai cu autorizarea scrisă prealabilă din partea EY.
2. Sub rezerva obligației noastre de a ne desfășura activitatea cu pricepere și grijă profesională, nu vom avea nicio răspundere pentru nicio pierdere sau daună, de orice natură, care rezultă din ascunderea sau denaturarea informațiilor importante pentru activitatea noastră de către directori, angajați, sau agenții clientului sau orice altă persoană căreia i-au fost adresate întrebări, cu excepția cazului în care o astfel de pierdere sau daune apar ca urmare a relei noastre credințe sau în cazul în care reținerea, ascunderea sau denaturarea ar fi trebuit să ne fie evidentă fără o anchetă suplimentară asupra informațiilor care ne-au fost furnizate și solicitate pentru a fi luate în considerare de către noi în conformitate cu termenii angajamentului nostru.
3. Nu am efectuat nicio formă de investigație, verificare, audit sau alte activități în legătură cu situațiile financiare ale companiilor incluse în analiză sau în legătură cu orice altă sursă de informații furnizată de dumneavoastră sau de alți furnizori de date pe care îi putem utiliza sau alte rapoarte publice emise de autoritățile române sau orice alte informații obținute din surse publice. EY nu își asumă nicio responsabilitate pentru informațiile incluse în orice publicație mass-media, inclusiv pe Internet, și publicații specializate și profesionale. Astfel de informații și date sunt considerate de încredere.
4. Scopul angajamentului nostru nu a inclus pregătirea unor sondaje/studii de piață care să fie utilizate în elaborarea/documentarea ipotezelor utilizate în cadrul desfășurării Serviciilor noastre. În elaborarea concluziilor analizei noastre am utilizat informații deja disponibile în studiile de piață publicate de terți sau ipoteze specifice furnizate de PALMED din studii sau analize proprii.
5. Prin însăși natura sa, analiza realizată nu poate fi considerată o știință exactă și în cele mai multe dintre cazuri concluziile la care ajungem vor fi în mod necesar subiective și dependente de exercitarea judecății individuale. Deși concluziile exprimate în Studiul nostru se bazează pe metode și tehnici pe care le considerăm adecvate în aceste condiții, nu putem garanta că acestea vor fi acceptate de alte părți.
6. Activitatea noastră nu are scopul de a furniza asigurare asupra posibilității de realizare a proiecțiilor financiare și operaționale considerate sau asupra ipotezelor folosite în analizele din cadrul acestui raport. În practică pot exista diferențe între rezultatele proiectate și rezultatele efective, deoarece evenimentele și circumstanțele nu au loc conform așteptărilor și aceste diferențe, dacă există, pot fi semnificative.
7. Studiul este furnizat către PALMED pentru a fi folosit în analizele interne. EY a agreeat că PALMED poate face cunoscut Studiul către alte persoane în cursul activităților sale curente, în baza acceptării condițiilor de acces. Nici EY și nicio altă persoană care semnează sau este asociată prezentului Raport, nu își asumă nicio responsabilitate pentru modul în care este utilizat prezentul Raport de către terțe părți.
8. Niciunul dintre modelele în Excel și niciunul dintre fișierele de lucru utilizate la pregătirea raportului nu vor fi distribuite în afara EY.
9. Nicio informație prezentată în Raport nu trebuie interpretată ca o consiliere fiscală. De asemenea, orice cifre sau calcule de natură fiscală prezentate în Raport trebuie interpretate ca fiind pur ilustrative.
10. Raportul va fi furnizat exclusiv pentru Scopul agreeat în contract și nu trebuie utilizat sau citat în alt scop.

9 Anexe

Ipoteze și condiții limitative

Home	1 Sumar executiv	7 Analiza impactului direct
	2 Contextul macroeconomic	8 Analiza impactului indirect ...
	3 Sectorul serviciilor de sănătate	9 Anexe
	4 Servicii de asistență ...	
	5 Abonamentele medicale	
	6 Prezentarea activității ...	

-
11. Nu ne asumăm niciun fel de responsabilitate pentru nicio modificare a condițiilor de piață și nu ne asumăm niciun fel de obligație cu privire la revizuirea Studiului, astfel încât să reflecte evenimentele sau condițiile care apar ulterior datei prezentului Studiu.
  12. Analizele de evoluție viitoare incluse în cadrul acestui raport sunt derivate în urma unei analize limitate, ce se bazează doar pe o serie restrânsă de factori și nu pot fi privite ca o analiză de previziune la nivel de sector.
  13. Prezenta analiză nu trebuie înțeleasă ca o consiliere în legătură cu decizia de investire.
  14. Nici EY și nicio altă persoană care semnează sau este asociată prezentului Raport, nu va avea obligația să acorde suplimentar consultanță, să depună mărturie sau să apară în instanță sau în cadrul unor acțiuni în justiție.

Aprox.	Aproximativ
ASF	Autoritatea de Supraveghere Financiară
C.P.	cel puțin
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
CAGR	Rată medie anuală de creștere
Client	PALMED
CNP	Comisia Națională de Prognoză
E	Estimat
EUR	Euro
EY	Ernst & Young
INS, INSSE	Institutul Național de Statistică
mil, m	milioane
Mld	Miliarde
Nr	Număr
PIB	Produsul Intern Brut
Studiul	Studiul privind analiza impactului economic și social al serviciilor private de sănătate în România, emis de EY
TVA	Taxa pe valoare adăugată
UE	Uniunea Europeană
Vs	Versus
WIOD	World Input-Output Database
Yoy	Modificare de la an la an

EY

Building a better
working world